

filii abracham; abracham autem
genuit isac; isac autem genuit ia-
cob. Iacob autem genuit iudam et
fratres eius; Iudas autem genuit
Phares et Zaram de thamar; Pha-
res autem esrom; esrom autem genuit
genuit aram; Aram autem genuit
aminadab; Aminadab autem ge-
nuit nason; Nason autem genuit
salmon; Salmon autem genuit
booz de rachab; booz autem genuit
obeth ex ruth; Obeth autem genu-
it iesse; Iesse autem genuit dauid
regem; dauid autem genuit sa-
lamonem ex ea quae fuit uriae
Salamonem autem genuit robu- us;

Robuas autem genuit abiud
abiud autem genuit assaph
assaph autem genuit iosafad
iosafat autem genuit ioram
ioras autem genuit oziam
oziam autem genuit iotham
iotham autem genuit achaz
achaz autem genuit ezechiam
ezechias autem genuit mannassen
mannasses autem genuit amos
amos autem genuit iosiam
iosias autem genuit iechoniam
[illegible] et fra
tres eius in transmigrationem
babilonis; et post transmigrati
onem babiloniae iechonias

autem genuit salathiel;
Salathiel autem genuit zoro
babel; zorobabel autem genu
it abiud; abiud autem genuit
eliachim; eliachim autem ge
nuit azor; azor autem genuit
sadoc; sadoc autem genuit
achim; achim autem genuit
eliud; eliud autem genuit
eliazar; eleazar autem ge
nuit matthan; mattha autē
genuit iacob; iacob autem
genuit ioseph uirum mariae;
de qua natus est ihs qui
uocatur xps; Omnes ergo
generationes sunt abracham

[illegible] lad in þæt gewrit ; sinu hæfþ geled fulle ladc æt [illegible]
[illegible] þ wel lad ... uicit pel da.

Disponsata matre eius maria ioseph
ante quam conuenirent inuenta est
inutero habens de spu sco. Joseph
autem uir eius cum esset homo ius
tus & nolet eam traducere uoluit oc
culte dimittere eam; haec autem eo co
gitante ecce angelus dni insomnis ap
paruit ei dicens joseph fili dauid noli
timere accipere mariam coniugem tuam
quod enim ex ea nasceretur de spu sco ÷
pariet autem filium & uocabis nomen
eius ihm; ipse enim saluum faciet po
pulum suum a peccatis eorum; hoc h
totum factum est ut adinpleretur
quod dictum est a dno per esaiam pro
fetam dicentem; ecce inutero habe
bit & pariet filium & uocabunt
nomen eius emanuel quod est inter
praetatum nobiscum ds; exsurgens
autem ioseph a somno fecit sicut prae

+ cenetici + 7
+ hedonoie

ciperat ei angelus dni et accepit coniu
gem suam, et non cognoscebat eam do
nec peperit filium suum primogenitu
et uocauit nomen eius ihm / iudae in
II Cum ergo natus esset ihs in bethlem
dibus herodis regis ecce magi ab ori
ente uenerunt hierusolimam dicentes;
ubi est qui natus est rex iudeorum ui
dimus enim stellam eius in oriente et
uenimus adorare eum; audiens autem
herodes rex turbatus est et omnes hi
erusolima cum eo; et congregans om
nes principes sacerdotum et scribas
populi sciscitabatur ab eis ubi xps
nasceretur; at illi dixerunt in bethlem
iudae; sic enim scribtum per profetam;
et tu bethlem terra iuda nequaquam
minima es in principibus iuda; ex te
enim exiet dux qui reget populum meu
israhel; tunc herodis clam uocatis

magis: diligenter didicit abeis tempus
stellae quae apparuit eis; Et mittens
illos in bethlem. dixit ite interrogate
diligenter de puero; Et cum inueneritis eū
renuntiate mihi: ut ego ueniens adorem
eum; qui cum audissent regem: abierunt;
Et ecce stella quem uiderant in orien
te ante cedebat eos: usque dum ueniens
staret supra ubi erat puer; Uidentes
autem stellam: gauisi sunt gaudio mag
no ualde; Et intrantes domum inue
nerunt puerum cum maria matre
eius; Et procedentes adorauerunt eum;
Et apertis thensauris suis obtulerunt
ei munera; aurum tus Et mirram; Et re
sponso accepto in somnis ne redirent
ad herodem. sed per aliam uiam reges
si sunt in regionem suam; qui cum re
cessissent. ecce angelus dñi apparuit
in somnis ioseph dicens; surge Et acci

pe puerum et matrem eius et fuge in
aegeptum et esto ibi usque dum dicam
tibi; futurum est enim ut herodis quae
rat puerum istum ad perdendum; qui
consurgens accipit puerum et matrem
nocte et secessit in aegyptum et erat ibi
usque ad obitum herodis, ut adimplere
tur quod dictum est per profetam dicen
tem; Ex egipto uocaui filium meum; tunc
herodes uidens quoniam delusus
esset a magis iratus est ualde et mit
tens occidit omnes pueros qui erant
in bethlem et in omnibus finibus eius
a bimatu et infra secundum tempus
quod exquisierat a magis; tunc adimple
tum est quod dictum est per hieremiam
profetam dicentem; uox in rama audi
ta est ploratus et ululatus multus ra
chel plorans filios suos et noluit con
solari quia non sunt; defuncto autem

herode ecce apparuit angelus dni in
somnis ioseph inaegipto dicens; surge
et accipe puerum et matrem eius et ua
de interram israhel. Defuncti sunt
enim qui querebant animam pueri. qui
consurgens accipit puerum et matrem
eius et uenit interram israhel; audiens
autem quod archelaus regnaret iniudea
pro herode patre suo timuit illuc ire;
et admonitus insomnis secessit inpar
tes galilae; et ueniens habitauit inciui
tate quae uocatur nazareth. ut adim
pleretur quod dictum est perprofetas.
quoniam nazareus uocabitur / bap us
iii In diebus autem illis uenit iohannes
ta praedicans indeserto iudeae di
cens; paenitentiam agite adpropinqua
uit enim regnum caelorum; hic est
enim qui dictus est peresaiam pro
fetam dicentem; Uox clamantis inde

serto· parate uiam dni rectas faci
te semitas eius; Ipse autem iohannes ha
bebat uestimentum de pilis camello
rum· Et zonam pelliciam circa lumbos
suos; esca autem eius erat locustae et
mel silvestrae; Tunc exiebat ad eum hie
rusolima· et omnis iudea· et omnis re
gio iordanen· et baptizabantur in ior
dane ab eo· confitentes peccata sua;
Uidens autem multos fariseorum et
saduceorum uenientes ad baptismum
suum dixit eis; progenies uiperarum
quis demonstrauit uobis fugere a futu
ra ira; facite ergo fructum dignum peni
tentiae· et ne uelitis dicere intra uos
patrem abemus abracham; dico enim
uobis quia potest ds ex lapidibus istis
suscitare filios abrachae; iam enim se
curis ad radices arborum possita est;
omnis arbor quae non facit fructum

bonum exciditur et in ignem mittitur.
ego quidem baptizo in aqua in paeniten
tiam qui autem post me uenturus est for
tior me est cuius non sum dignus calci
amenta portare ipse uos baptizabit
in spu sco et igni cuius uentilabrum in
manu sua et mundabit aream suam
et congregabit triticum suum in horreum
paleas autem conburet igni inextingui
bili. Tunc uenit ihs a galilea in iorda
nen ad iohannem ut baptizaretur ab eo
iohannes autem prohibebat eum dicens
ego a te debeo baptizari et tu uenis
ad me respondens ihs dixit ei sine
modo sic enim decet nos implere om
nem iustitiam baptizatus autem ihs
confestim ascendit de aqua et ecce aper
ti sunt ei caeli et uidit spm di discenden
tem de caelo sicut columbam uenientem
super se et ecce uox de caelis dicens hic est

filius meus dilectus in quo mihi conpla
cui; Tunc ihs ductus est in desertum ab ịẹṿ
spū ut temptaretur a diabulo; Et cum ieiu
nasset xl diebus et xl noctibus postea
esuriit; Et accedens ad eum temptator
dixit ei; si filius dī es dic ut lapides isti
panes fiant; qui respondens dixit scri
ptum est enim; non in pane solo uiuet
homo sed in omni uerbo quod proce
dit de ore dī; tunc adsumpsit eū dia
bulus in sanctam ciuitatem et statuit eum
supra pinnaculum templi et dixit ei si
filius dī es mitte te deorsum; scriptum
est enim quia angelis suis mandauit
de te et in manibus tollent te ne forte
offendas ad lapidem pedem tuum; ait
illi ihs rursum; scriptum est enim non
temptabis dnm dm tuum; iterum adsū
psit eum diabulus in montem excelsum
ualde et ostendit ei omnia regna mundi

& gloriam eorum & dixit illi haec tibi
omnia dabo si cadens adoraueris me
Tunc dicit ei ihs uade retro satanas
scribtum est enim dnm dm tuum ad
orabis & illi soli serues Tunc reliquit
eum diabulus & ecce angeli accesse
runt & ministrabant ei. Cum autem
audisset ihs quod iohannis traditus
esset secessit in galileam & relicta ciui
tate nazareth uenit & habitauit in ca
farnaum in maritimam in finibus zabu
lon & nepthalim ut adimpleretur quod
dictum est per esaiam profetam dicen
tem terra zabulon & terra nepthalim
uia maris trans iordanen galileae gen
tium populus qui sedebat in tenebris lu
cem uidit magnam & sedentibus in regio
ne & in umbra mortis lux orta est eis
exinde coepit ihs praedicare & dicere
paenitentiam agite adpropinquauit enim

regnum caelorum; ambulans autem
iuxta mare galilaeae. uidit duos fratres;
simonem qui uocatur petrus. et andream
fratrem eius mittentes rete in mare
erant enim piscatores; et ait illis ihs;
uenite post me. et faciam uos fieri pis
catores hominum; at illi continuo relic
tis retibus. secuti sunt eum; et procedens
inde uidit alios duos fratres; iacobum
zebedei et iohannem fratrem eius in naui
cum zebedeo patre eorum. reficientes re
tia sua. et uocauit eos; illi autem statim
relictis retibus suis et patre secuti sunt
eum: Et circuibat ihs totam galileam
docens in sinagogis eorum et praedicans
euangelium regni; et sanans omnem lan
gorem. et omnem infirmitatem in populo;
et abiit opinio eius in totam siriam. et obtu
lerunt ei omnes male habentes uariis
langoribus et tormentis conpraehensos;

et qui demonia habebant et lunaticos
et paraliticos et curauit eos et secutae
sunt eum turbae multae de galilea
V et decapoli et de hierusolimis et iudea
trans iordanen: Uidens autem ihs
turbas ascendit in montem et cum sedi
sset accesserunt ad eum discipuli eius
et aperuit os suum et docebat eos dicens:
Beati pauperes spu quia ipsorum est reg
num caelorum / bunt terram
Beati mites quoniam ipsi possede
Beati qui lugent nunc qm ipsi consula
buntur. Beati qui esuriunt et sitiunt
iustitiam quoniam ipsi consulabuntur:
Beati misericordes quoniam ipsi mi
sericordiam consequentur / uidebunt
Beati mundo corde quoniam ipsi dm
Beati pacifici quoniam filii di uocabun
tur. Beati qui persecutionem patiun
tur propter iustitiam quoniam ipso

rum est regnum caelorum. Beati estis
cum maledixerint uobis homines et per
secuti uos fuerint et dixerint omne ma
lum aduersum uos mentientes. prop
ter me; gaudete et exsultate quoniam
merces uestra copiosa est in caelis; sic
enim persecuti sunt et profetas qui fu
erunt ante uos. Uos estis sal terrae.
quodsi sal euanuerit in quo salietur ad
nihilum ualebit nisi ut mittatur foras
et conculcetur ab hominibus; Uos estis
lux mundi; non potest ciuitas abscondi
supra montem posita neque accendunt
lucernam et ponunt eam sub modio sed
supra candellabrum ut luceat omnibus
qui in domo sunt; sic luceat lux uestra co
ram hominibus ut uideant opera ues
tra bona et glorificent patrem ues
trem qui in caelis est; Nolite putare
quoniam ueni soluere legem et profe

tas non ueni soluere sed adinplere;
Amen quippe dico uobis donec transe
at caelum et terra iota unum aut unus
apex non praeteribit a lege usque quo
omnia fiant; qui enim soluerit unum
de mandatis istis minimis et docuerit
sic homines minimus uocabitur in reg
no caelorum; qui autem fecerit et docue
rit hic magnus uocabitur in regno cae
lorum. Dico enim uobis quia nisi ab
dauerit iustitia uestra plus quam scri
barum et fariseorum non intrabitis in
regnum caelorum; audistis quia dictum
est antiquis non occides; qui autem occi
derit reus erit iudicio; Ego autem dico uo
bis quia omnis qui irascitur fratri suo
reus erit iudicio; qui autem dixerit fra
tri suo racha reus erit concilio; qui autem
dixerit fatue reus erit gehennae ignis; si
ergo offerres munus tuum ad altare

[illegible]

& ibi recordatus fueris quia frater
tuus habet aliquid aduersum te relin
que ibi munus tuum ante altare & ua
de prius reconciliare fratri tuo; & tunc
uenies offerres munus tuum; esto con
sentiens aduersario tuo cito dum es
in uia cum eo; ne forte tradat te aduer
sarius iudici & iudex tradat te minis
tro & in carcerem mittaris; amen dico
tibi non exies inde donec reddas nouis
simum quadrantem · non mechaberis;
Audistis quia dictum est antiquis;
ego autem dico uobis quia omnis qui
uiderit mulierem ad concupiscendum
eam · iam mechatus est in corde suo; quod
si oculus tuus dexter scandalizat te
erue eum & proice abs te; expedit enim
tibi ut pereat una pars membrorum
tuorum · quam totum corpus tuum
mittatur in gehennam; & si dextera tua

nus tua scandalizat te abscide eam
Et proice abs te; expedit enim tibi ut pe
reat unum membrorum tuorum quam
totum corpus tuum eat in gehennam;
dictum est autem quicumque dimise
rit uxorem suam det illi bellum repu
di; Ego autem dico uobis quia omnis qui
dimiserit uxorem suam excepta forni
cationis causa facit eam mechari; Et
qui demissam duxerit adulterat; iterum
audistis quia dictum est antiquis non
periurabis reddes autem dño iura
menta tua; Ego autem dico uobis non
iurare omnino neque per caelum quia
thronum dī est neque per terram quia
scabellum est pedum eius neque per
hierusolimam quia ciuitas est magni
regis; neque per caput tuum iuraueris
quia non potes unum capillum tuum
album facere aut nigrum; sit autem

sermo uester est est non non; quod h-
his abundantius, a malo est; audistis
quia dictum est oculum pro oculo den
tem pro dente; Ego autem dico uobis non
resistere malo; sed si quis te percusserit
in dexteram maxillam tuam, praebe e-
illi et alteram; et ei qui uult te cum iu
dicio contendere et tonicam tuam tolle-
re remitte ei et pallium; et quicumque
te angarizauerit mille passus uade
cum illo alia duo; qui petit a te da
ei et uolenti mutuari a te ne auerteris;
audistis quia dictum est; diliges proxi
mum tuum et odies inimicum tuum; ego
autem dico uobis; diligite inimicos ues
tros et benefacite his qui oderunt uos;
et orate pro persequentibus et calum
niantibus uobis ut sitis filii patris
uestri qui in caelis est qui solem suum
oriri facit super bonos et malos et pluit

super iustos & iniustos; si enim diliga
tis eos qui uos diligunt quam mercedē
habebitis nonne & publicani hoc faci
unt & si salutaueritis fratres uestros
tantum quid amplius facitis nonne
& ethnici hoc faciunt estote ergo uos
perfecti sicut pater uester caelestis
VI perfectus est; adtendite ne iustitiam
uestram faciatis coram hominibus ut
uideamini ab eis; alioquin mercedem
non habebitis apud patrem uestrum
qui in caelis est. Cum ergo facies ae
limosinam noli tuba canere ante te
sicut hipochritae faciunt in sinagogis
& in uicis ut honorificentur ab homi
nibus; amen dico uobis perceperunt
mercedem suam; Te autem faciente
elimoisinam nesciat sinistra tua quid
faciat dextera tua ut sit aelimoisina
& pater tuus qui uidet in abscon(so)
tua in abscondso; reddet tibi; & cum ora

tis honoretis sicut hippochritae quia
mant in sinagogis et in angulis platea
rum stantes orare ut uideantur abho
minibus; amen dico uobis receperunt mer
cidem suam; tu autem cum orabis intra
in cubiculum tuum et clauso ostio tuo ora
patrem tuum in absconso; et pater tuus
qui uidet in absconso reddet tibi; / edimi
Orantes autem mutum loqui sicut
ae; putant enim qui in multa loquio suo
exaudiantur; nolite ergo adsimilare
eis scit enim pater uester quid opus
sit uobis ante quam petatis eum;
sic ergo uos orabitis / tur homenum
Pater noster qui es in caelis sanctifice
et ueniet regnum tuum fiat uoluntas
tua sicut in caelo et in terra panem nos
trum cotidianum da nobis odie et dimitte
nobis debita nostra sicut et nos dimit
timus debitoribus nostris et ne nos in

ducas in temptemtationem sed libera
nos a malo: Si enim demisseritis homini-
bus peccata eorum demittet uobis pater
uester caelestis delicta uestra; Si autem
non demisseritis hominibus nec pater ues
ter caelestis demittet uobis peccata uestra:
Cum autem ieiunatis nolite fieri sicut hip
pochritae tristes; exterminant enim faci
es suas ut pareant hominibus ieiunan
tes; amen dico uobis quia receperunt mer
cidem suam; tu autem cum ieiunas unge
caput tuum et faciem tuam laua ne uide
aris hominibus ieiunans sed patri tuo
qui est in abscondso reddet tibi; Nolite thes
aurizare [illegible] uobis thesauros in terra:
ubi erugo et tinea demolitur: et ubi fures
effodiunt et furantur. thesaurizate h
uobis thesauros in caelo ubi neque
erugo neque tenea demolitur: et ubi fu
res non effodiunt nec furantur; ubi enim

est thesaurus tuus· ibi erit & cor tuum;
lucerna corporis tui est oculus tuus;
si fuerit oculus tuus simplex totum
Si autem nequam fuerit
corpus tuum· lucidum erit; totum cor
pus tuum tenebrosum erit; si ergo lumen
quod in te est tenebrae sunt ipse tene
brae quantae erunt·: Nemo potest duo
bus dominis seruire; aut enim unum
odio habebit & alterum diliget aut unum
sustenebit & alterum contemnet; non po
testis dō seruire & mamonae; ideo dico
uobis· ne solliciti sitis animae uestrae
quid manducetis neque corpori uestro
quid induamini; nonne anima plus est
quam esca & corpus quam uestimentum
respicite uolatilia caeli· quoniam non
serunt neque congregant in horrea & pa
ter uester caelestis pascit illa; nonne uos
magis pluris estis illis· quis autem ues
trum cogitans potest adicere ad statu

ram suam cubitum unum? Et de uestimen
to quid solliciti estis? Considerate lilia
agri quomodo crescunt non laborant
neque nent dico enim uobis quia nec so
lomon in omni gloria sua coopertus
est sicut unum ex istis; si autem fenum
agri quod hodie est et cras in clibanum
mittitur ds sic uestit quanto magis
uos modice fidei? nolite ergo solliciti es
se dicentes quid manducabimus aut
quid bibemus aut quid uestiemur; haec
enim omnia gentes inquirunt; scit enim
pater uester quia his omnibus indige
tis; quaerite autem primum regnum di
et iustitiam eius et omnia haec adicient
uobis; nolite ergo esse solliciti in cras
tinum; crastinus enim dies sollicitus
erit sibi ipse sufficit diei malitia sua;
VII Nolite iudicare ut non iudicemini; in quo
enim iudicio iudicaueritis iudicamini et

inqua mensura mensi fueritis remi
tietur uobis; Quid autem uides fes
tucam inoculo fratres tui & trabem in
oculo tuo nonuides/ aut quomodo dicis
fratri tuo sine eiciam festucam deocu
lo tuo & ecce trabis est inoculo tuo/
hippochrita eice primum trabem de
oculo tuo & tunc uidebis eicere festu
cam deoculo fratris tui. Nolite dare
scm canibus neque mittatis margari
tas uestras ante porcos ne forte con
culcenteas pedibus suis & conuersi
disrumpant uos. Petite & dabitur
uobis; quaerite & inuenietis; pulsate
& aperietur uobis; omnis enim qui pe
tit accipit & qui quaerit inuenit & pul
santi aperietur; aut quis est exuobis
homo quem sipetierit filius suus pane
num quid lapidem dabit illi/ aut si pis
cem petit num quid serpentem dabit

et si ergo uos cum sitis mali nostis
bona dare filiis uestris quanto ma
gis pater uester qui in caelis est dabit
bona petentibus se; omnia ergo quae
cumque uultis ut faciant uobis homi
nes bona; ita et uos facite eis; haec est
enim lex et profetae; Intrate per angus
tam portam; quam lata porta et spa
tiosa uia quae ducit ad perditionem·
et multi sunt qui intrant per eam; quam
angusta porta et arta est uia quae
ducit ad uitam· et pauci sunt qui inueniu
nt eam; adtendite uobis a falsis profe
tis qui ueniunt ad uos in uestimentis
ouium· intrinsecus autem sunt lupi
rapaces; a fructibus eorum cognosce
tis eos; num quid colligunt de spinis
uuas· aut de tribulis ficus? sic omnis
arbor bona· fructus bonos facit non
potest arbor mala bonos fructus fa

cere neque arbor bona fructus ma
los facere; omnis arbor quae non fa
cit fructus bonum excidetur et in ignem
mittetur; igitur ex fructibus eorum cog
noscetis eos. Non omnes qui dicit mihi
dne dne intrabit in regnum caelorum;
sed qui facit uoluntatem patris mei
qui in caelis est ipse intrabit in reg
num caelorum; multi mihi dicent in
illa die dne dne nonne in tuo nomine
prophetauimus et in nomine tuo demo
nia eiecimus et in tuo nomine uirtutes
multas fecimus? et tunc confitebor
illis quia numquam noui uos disce
dite a me qui operamini iniquitatem;
omnis ergo qui audit uerba mea haec
et facit ea adsimilabitur uiro sapienti
qui aedificauit domum suam super
petram descendit pluia et uenerunt flu
mina et flauerunt uenti et uenerunt in

domum illam et non cecidit fundata
enim erat super petram; et omnis qui
audit uerba mea haec et non facit ea·
similis erit uero stulto qui aedificauit
domum suam super arenam; discendit
pluia et uenerunt flumina flauerunt
uenti et inruerunt in domum illam et ceci
dit et fuit ruina eius magna ./ ihs uer
III Et factum est cum consummasset
ba haec admirabantur turbae sup
doctrinam eius; erat enim docens eos si
cut potestatem habens et non sicut scri
bae eorum et farisei; cum autem discen
disset de monte secutae sunt eum turba
multae; et ecce leprosus quidam ueniens·
adorabat eum dicens; dne si uis potes
me mundare; et extendens manum teti
git eum ihs dicens; uolo mundare; et con
festim mundata est lepra eius; et ait il
li ihs; uide nemini dixeris sed uade os

tende te sacerdoti; & offer munus quod
praecipit moyses in testimonium illis;
·post haec autem cum introisset cafar
naum· accessit ad eum quidam centu
rio rogans eum & dicens; dne puer meus
iacet in domo mea paralyticus· & ma
le torquetur; & ait illi ihs; ego ueniam &
curabo eum; & respondens centurio
ait illi; dne non sum dignus ut intres
sub tectum meum· sed tantum dic uerbo
& sanabitur puer meus; nam & ego homo
sub potestate constitutus sum· habens
sub me milites· & dico huic uade & uadit;
& alio ueni· & uenit; & seruo meo dico fac
hoc & facit; audiens ihs miratus est & se
quentibus se dixit; amen dico uobis quia
apud nullum inueni tantam fidem in is
rahel; dico autem uobis· quod multi ab o
riente & occidente uenient & recumbent
cum abracham & isac & iacob in regno

caelorum; filii autem regni huius eici
entur in tenebras exteriores ibi erit fle
tus et stridor dentium; et dixit ihs centu
rioni; uade sicut credidisti fiat tibi; et sa
natus est puer ex illa hora ⁘ / dit socrum
Et cum uenisset ihs in domum petri ui
eius iacentem et febricitantem; et tetigit
manum eius et demisit eam febris; et sur
rexit et ministrabat eis; uespere autem
facto obtulerunt ei multos demonia
habentes curauit ut adinpleretur ⁘
Quod dictum est per esaiam profetam
dicentem; quia ipse infirmitates nostras
accipit et egrotationes portabit / ac se
Uidens autem ihs turbas multas cir
iussit ire trans fretum; et accedens ad
eum unus scriba ait illi; magister se
quar te quocum que ieris; et dixit ei
ihs; uulpes foueas habent et uolucres
caeli tabernacula; filius autem homi

nis non habet ubi capud reclinet; alius
autem de discipulis suis ait illi; dne per
mitte mihi primum ire et sepelire patrem
meum; ihs autem ait illi; sequere me et
dimitte mortuos sepelire mortuos
suos; et ascendente eo in nauicula secu
ti sunt eum discipuli eius; et ecce motus
magnus factus est in mari ita in naui
cula operiretur fluctibus; erat enim
illis uentus contrarius · ipse uero dor
miebat et accesserunt et suscitaueru
nt eum dicentes :- Dne salua nos peri
mus; et dicit eis; quid timidi estis modicae
fidei tunc surgens imperauit uentis et
mari · et facta est tranquillitas magna;
porro homines mirati sunt dicentes;
qualis est hic quia uenti et mare o
boediunt ei :- Et cum uenisset trans
fretum in regionem gerasinorum occur
rerunt ei duo homines habentes demo

nit. de monumentis exeuntes seui nimis:
ita ut nemo possit transire per uiam
illam: Et ecce exclamauerunt dicentes:
quid nobis Et tibi ihu fili di uenisti huc
ante tempus torquere nos; Erat autem
non longe ab eis grex porcorum multo
rum pascentium; demones autem roga
bant eum dicentes; si eicis nos mitte
nos in gregem porcorum; Et ait illis; ite;
at illi exeuntes abierunt in porcos; Et
ecce impetu abiit totus grex per praeceps
in mare: Et mortui sunt in aquis; pasto
res autem fugerunt: Et uenientes in ciuita
tem nuntiauerunt omnia: Et de his qui de
monia habuerunt; Et ecce tota ciuitas
exiit obuiam ihu: Et uiso eo rogauerunt ut
transiret a finibus eorum; / tauit Et ue
x Et ascendens in nauiculam trans fre
nit in ciuitatem suam; Et ecce offerebant
ei paralyticum iacentem in lecto; Et uidens

ihs fidem illorum· dixit paralitico; con
fide fili· remittuntur tibi peccata tua;
Et ecce quidam de scribis· dixerunt intra
se; hic blasfemat; Et cum uidisset ihs
cogitationes eorum· dixit; quid cogitatis ma
la incordibus uestris· quid enim est fa
cilius dicere demittuntur tibi peccata an
dicere surge et ambula· ut sciatis autem·
quia filius hominis habet potestatem
interra demittendi peccata· tunc ait pa
ralitico; surge et tolle lectum tuum· et ua
de indomum tuam; Et surrexit et abiit
indomum suam; uidentes autem turbae
timuerunt et glorificauerunt dm̄ qui de
dit potestatem talem hominibus; Et cum
transiret inde ihs· uidit hominem seden
tem intoloneo matheum nomine et ait illi;
sequere me; Et surgens secutus est eum· ecce
Et factum est discumbente eo indomo·
multi publicani et peccatores uenientes

discumbebant cum ihu et discipuli eius
Et uidentes farisei dicebant discipulis eius
quare cum publicanis et peccatoribus
manducat magister uester; at ihs audi
ens ait; non est opus ualentibus medi
cus sed male habentibus; euntes autem
discite quid sit missericordiam uolo et
non sacrificium; non enim ueni uocare
iustos sed peccatores; Tunc accesserunt
ad eum discipuli iohannis dicentes; qua
re nos et farisei ieiunamus frequenter
discipuli autem tui non ieiunant; et ait illis
ihs; numquid possunt filii sponsi lugere
quam diu cum illis est sponsus; uenient
autem dies cum auferetur ab eis spon
sus et tunc ieiunabunt in illis diebus;
Nemo autem committat commissuram
panni rudis in uestimentum uetus; tol
lit enim plenitudinem eius a uestimento
et peior scissura fit; neque mittunt uinū

nouum in utres ueteres; alioquin rum
pentur utres et uinum effunditur et u
tres peribunt sed uinum nouum in utr
es nouos mittunt et ambo conseruant:
Haec eo loquente ad eos ecce prin
ceps unus accedens adorabat eum di
cens; filia mea modo defuncta est sed ue
ni inpone manum tuam super eam et
uiuet; et surgens sequebatur eum et disa
puli eius; et ecce mulier quae fluxum san
guinis patiebatur xii annis accessit retro
et tetigit fimbriam uestimenti eius; dicebat
enim intra se; si tetigero tantum uestimen
tum eius saluabero; at ihs conuersus et
uidens eam dixit; confide filia fides tua te
saluam fecit; et salua facta est mulier ex
illa hora: Et cum uenisset ihs in domum
principis et uidens tibicines et turbam
tumultuantem dicebat; recedite non est
puella mortua sed dormit; et diridebant

eum; Et cum eiecta esset turba intrauit
Et tenuit manum eius; Et surrexit puella.
Et exiit fama haec in uniuersam terram
illam: Et transeunte inde ihs secuti sunt
eum duo caeci clamantes Et dicentes; mi
serere nostri fili dauid; cum autem uenis
set domum accesserunt ad eum duo cae
ci Et dicit eis ihs; creditis quia possum hoc
facere uobis dicunt ei; utique dne; tunc te
tigit oculos eorum dicens; secundum fi
dem uestram fiat uobis; Et aperti sunt
oculi eorum; Et comminatus est illis ihs
dicens; uidete ne quis sciat; illi autem ex
euntes defamauerunt eum in totam terrā
illam; Egressis autem illis ecce obtulerunt
ei hominem mutum Et surdum demonium
habentem Et eiecto demonio locutus est
mutus Et miratae sunt turbae dicentes
numquam apparuit sic in israhel pha
risei autem dicebant in belzebub principe

demoniorum eicit demonia. Et circum
ibat ihs ciuitates omnes castella docens
in sinagogis eorum et praedicans euange
lium regni et curans omnem languorem
et omnem infirmitatem. Uidiens autem
misertus est quia erant uexati et
iacentes sicut oues non habentes pas
torem tunc dicit discipulis suis mes
ses quidem multa oberarii autem pau
ci rogate autem dnm messis ut mittat
operarios in messem suam. Et conuo X
catis xii discipulis suis dedit illis potes
tatem spirituum inmundorum ut eice
rent eos et curarent omnem languorem
et omnem infirmitatem. Duodecim au
tem apostolorum nomina sunt pri
mus simon qui dicitur petrus et an
dreas frater eius iacobus zebedei et
iohannes frater eius philipus et bar
tholomeus thomas et mattheus publi

canus iacobus albhei & thadeus simon
chananeus & iudas scariothes qui tra
didit eum: Hos duodecim misit ihs prae
cipiens eis & dicens ciuitates samarita
norum ne intraueritis sed potius ite ad
oues quae perierunt domus israhel
euntes autem praedicate quia adpro
pinquauit regnum caelorum infirmos
curate mortuos suscitate leprosus
mundate demones iecite gratis accipis
tis gratis date nolite possidere aurum
neque argentum neque pecuniam in zo
nis uestris non peram in uia neque duas
tonicas neque calciamenta neque uir
gam dignus est operarios cibo suo in
qua cum que ciuitate aut castellum in
traueritis interrogate quis in ea dignus
sit & ibi manete donec exeatis intran
tes autem in domum salutate eam di
centes pax huic domui & siquidem

fuerit digna ueniet pax uestra super
eam si autem non fuerit digna pax ues
tra ad uos reuertetur Et qui cum que
non receperit uos neque audierit ser
mones uestros exeuntes foras de do
mo uel de ciuitate uel de castello illo
excutite puluerem de pedibus uestris
amen dico uobis tollerabilius erit ter
zodomorum et gumorre corum in die
iudicii quam illi ciuitati uel domui Ecce
ego mitto uos in medio luporum estote
ergo prudentes sicut serpentes et sim
plices sicut columbae cauete autem
ab hominibus tradent enim uos in con
cilis et in sinagogis suis flagillabunt
uos et ad praesides et ad regis duce
mini propter me in testimonium illis
et gentibus Cum autem tradent uos
nolite cogitare quomodo aut quid lo
quemini dabitur enim uobis in illa hora

quid loquamini non enim uos estis qui
loquamini sed sps patris uestri qui lo
quitur in uobis tradet autem frater
fratrem in mortem et pater filium et in
surgent filii in parentes et morte eos
adficient et eritis odio omnibus gentibus
propter nomen meum qui autem perse
uerauerit usque in finem hic saluus
erit. Cum autem persequentur uos in ci
uitate ista fugete in aliam amen dico uo
bis non consummabitis ciuitates israe
hel donec ueniet filius hominis non est
discipulus super magistrum nec seruus
super dnm suum sufficiat discipulo ut
sit sicut magister eius et seruus sicut
dominus eius si patrem familias beelze
bub uocauerunt quando magis domis
ticos eius ne ergo timueritis eos nihil est
enim opertum quod non reuelabitur et
occultum quod non scietur quod dico

nobis in tenebris dicite in lumine et quod
in aure audistis praedicate super tec
ta et nolite timere eos qui occidunt cor
pus animam autem non possunt occi
dere sed potius eum timete qui potest
corpus et animam perdere in gehennam:
nonne duo passeres asse ueniunt et
unus ex illis non cadet super terram si
ne uoluntate di patris uestri qui in cae
lis est uestri autem capilli capitis omn
es numerati sunt: Nolite ergo timere eos
multo magis passeribus meliores estis
uos: Omnis ergo qui confitebitur me
coram hominibus confitebor et ego eum
coram patre meo qui in caelis est / nega
Qui autem negauerit me coram hominib
bo et ego eum coram patre meo qui in cae
lis est: Nolite arbitrari quia ueni
pacem in terram mittere est non ueni pa
cem mittere sed gladium: Ueni enim sepe

perare hominem aduersus patrem.
et filiam aduersus matrem suam et nu
rum aduersus socrum suam et inimici
non plus quam me hominis domisca
eius: Qui amat patrem est me dignus
et qui amat filium aut filiam plus quā
me non est me dignus et qui non accipit
crucem suam et sequatur me non est
me dignus qui inuenit animam suam
perdet illam et qui perdiderit animam
suam propter me inueniet illam qui re-
cipit uos me recipit qui recipit me recipit eū
qui me missit: Qui recipit profetam in no
mine profete mercedem profete accipi
et et qui recipit iustum in nomine iusti mer
cedem iusti accipiet: Et qui cum que po
tum dederit uni ex minimis istis calicē
aquae frigide tantum in nomine disci
puli amen dico uobis non perdet mer
XI cedem suam: Et factum est cum con

consummasset ihs uerbum haec prae
cipiens xii discipulis suis transit inde
ut doceret et praedicaret in ciuitatibus
eorum: Iohannis autem cum audisset
in uinculis opera xpi mittens de discipu
lis suis euntes dicite tu es qui uenturus
es an alium expectamus et respondens
ihs ait illis euntes renuntiate iohanni
quae audistis in uidistis caeci uident
claudi ambulant leprosi mundantur
surdi audiunt et mortui resurgunt et
pauperes euangelizantur / dalizatus
Et beatus est qui in me non fuerit scan
illis autem abeuntibus coepit ihs dicere
ad turbas de iohanne babtista / dinem
Quid existis in deserto uidere harun
uento moueri sed quid existis uidere
hominem mollibus uestibus uestitum
Ecce qui mollibus uestiuntur in do
mibus regum sunt sed quid existis uide

re etiam dico et plus quam profetae
hic est enim de quo scriptum est· tuam
Ecce mitto angelum meum ante faciē
qui praeparabit uiam suam ante te
amen dico uobis non surrexit inter na
tos mulierum maior iohanne babtista·
qui autem minor est in regno caelorum
maior est illo· A diebus autem iohannis
babtistae usque nunc regnum caelorū
uim patitur et uiolenti rapiunt illud·
omnes enim profetae et lex usque ad io
hannem babtistam profetauerunt et si
uultis recipere ipse est helias qui uentu
rus est qui habet aures audiendi au
diat· Cui autem similem estimabo ge
nerationem istam similis est pueris
sedentibus in foro qui clamantes coae
qualibus dicunt cantauimus uobis et non
saltastis lamentauimus uobis et non
planxistis Uenit enim iohannis ne

que manducans neque bibens et di
cunt demonium habet uenit filius
hominis manducans et bibens et di
cunt ecce homo uorax et potator uini
publicanorum et peccatorum amicus
et iustificata est sapientia a filiis suis:
Tunc coepit exprobrare ciuitatibus
in quibus factae sunt plurimae uirtutes
eius quia non egissent paenitentiam.
Uae tibi bezaida quia si in tyro et sido
ne factae essent uirtutes quae factae
sunt in uobis olim in cilicio et cinere pe
nitentiam egissent uerum tamen dico
uobis tyro et sidoni remisius erit quam
uobis in die iudicii: et tu capharnaum nū
quid usque ad caelum exaltaueris usq:
ad infernum discendis quia si in sodo
mis factae fuissent uirtutes quae
factae sunt in te forte mansissent usque
in hunc diem uerum tamen dico uobis

quia terrae sodomorum remissius
erit in die iudicii quam uobis: In illo
tempore respondens ihs dixit confe
teor tibi pater dne caeli & terrae quia
abscondisti haec a sapientibus & pru
dentibus & reuelasti ea paruulis ita
pater quoniam sic fuit placitum ante
te: Omnia mihi tradita sunt a patre
meo & nemo nouit filium nisi pater
neque patrem quisquam nouit nisi
filius & cui uoluerit filius reuelare:
Venite ad me omnes qui laboratis &
honorati estis & ego reficiam uos tol
lite iugum meum super uos & discite
a me quia mitis sum & humilis corde
& inuenietis requiem animabus ues
tris iugum enim meum suaue est & ho
nus meum leue: In illo tempore abiit
ihs per sata sabbato discipuli autem
eius esurientes coeperunt uellere spi

cas & manducare . pharisei autem ui
dentes illos dixerunt ei . ecce discipuli tui
faciunt quod non licet eis facere sabba
tis . Et ille dixit eis non legistis quid
fecerit dauid quando esurit & qui cum
eo erant quomodo intrauit in domum
di & panes praepositionis comedit quos
non licebat ei edere neque his qui cum eo
erant nisi solis sacerdotibus aut non
legistis in lege quia sabbatis sacerdo
tes in templo sabbatum uiolant & sine
crimine sunt . Dico autem uobis quia
templo maior est hic . si autem sciretis
quid est misericordiam uolo & non sa
crificium . numquam condemnasetis
innocentes dns est enim filius hominis
etiam sabbati . Et cum inde transisset
uenit in synagogam eorum . ecce homo erat
manum habens aridam & interrogabant
eum dicentes si licet sabbatis curare ut

accussarent eum. Ille autem dixit illis
quis erit ex uobis homo qui habeat
ouem unam et si ciciderit haec sabba
tis in foueam nonne tenebit et leua
bit eum quanto magis melior est ho
mo oue. Tunc ait homini extende ma
num tuam et extendit manum suam et
restituta est sana sicut et altera.
Exeuntes autem pharissei consilium
ebant aduersus eum quomodo eum p
derent. Ihs autem sciens secessit inde
et secuta sunt eum multa et curauit eos
omnes praecipiens eis ne manifestum
eum facerent ut adinpleretur quod dic
tum est per essaiam profetam dicentem
Ecce puer meus quem elegi dilectus meus
in quo bene conplacuit animae meae po
nam spm meum super eum et iudicium
gentibus adnuntiabit non contendet ne
que clamabit neque audiet aliquis in pla

teis uocem eius· Arundinem quassa
tam non confringet et linum fumigans
non extinguet donec eiciat ad uictoriam iu
dicium et in nomine eius sperabunt gen
tes·: Tunc oblatus est ei homo demoni
um habens caecus et mutus et curauit
eum ita ut loqueretur et uideret et stu
pebant omnes turbae et dicebant num
quid hic est filius dauid·· Pharissei h
audientes dixerunt hic non eicit demonia
nisi in belzebub principe demoniorum
Ihs autem sciens cogitationes eorum dixit
eis omne regnum diuisum contra se de
solabitur et omnis ciuitas uel domus
contra se diuisa non stabit· si enim sa
tanas satanan eicit aduersus se diuisus
est quomodo ergo stabit regnum eius·
Et si ergo in belzebub eicio demones filii
uestri· si autem in spu di ego eicio demo
nes igitur peruenit in uos regnum dei·

Aut quomodo potest quisquam in
trare in domum fortis et uassa eius
deripere nisi prius alligauerit fortem
et tunc domum illius diripiet· Qui
enim non est mecum contra me est
et qui non congregat dispargit ideo di
co uobis omne peccatum et blasfemia
remittetur hominibus sps autem blas
femia non remittetur et quicumque
dixerit uerbum contra filium hominis
remittetur ei qui autem dixerit contra
spm scm non remittetur ei neque in
hoc saeculo neque in futuro· / num aut
Aut facite arboram et fructum eius bo
facite arborem malam et fructum eius
malum si quidem ex fructu arbor agnos
citur· Progenies uiperarum quomodo
potestis bona loqui cum sitis mali / tur
Ex abundantia enim cordis os loqui
bonus enim homo de bono thesauro

profert bona et malus homo de malo
thesauro profert mala. Dico autem
uobis quoniam omne uerbum otiosū
quod locuti fuerint homines reddent
rationem pro eo in die iudicii ex uerbis
enim tuis iustificaueris et ex uerbis tuis
condemnaueris. Tunc responderunt
ei quidam de scribis et pharisseis di
centes magister uolumus a te signum
quaerere. Qui respondens ait illis ge
neratio mala et adultera signum quae
rit et signum non dabitur ei nisi signum
ionae profetae sicut enim fuit ionas in
uentre caeti tribus diebus et tribus
noctibus sic erit filius hominis in uen
tre terrae tribus diebus et tribus noc
tibus uiri nineuitae surgent in iudicio
cum generatione ista et condempnabunt
eam quia poenitentiam egerunt in prae
dicatione ionae. Et ecce plus quam

ionae. hic regina iusta surget in iudicio cum
generatione ista et condemnabit eam
quia uenit a finibus terrae audire sapien
tiam salamonis et ecce plus quam sala
mon hic. Cum autem ihs inmundus exi
erit ab homine ambulans per loca arida
quaerens requiam et non inuenit. tunc
dicit reuertar in domum meam unde ex
iui et ueniens inuenit eam uocantem sco
pis mundatam et ornatam. tunc ua
dit et adsumit secum septem alios sp̄s
nequiores se et intrantes habitant ibi
et fiunt nouissima hominis illius pei
ora prioribus sic erit generationi huic
pessimae. Adhuc eo loquente ad tur
bas ecce mater eius et fratres eius foris
stabant quaerentes loqui cum eo. / Et fra
Dixit autem ei quidam ecce mater tua
tres tui foris stant quaerentes loqui
tecum. at ipse respondens dicenti sibi

cat quae est mater mea & qui sunt fra
tres mei extendens manum in discipu
los suos dixit ecce mater mea & fra
tres mei qui cum que enim fecerit uo
luntatem patris mei qui in caelis est ip
se meus frater & soror & mater est
VII In illo die exiens ihs de domu sedebat
secus mare & congregatae sunt ad eum
turbae multae ita ut in nauicula ascen
dens sederet & omnes stabant in litore
& locutus est multa dicens: Ecce exiit
qui seminat seminare & dum seminat
quaedam ceciderunt secus uiam & uene
runt uolucres & comederunt ea: non
Alia autem ceciderunt in petrosa ubi
habebant terram multam & continuo ex
ortae sunt quia non habebant altitudi
nem terrae sole autem orto aestiauerunt
& quia non habebant radicem aruerunt:
Alia ceciderunt in spinas & creuerunt

spinae & soffocauerunt ea ·/· & dabat
Alia autem ciciderunt in terram bonā
fructum aliud centissimum aliud sexa
gissimum aliud trigissimum qui habet au
res audiendi audiet ·· Et accedentes disci
puli dixerunt ei quare in parabulis loque
ris eis qui respondens ait illis quia uo
bis datum est nosse misteria regni cae
lorum · illis autem non est datum qui enī
habet dabitur ei & habundabit qui au
tem non habet & quod habet auferetur
ab eo ideo in parabulis loquor eis quia
uidentes non uident & audientes non
audiunt neque intellegunt ut adimple
retur eis profetia essaiae dicentis au
ditu audietis & non intellegitis & uiden
tes uidebitis & non uidebitis · incrassa
tum est enim cor populi huius & auri
bus suis grauiter audierunt & oculos
suos concluserunt nequando oculis ui

deant & auribus audiant & corde in
tellegant & conuertantur & sanem eos
Uestri autem beati oculi qui uident &
aures uestrae quae audiunt :/ a pro
Amen dico uobis quippe quia mul
fetae & iusti cupierunt uidere quae
uos uidetis & non uiderunt & audire
quae uos auditis & non audierunt.
Uos autem audite parabulam semi
nantis omnis qui audit uerbum regni
& non intellegit uenit malignus & rapit
quod seminatum est in corde eius hic est
qui secus uiam seminatus est. qui autē
super petrosa seminatus est hic est
qui uerbum audit & continuo cum gau
dio accipit illud non habet autem in
inse radicem sed est temporalis fac
ta autem tribulatione & persecutione
propter uerbum continuo scandali
zatur. qui autem seminatus est in spi

nis hic est qui uerbum audit et solli
citudo saeculi istius et fallacia diui
tiarum suffocant uerbum et sine
fructu efficitur· qui uero in terram bo
nam seminatus est hic est qui uerbum
audit et intellegit et fructum adfert et
facit aliud quidem centissimum ∴ /tri
aliud autem sexagissimum porro aliud
gissimum ∴ Aliam parabulam propos
suit eis dicens simile factum est regnum
caelorum homini qui seminauit bonum
semen in agro suo cum autem dormirent
homines uenit inimicus eius et super se
minauit zezania in medio tritici et abiit ∴
cum autem creuisset herba et fructum
fecisset tunc apparuit zezania· accedentes
autem serui ad patrem familias dixerunt
ei domine nonne bonum semen seminas
ti in agro tuo· unde ergo habet zezani
am et ait illis inimicus homo hoc fe

ait· serui autem dixerunt ei uis ∴imus
et colligimus ea et ait non ne forte col
legentes zezania eradicetis simul cum
eis triticum· sed sinite utraque cresci
re simul usque ad messem et in tempore
messis dicam messoribus meis colligite∴
primum zezania et colligite ea fascicu
los ad comburendum triticum congrega
in horreum meum∴ Aliam parabulam
proposuit eis dicens simile est regnum
caelorum grano sinapis quod accipiens
homo seminauit in agro suo quod mi
nimum quidem est omnibus seminib:
cum autem creuerit maius est omnib:
oleribus et fit arbor ita ut uolucres cae
li ueniant et inhabitent in ramis eius/cens
Aliam parabulam loquutus est eis di
simile est regnum caelorum fermento
quod acceptum mulier abscondit in
farinae satis tribus donec fermen

tum est totum :- Haec omnia loquutus
est ihs in parabulis ad turbas et sine
parabulis non loquebatur eis ut in
pleretur quod dictum erat per profe
tam dicentem aperiam in parabulis os
meum eructabo absconsa a constituti
one mundi: Tunc dimisis turbis uenit
in domum et accesserunt ad eum discipu
li eius dicentes dissere nobis parabulā
zizaniorum agri qui respondens ait :-
qui seminat bonum semen est filius ho
minis ager autem est mundus bonum
uero semen hii sunt filii regni zizania
autem filii sunt nequam :- zabulus
Inimicus autem qui seminauit ea est
messes uero consummatio saeculi est
messores autem angeli sunt sicut ergo
colliguntur zizania et igni conburun
tur sic erit in consummatione sae
culi mitet filius hominis angelos suos

Et colligent de regno eius omnia scan
dala et eos qui faciunt iniquitatem
Et mittent eos in caminum ignis ibi erit
fletus et stridor dentium. Tunc iusti
fulgebunt sicut sol in regno patris eorum
qui habet aures audiendi audiat. Simi
le est regnum caelorum thesauro ab
scondito in agro quem qui inuenit homo
abscondit et prae gaudio illius uadit
et uendit uniuersa quae habet et emit
agrum illum. Iterum simile est regnum
caelorum homini negotiatori querenti
bonas margaritas. Inuenta autem una
praetiosa margareta abiit et uendidit
omnia quae habuit et emit eam. Iterum
simile est regnum caelorum sagina
missae in mare et ex omni genere congregan
ti quam cum impleta esset educentes et
secus litus sedentes elegerunt bonos in
uassa malos autem foras miserunt

Sic erit in consummatione saeculi exibu
nt angeli et seperabunt malos de medio
iustorum et mittent eos in caminum
ignis ibi erit fletus et stridor dentium · in
tellexistis haec omnia dicunt ei etiam ait
illis · ideo omnis scriba doctus in regno cae
lorum similis est omini patri familias
qui profert de tesauro suo nova et vete
ra · et factum est cum consummasset is
tas transiit inde · Et veniens in patriam
suam docebat eos in sinagogis eorum ita
ut mirarentur et dicerent unde huic sa
pientia haec et virtutes nonne hic est
fabri filius et mater eius dicitur maria
et fratres eius iacobus et ioseph et simon
et iudas et sorores eius nonne omnes a
pud nos sunt unde ergo huic omnia ista
et scandalizabantur in eo · Ihs autem di
xit eis non est profeta sine honore ni
si in patria sua et in domu sua et non

fecit ibi uirtutes multas propter incre
XIII dulitatem illorum· In illo tempore audi
uit herodis tetracha famam ihu et ait
pueris suis hic est iohannis baptiza
ipse surrexit a mortuis et ideo uirtutes
operantur in eo :· Herodis enim tenuit
iohannem et alligauit eum. eadem uxore
fratris sui· dicebat enim illi iohannis
non licet tibi habere eam et uolens eum
occidere timuit populum quia sicut
profetam eum habebant :· /lia herodi
Die autem natalis herodis saltauit fi
adis in medio et placuit herodi· unde
cum iuramento pollicitus est ei dare
quodcumque postulasset ab eo· at illa
praemonita a matre sua da mihi inquit
hic in disco caput iohannis babtistae et
contristatus est rex propter iuramentū
et eos qui pariter recumbebant iussit da
ri missitque et decollauit iohannem in

carcere ⁊ allatum est caput eius in dis
co ⁊ datum est puellae ⁊ dedit matri
suae ⁊ accedentes discipuli eius tulle
runt corpus ⁊ sepelierunt illud ⁊ ue
nientes nuntiauerunt ihu· / nauiculam
Quod cum audisset ihs secessit inde in
locum desertum seorsum ⁊ cum audis
sent turbae secutae sunt eum pedestres
de ciuitatibus ⁊ exiens uidit turbam mul
tam ⁊ misertus est eius ⁊ curauit lan
guidos eorum· Vespere autem facto
accesserunt ad eum discipuli dicentes
desertus locus est ⁊ hora iam prae
terent dimitte turbas ut euntes in cas
tella emant sibi escas· ihs autem dixit
illis non habent necesse ire date illis
manducare· responderunt ei non ha
bemus hic nisi quinque panes ⁊ duos
pisces qui ait illis adferte illos mihi
huc ⁊ cum iussisset turbam discumbere

supra foenum acceptis quinque pa
nibus et duobus piscibus aspiciens in
caelum benedixit et fregit dedit discipu
lis suis panes discipuli autem turbis
et manducauerunt omnes et saturati
sunt et tulerunt reliquias duodecim
cofinos fragmentorum plenos man
ducantium autem fuit numerus quin
que milia uirorum exceptis mulieri
bus et paruulis et statim iusit discipu
los ascendere in nauiculam et praece
dere eum trans fretum donec dimitte
ret turbas et dimissa turba ascendit
in montem solus orare :/ nauicula
Vespere autem facto solus erat ibi
autem in medio mari iactabatur fluc
tibus erat enim contrarius uentus qu
arta uigilia noctis uenit ad eos am
lans super mare et uidentes eum su
pra mare ambulantem turbati sunt

dicentes quia fantasma est et prae
timore clamauerunt statim que ihs
loquitus est eis dicens habete fiduciā
ego sum nolite timere :/ si tu es iube
Respondens autem petrus dixit dñe
me uenire ad te super aquas at ipse
ait ueni et discendens petrus de na
uicula ambulabat super aquam ut
ueniret ad ihm· uidens uero uentum
ualidum timuit et cum coepisset mer
gi clamauit dicens dñe saluum me
fac et continuo ihs extendens manum
adpraechendit eum et ait illi modicae
fidei quare duuitasti :/ sauit uentus
Et cum ascendissent in nauiculam ces
qui autem in nauicula erant uenerunt
nt et adorauerunt eum dicentes uere
filius di es :· Et cum transfretasse
nt uenerunt in terram genezar et
cum cognouissent eum uiri loci illius

miserunt in uniuersam regionem il
lam: Et obtulerunt ei omnes male ha
bentes et rogabant eum ut uel fim
briam uestimenti eius tangerent et
qui cum que tetigerunt salui facti sunt;
Tunc accesserunt ad eum ab hieru
solimis scribae et farissei dicentes
quare discipuli tui transgrediuntur
traditionem seniorum non enim la
uant manus suas cum panem mandu
cant ipse autem respondens ait illis
quare et uos transgredimini man
datum dī propter traditionem ues
tram nam dš dixit honora patrem
et matrem qui maledixerit patri uel
matri morte moriatur: Uos autem
dicitis qui cum que dixerit patri uel
matri munus quod cum que est ex
me tibi proderit et non honorificat
uit patrem suum aut matrem suā

& inritum fecistis mandatum prop
ter traditionem uestram hipochritae
bene profetauit deuobis issaias dicens
populus hic labis me honorat cor ir
eorum longe est a me sine causa
autem colunt me docentes doctrinas
& mandata hominum & conuocatis
ad se turbis dixit eis audite & intelle
gite non quod intrat in os quo inquinat
hominum sed quod procedit ex ore hoc
quo inquinat hominem Tunc acceden
tes discipuli eius dixerunt scis quia fa
rissei audito uerbo scandalizati sunt
at ille respondens ait omnis planta
tio quam non plantauit pater meus
caelestis eradicabitur sinite illos cae
ci sunt duces caecorum caecus autem
si caeco ducatum prestet ambo in foue
am cadent Respondens autem pet
rus dixit ei dissere nobis parabulam

istam · et ille dixit adhuc · & uos sine
intellectu estis · non intellegitis quia
omne quod in os intrat in uentrem ua
dit & in secessum emittitur · quae au
tem procedunt de ore de corde exeunt
& ea quo inquinant hominem de corde
enim exeunt cogitationes malae homi
cidia adulteria fornicationes furta
falsa testimonia blasfemiae haec
sunt quae co inquinant hominem non
lotis autem hominem manducare
non co inquinat hominem · & egres
sus inde ihs secessit in partes tyri &
sidonis & ecce mulier cannanea a fini
bus illis egressa clamauit dicens ei mis
serere mei dne fili dauid filia mea ma
le a demonio uexatur qui non respon
dit ei uerbum rogabant eum dicen
tes demitte eam quia clamat post
nos · ipse autem respondens ait non

sum missus nisi ad oues quae perie
runt domus israhel. At illa uenit
et adorabat eum dicens dñe adiuua
me qui respondens ait non est bonū
sumere panem filiorum et mittere ca
nibus at illa dixit etiam dñe nam et ca
tuli edunt de micis quae cadunt de men
sa dominorum suorum. tunc respon
dens ihs̄ ait illi o mulier magna est fi
des tua fiat tibi sicut uis et sanata
est filia illius ex illa hora :/: mare ga
Et cum transisset inde ihs̄ uenit secus
lilae et ascendens in montem sedebat
ibi et accesserunt ad eum turbae mul
tae habens secum mutos cludos cae
cos debiles et alios multos et proiece
runt eos ad pedes eius et curauit eos
ita ut et turbae mirarentur uidentes
mutos locentes cludos ambulantes ce
cos uidentes et magnificabant dm̄ is

rachel ✻ IHS autem conuocatis dis
cipulis suis dixit misereor turbae
huic quia triduum est in quo perse
uerant mecum et non habent quod
manducent et dimittere eos ieiunos
nolo ne deficiant in uia et dicunt ei dis
cipuli unde ergo nobis in diserto panes
tantos ut saturentur turbae tantae
et ait illis ihs quod panes habetis at
illi dixerunt septem et paucos pisciu
los et praecepit turbae ut discumbe
rent super terram et accepens ihs uii
panes et pisces et gratias agens fregit
et dedit discipulis suis et discipuli dede
runt dederunt et comederunt omnes et
saturati sunt et quod super fuit de frag
mentis tulerunt uii sportas plenas
erant autem qui manducauerunt qua
tuor milia hominum extra paruulos
et mulieres et dimisa turba ascendit

in nauiculam et uenerunt in fines ma
gidan. Et accesserunt pharissei et saddu
cei temptantes et rogauerunt eum ut sig
num de caelo ostenderet eis. At ille
respondens ait eis facta uespere dice
tis serenum erit cras rubicundum est
enim caelum et mane hodie tempes
tas rutulat enim triste caelum faciam
ergo caeli iudicare nostis signa autem
temporum non potestis. Generatio ma
la et adultera signum querit et signu
non dabitur ei nisi signum ionae profe
tae et relictis illis abiit. Et cum uenisse
nt discipuli eius trans fretum obliti
sunt panes accipere. Qui dixit illis
intuemini et cauete a fermento faris
eorum et saduceorum / quia panes
At illi cogitabant inter se dicentes
non accepimus. Sciens autem ihs cogita
tiones eorum eorum dixit quid cogitat

tis inter uos modicae fidei quia panes
non habetis nondum enim intellegitis
neque recordamini de quinque panib:
et quinque milibus hominum et quot
cofinos sumpsistis neque uii panes
et quattuor milia hominum et quod spo
rtas sumsistis quare non intellegitis
quia non de pane dixi uobis cauete a fer
mento farisaeorum et saduceorum tunc
intellexerunt quia non dixerit cauere
a fermento panum sed a doctrina fa
risaeorum et saducaeorum adtendire
sibi: Uenit autem ihs in partes cessare
philippi et interrogabat discipulos suos di
cens quem me dicunt homines esse filium
hominis at illi dixerunt iohannem bab
tissam alii autem heremiam alii uero
heliam aut unum ex profetis dicit illis
ihs uos autem quem me dicitis esse re
spondens simon petrus dixit tu es xps

filius dī uiui· Respondens autem
ihs dixit ei beatus es simon bariona:
quia caro et sanguis non reuelauit tibi
sed pater meus qui in caelis est· et ego
dico tibi tu es petrus et super hanc pe-
tram aedificabo aeclesiam meam et por
tae inferni non praeualebunt aduer
sus eam et tibi dabo claues regni caelo
rum et quodcumque ligaueris super
terram erit ligatum in caelis et quaecum
que solueris super terram erunt solu
ta in caelis· Tunc praecipit discipulis
suis ut nemini dicerent quia ipse esset
ihs xps· Exinde coepit ihs ostendere dis
cipulis suis quia oporteret eum ire
hirusolimam et multa pati a senio
ribus et scribis et principibus sacerdo
tum et occidi et tertia die resurgere et
adsumens eum petrus coepit increpa
re eum et dicere absit a te dne non erit

tibi hoc: At ille conuersus dixit petro
uade post me satanas scandalum es
mihi quia non sapis ea quae di sunt
sed ea quae hominum. Tunc ihs dixit
discipulis suis si quis uult post me ue
nire abneget se ipsum sibi & tollat
crucem suam & sequatur me qui enim
uoluerit animam suam saluam facere
perdet eam qui autem perdiderit ani
mam suam propter me inueniet illam
quid enim prod est homini si mundum
uniuersum lucretur animae uero suae
detrimentum patiatur aut quam dat
uthomo commotationem pro anima
suae. Nam filius hominis uenturus est
in gloria patris sui cum angelis suis &
tunc reddet uni cuique secundum ope
ra eius. Amen dico uobis sunt qui
dam de his adstantibus qui non
gustabunt mortem donec uideant

vii filium hominis uenientem in regno suo
Et factum est post dies sex adsum
sit ihs petrum et iacobum et iohan
nen fratrem eius et duxit illos in m
ontem excelsum seorsum et trans
figuratus est ante eos et resplendu
it facies eius sicut sol uestimenta h
eius facta sunt alba sicut nix et ecce
apparuit illis mosses et helias cum eo
Loquentes respondens autem petr
us dixit ad ihm dne bonum est no
bis hic esse si uis faciamus hic tria
tabernacula tibi unum et mosi unū
et heliae unum adhuc eo loquente
ecce nubs lucida inumbrauit eos et
ecce uox de nube dicens hic est filius
meus dilectus in quo mihi conpla
cui ipsum audite et ecce audientes
discipuli ciciderunt in faciam suam
et timuerunt ualde et accessit ihs

Et tetigit eos dixitque eis surgite et
nolite timere leuantes autem oculos
suos neminem uiderunt nisi solum
ihm Et discendentibus illis de monte prae
cipit eis ihs dicens nemini dixeritis ui
sionem donec filius homi a mortuis re
surgat. Et interrogauerunt eum dis
cipuli dicentes quid ergo scribe dicunt
quod heliam oportet primum uenire
at ille respondens ait eis helias iam
uenit et non cognouerunt eum sed fece
runt in eo quaecumque uoluerunt
sic et filius hominis passurus est
ab eis tunc intellexerunt discipuli
quia de iohanne babtista dixisset eis.
Et cum uenisset ad turbas accessit ad
eum homo genibus prouolutus ante
eum dicens dne misserere filio meo
quia lunaticus est et male patitur
nam sepe cadit in ignem et crebro in

acquam et obtuli eum discipulis tuis
et non potuerunt curare responde
ns ihs ait o generatio incredula et
peruersa quousque ero uobiscum
usquequo patiar uos adferte illu̅
ad me et increpauit eum ihs et exiit
ab eo demonium et curatus est puer
ex illa hora Tunc accesserunt dis
cipuli ad ihm secreto et dixerunt qua
re nos non potuimus iecere illum di
cit illis propter incredulitatem uestra̅
Amen quippe dico uobis si habu
eritis fidem sicut granum sinapis di
cetis monti huic transi hinc illuc et
transibit et nihil inpossibile erit uo
bis hoc autem genus non eicitur nisi
per orationem et ieiunium Conuersan
tibus autem eis in galilea dixit eis ihs
filius hominis tradendus est in ma
nus hominum et occident eum et ter

tio die resurget et contristati sunt uechi
menter. Et cum uenissent capharnaum
accesserunt qui didragma accipieba
nt ad petrum et dixerunt magister ues
ter non soluit didragma ait autem et
cum intrasset in domum praeuenit
eum ihs dicens quid tibi uidetur simon
reges terrae a quibus accipiunt tribu
tum uel censum a filiis suis an ab ale
nis dicente autem illo ab alenis dixit
illi ihs ego liberi sunt filii ut autem non
scandalizemus eos uade ad mare
et mitte hamum et eum piscem qui pri
mus ascenderit tolle et aperte ore eiu
inuenies ibi stateram illum sumens
viii da eis pro me et te. In illa hora acces
serunt discipuli ad ihm dicentes quis
putas maior est in regno caelorum
et aduocans ihs paruulum statuit
eum in medio eorum et dixit amen dico

nobis nisi conuersi fueritis & efficia
mini sicut paruuli non intrabitis in
regnum caelorum qui cumque ergo
humiliauerit se sicut paruulus iste hic
est maior in regno caelorum & qui
susceperit unum paruulum talem
in nomine meo me suscipit· Qui au
tem scandalizauerit de pusillis is
tis qui in me credunt expedit ei ut
suspendatur mola asinaria in col
lo eius & demergatur in profundum
maris uae autem mundo huic ab
scandalis necesse est enim uenire
scandala uerum tamen uae homini
illi per quem scandalum uenit / clodi
Si autem manus tua uel pes tuus scan
dalizat te abscide eum & proiece abs te
bonum tibi est ad uitam ingredi debi
lem domum quam duas manus uel
duos pedes habentem mitti in gehennae

ternum et si oculus tuus scandali
zat te erue eum et proiece abs te bo
num tibi est uno oculo ad uitam in
trare quam duos oculos habentem
mitti in gehennam ignis. Uidete ne
contemnatis unum ex his pusillis
qui credunt in me dico enim uobis
quia angeli eorum in caelis semper
uident faciem patris mei qui in cae
lis est uenit enim filius hominis sal
uare quod perierat. Quid uobis ui
detur si fuerint alicui centum oues
et errauerit una ex eis nonne relin
quet nonaginta nouem in montibus
et uadet quaerere eam quae errauit et
si contigerit ut inueniat eam amen dico
uobis quia gaudebit super eam ma
gis quam super nonaginta nouem quae
non errauerunt sic non est uoluntas
ante patrem uestrum qui in caelis

est ut pereat unus de pusillis istis:
Si autem peccauerit in te frater tuus ua
de et corripe eum inter te et ipsum solu
si te audierit lucratus eris fratrem tuu
Si autem non te audierit adhibe tecum
adhuc unum uel duos ut in ore duoru
uel trium testium stet omne uerbum.
quod si non audierit eos dic aecclesiae
si autem aecclesiam non audierit sit
tibi sicut ethnicus et puplicanus. ligaue
Amen dico uobis quae cum que al
ritis super terram erunt ligata et in cae
lo et quae cum que solueritis super
terram erunt soluta et in caelis: Ite
rum dico uobis quia si duo ex uobis
consenserint super terram de omni re
quae cum que petierint fiet illis a
patre meo qui in caelis est ubi enim
sunt duo uel tres congregati nomi
ne meo ibi sum in medio eorum

Tunc accedens petrus adeum dixit
dne quotiens in me peccabit frater
meus & demittam ei usque septies di
cit illi ihs non dico tibi usque septuagies
& septies ∴ Ideo adsimilatum est regnu
caelorum homini regi qui uoluit ratio
nem ponere cum seruis suis & cum
coepisset rationem ponere oblatus est
ei unus qui debebat decem milia talen
ta. cum autem non haberet unde redderet
iussit eum dns uenundari & uxorem eius
& filios & omnia quae habebat & redd
di debitum · procidens autem seruus
ille rogabat eum dicens patientiam
habe in me dne & omnia reddam tibi
misertus est dns serui illius dimissit
eum & debitum dimissit ei egresus autē
ille seruus inuenit unum de conser
uis suis qui debebat ei centum dena
rios & tenens soffocabat eum dicens

redde quod debes & procedens conser
uus eius rogabat eum dicens patienti
am habe in me & omnia reddam tibi il
le autem noluit sed abiit & misit eum
in carcerem donec redderet debitum ui
dentes autem conserui eius quae fieba
nt contristati sunt ualde & uenerunt
& narrauerunt dno suo omnia quae
facta fuerant tunc uocauit illum dns
suus & ait illi serue nequam omne debi
tum dimisi tibi quoniam rogasti me
nonne ergo oportuit & te misereri con
serui tui sicut & ego tui misertus sum &
iratus dns eius tradidit eum tortorib:
quo adusque redderet uniuersum de
bitum sic & pater meus caelestis faciet
uobis si non remiseritis unus quisque
fratri suo de cordibus uestris / sermo
& factum est cum consummasset ihs
nes istos migrauit a galilea & uenit in

fines iudeae trans iordanen et secu
tae sunt eum turbae multae et cura
uit eos ibi. Et accesserunt ad eum fa
risserte mptantes eum et dicentes si licet
homini dimittere uxorem suam qua
cum que ex causa. qui respondens ait
eis non legistis quia. qui fecit ab initio
masculum et feminam fecit eos et dixit
propter hoc demittet homo patrem et
matrem et adherebit uxori suae et erunt
duo in carne una itaque etiam non sunt
duo, sed una caro quod ergo deus coniun
xit homo non separet dicunt illi quid
ergo moises mandauit dari libellum re
pudii et demittere ait illis quoniam
moyses ad duritiam cordis uestri per
misit uobis demittere uxores uestras
ab initio autem non sic fuit. Dico autem
uobis quia qui cum que dimiserit uxo
rem suam nisi ob fornicationem et ha

liam duxerit mechatur & qui dimissam
duxerit mechatur. Dicunt ei discipuli
eius si ita est causa hominis cum uxo
re non expedit nubere qui dixit non
omnes capiunt uerbum istud sed
quibus datum est sunt enim eunu
chi qui de matris utero nati sunt & su
nt eunuchi qui facti sunt ab hominib:
& sunt eunuchi qui sé ipsos inhuc
hauerunt propter regnum caelorū
qui potest capere capiat. Tunc obla
ti sunt ei paruuli ut manus eis inpone
ret discipuli autem increpabant eis
ihs uero ait eis sinite paruulos &
nolite eos prohibere ad me uenire ta
lium enim est regnum caelorum & cū
inposuisset eis manus abiit inde
& ecce unus accedens ait illi magis
ter bone quid boni faciam ut habe
am uitam aeternam qui dixit ei quid

me interrogas de bono unus est bo
nus ds si autem uis ingredi ad uitam
serua mandata dicit illi quae ihs au
tem dixit non homicidium facies non
adulterabis non facies furtum non
falsum testimonium dices honora
patrem et matrem et diliges proxi
mum tuum sicut te ipsum dicit ei adu
lescens omnia haec custodiui quid
adhuc mihi deest Ait illi ihs si uis
perfectus esse uade et uende omnia
quae habes et da pauperibus et ha
bis thesaurum in caelo et ueni seque
re me Cum audisset autem adoles
cens uerbum abiit tristis erat enim
habens multas possessiones ihs
autem dixit discipulis suis amen
dico uobis quia diues difficile intra
bit in regnum caelorum et iterum di
co uobis facilius est camellum

perforamen acus transire quam di
uitem intrare inregnum caelorum:
auditis autem his discipuli mirabant
Et timebant ualde dicentes quis ergo po
terit saluus esse:: Aspiciens autem
ihs dixit illis apud homines hoc inpos
sibile est apud dm autem omnia pos
sibilia sunt tunc respondens petrus
dixit ei ecce nos reliquimus omnia
Et secuti sumus te quid erit nobis:: bis
Ihs autem dixit illis amen dico uo
quod uos qui secuti estis me in gene
ratione cum sederit filius hominis
in sede maiestatis suae:: Sedebitis et
uos super sedes duodecim iudican
tes xii tribus israhel:: Et omnis qui
liquerit domum uel fratres aut
sorores aut patrem aut matrem
aut uxores aut filios aut agros
propter nomen meum centuplum

accipet et uitam aeternam posse-
debit. Multi autem erunt primi
nouissimi et nouissimi primi. Simi
le est regnum caelorum homini pa
tri familias qui exiit primo mane con
ducere operarios in uineam suam con
uentione autem facta cum operaris
ex denario diurno misit eos in uineam
suam et egressus circa horam tertiam
uidit alios stantes in foro otiosos et
illis dixit ite et uos in uineam meam
et quod iustum fuerit dabo uobis illi
autem abierunt iterum autem exiit cir
ca sextam et nonam horam et fecit si
militer inuenit alios stantes et dicit il
lis quid hic statis tota die circa unde
cimam uero exiit et inotiosi dicunt quia
nemo nos conduxit dicit illis ite et uos
in uineam meam cum sero autem fac
sset dicit dn̄s uineae procura

[illegible] operarios et redde
illis mercedem incipiens a novissi
mis usque ad primos cum venissent
ergo qui circa undecimam horam
venerant acceperunt singulos dena
rios venientes autem et primi arbi
trati sunt quod plus essent accep[illegible]
acceperunt autem et ipsi singulos dena
rios et accipientes murmurabant
adversus patrem familias dicen
tes hii novissimi una hora fecer
unt et pares illos nobis fecisti qui
portavimus pondus diei et aestus
at ille respondens uni eorum dixit
amice non facio tibi iniuriam non
ne ex denario convenisti mecum
tolle quod tuum est et vade volo
autem et huic novissimo dare sicut
et tibi aut non licet mihi quod
volo facere an oculus tuus

quam est [illegible]
erunt nouiss[illegible] pri[illegible]
simi multi sunt [illegible] pauc[illegible]
uero elec[illegible] [illegible]ndentes ihs hierus[illegible]
limam [illegible] duodecim [illegible]
los [illegible] illis [illegible] ascendimus
hierusolimam et filius hominis trad[illegible]
etur principibus sacerdotum et scribis
et condemnabunt eum morte et tradent
eum gentibus ad inludendum et fla-
gillandum et cruci[illegible]endum et [illegible] die
resurget. Tunc accessit [illegible] mater
filiorum zebedei cum [illegible] suis adorans
et petens aliquid ab eo qui dixit ei quid
uis at illa dic ut sedeant hii duo fili[illegible]
[illegible] unus ad [illegible] tuam et [illegible]
ad sinistram in regno tuo. Respondens
autem ihs dixit nescitis quid petatis [illegible]
estis bibere calicem quem ego bibitu-
rus sum [illegible]

meum quidem bibetis sedere autem ad
dexteram meam aut ad sinistram non
est meum dare uobis sed quibus pa
ratum est a patre meo ∴ Et audientes
illi decem indignati sunt de duobus fra
tribus ihs autem uocauit eos ad se et
ait scitis quia gentium principes domi
nantur eorum et qui maiores sunt po
testatem exercent in eos non ita erit in
ter uos sed quicumque uoluerit in
ter uos maior fieri sit uester minis
ter et qui uoluerit inter uos primus es
se erit uester seruus ∴ Sicut filius ho
minis non uenit ministrari sed minis
trare et dare animam suam redem
ptionem pro multis ∴ Et egredientibus
eis ab hiericho secuta est eum turba
multa et ecce duo caeci sedentes secus
uiam audierunt quia ihs transiret
et clamauerunt dicentes dne miserere

re nostri fili dauid turba autem in
crepabat eos ut tacerent at illi ma
gis clamabant dicentes dne misere
re nostri fili dauid et stetit ihs et uo
cauit eos et ait quid uultis ut faciam
uobis dicunt illi dne ut aperian
tur oculi nostri misertus autem
eorum ihs tetigit oculos eorum et
confestim uiderunt et secuti sunt eum
Et cum adpropinquassent hieruso
limis et uenissent bethfage ad mon
tem oliueti tunc ihs missit duos de dis
cipulis dicens eis ite in castellum quod
contra uos est et statim inuenietis asi
nam alligatam et pullum cum ea sol
uite et adducite mihi et si quis uobis
aliquid dixerit dicite quia dns his opus
habet et confestim dimittet eos ./ quod
hoc autem factum est ut impleretur
dictum est per profetam dicentem

dicite filiae sion ecce rex tuus uenit
tibi mansuetus et sedens super assinā
et pullum filium subiugalis. Euntes
autem discipuli fecerunt sic ut praeca
pit ihs illis et adduxerunt assinam et
pullum et inpossuerunt eis uestimenta
sua et eum super sedere fecerunt plurim
autem turba strauerunt uestimenta sua
in uia alii autem cedebant ramos de arbo
ribus et sternebant in uia. Turbae autē
quae praecedebant et quae sequaebant
clamabant dicentes osanna filii dauid
benedictus qui uenturus est in nomine
dni ossanna in altissimis /ta est uniuer
Et cum intrasset hierusolimis commo
ta ciuitas dicens quis est hic populi au
tem dicebant hic est ihs profeta a naza
reth galileae. Et intrauit ihs in templ
um di et iecebat omnes uendentes et em
entes in templo et mensas nummulario

rum et cathedras uendentium colum
bas euertit et dicit eis scriptum est do
mus mea domus orationis uocabitur
uos autem fecistis illam speloncam la
tronum. Et accesserunt ad eum caeci et
claudi in templo et sanauit eos. Uiden
tes autem principes sacerdotum et
scribae mirabilia quae fecit et pue
ros clamantes in templo et dicentes os
sanna filii dauid indignati sunt et dix
erunt ei audis quid isti dicunt ihs autem
dixit eis uaque numquam legistis quia
ex ore infantium et lactantium perfecis
ti laudem. Et relictis illis abiit foras
extra ciuitatem in bethaniam ibique
mansit. Mane autem reuertens in ciui
tatem essurit et uidit fici arborem un
am secus uiam et uenit ad eam et nihil
inuenit in ea nisi folia tantum et ait
illi numquam ex te fructus nascatur

insempiternum et are facta est conti
nuo ficulnea et uidentes discipuli mira
ti sunt dicentes quomodo continuo a
ruit ficulnea. Respondens autem ihs
ait eis amen dico uobis si habueritis fide
et non aessitaueritis non solum de ficul
nea facietis sed et si monti huic dixeritis
tolle te et iacta te in mare fiet. /oratio
Et omnia quaecumque petieritis in
ne credentes accipietis. Et cum uenisset
in templum accesserunt ad eum docen
tem principes sacerdotum et seniores po
puli dicentes in qua potestate haec facis
aut quis tibi dedit hanc potestatem res
pondens ihs dixit illis interrogabo uos
et ego unum sermonem quem si dixeritis
mihi et ego uobis dicam in qua potesta
haec facio babtismum iohannis unde
erat e caelo an ex hominibus at illi co
gitabant inter se dicentes si dixerimus

ecaelo dicet nobis quare ergo non cre
didistis illi si autem dixerimus exhomi
nibus timemus turbam omnes enim
habebant iohannem sicut profetam
Et respondentes ihu dixerunt nescimus
ait illis et ipse nec ego dico uobis inqua
potestate haec facio. Quid autem uo
bis uidetur homo habebat duos fili
os et accedens adprimum dixit fili ua
de hodie operare inuinea mea ille ħ
respondens ait nolo postea autem
poenitentiam motus habiit accedens
autem adalterum dixit similiter at il
le respondens ait eo dne et non iuit
quis ergo exduobus fecit uoluntatem
patris dicunt nouissimus. puplica
Dicit illis ihs amen dico uobis quia
ni et meretrices praecedunt uos inreg
no di uenit enim aduos iohannis in
uia iustitiae et non credidistis ei publi

cani autem et meretrices crediderunt
ei· uos autem uidentes nec poenitenti
am habuistis postea. ut crederetis ei·
Aliam parabulam audite homo er
at pater familias qui plantauit uine
am et sep. em circum dedit ei et fodit in
ea turcular et aedificauit turrem et lo
cauit eam agricolis et peregre profectus
est cum autem tempus fructuum adpro
pinquasset missit seruos suos ad agri
culas ut acciperent fructus eius agricu
lae adpraehensis seruis eius alium in
cederunt alium c caderunt alium uero
lapidauerunt iterum missit alios ser
uos plures prioribus et fecerunt illis
similiter nouissime autem missit ad eos
filium suum dicens uerebuntur filiū
meum agricule autem uidentes filium
dixerunt inter se hic est heres uenite
occidamus eum et habebimus hereditatem

eius et adpraechensum eum iecerunt
extra uineam et occiderunt· cum ergo ue
nerit dns uineae quid faciet agricolis illis
aiunt illi malos male perdet et uineam
locabit aliis agricolis qui reddant ei fruc
tum temporibus suis dicit illis ihs num
quam legistis in scripturis lapidem quem
reprobauerunt aedificantes hic factus ÷
in caput anguli a dno factus est istud hoc
est mirabile in oculis nostris ideo dico uo
bis quia auferetur a uobis regnum di et
dabitur genti facienti fructus eius et qui
ciciderit super lapidem istum confrin
guetur super quem uero ciciderit conteret
eum :- Et cum audissent principes sacer
dotum et farissei parabulas eius cogno
uerunt quod de ipsis diceret et quaeren
tes eum tenere timuerunt turbas quo
niam sicut profetam eum habebant
Et respondens ihs dixit iterum in para

rabulis eis dicens simile factum est
regnum caelorum homini regi qui fecit
nuptias filio suo et missit servos suos
uocare inuitatos ad nuptias et nolebant
nt uenire iterum missit alios seruos di
cens dicite inuitatis ecce prandium meū
paraui tauri mei et altilia occisa et om
nia parata uenite ad nuptias illi autē
neglexerunt et abierunt alius in uil
lam suam alius uero ad negotiatio
nem suam reliqui uero tenuerunt ser
eius et contumilia adfectos occideru
nt rex autem cum audiss iratus est
et misis exercitibus suis perdidit homi
cidas illos et ciuitatem illorum succen
dit tunc ait seruis suis nuptiae quidē
paratae sunt sed qui inuitati erant
non fuerunt digni ite ergo ad exitus ui
arum et quos cum que inueneretis uo
cate ad nuptias et egresi serui eius in

uias congregauerunt omnes quos inue
nerunt malos et bonos et impletae sunt
nuptiae discumbentium · Intrauit autem
rex ut uideret discumbentes et uidit ibi
hominem non uestitum ueste nuptiali
et ait illi amice quomodo huc intrasti
non habens uestem nuptialem at ille
obmutuit tunc dixit rex ministris liga
tis manibus et pedibus mittite eum in
tenebras exteriores ibi erit fletus et
stridor dentium multi autem sunt
uocati pauci uero electi / fecerunt
Tunc abeuntes farissei consilium
ut caperent eum in sermone et mittunt
ei discipulos suos cum herodianis di
centes magister scimus quia uerax es
et uiam dei in ueritate doces et non est
tibi cura de aliquo non enim respicis
ad personam hominum dic ergo nobis
quid tibi uideatur licet censum dari

cessari annon cognita autem ihs
nequitia eorum ait quid me temp
tatis hypochritae ostendite mihi num
misma census at illi obtulerunt ei
denarium et ait illis ihs cuius est
imago haec et superscriptio dicunt
ei cessaris cessari et quae sunt di do
et audientes mirati sunt et relicto eo
abierunt. In illo die accesserunt ad
eum sadducei qui dicunt non esse resur
rectionem et interrogauerunt eum dic
entes magister moises dixit si quis mor
tuus fuerit non habens filium ut edu
cat fratrem eius uxorem illius et susci
tet semen fratri suo. erant autem autem
apud nos septem fratres et primus ux
ore ducta defunctus est et non habens
semen reliquit uxorem suam fratri suo
similiter secundus et tertius usque
ad septimum nouissime autem omnium

& mulier defuncta est in resurrectione
ergo cuius erit de septem uxor omnes enī
habuerunt eam respondens autem ihs
ait illis erratis nescientes scripturas
neque uirtutem dī in resurrectione er
go neque nubent neque nubentur se
derunt sicut angli dī in caelo de resur
rectione autem mortuorum non legistis
quod dictum est a dn̄o dicente uobis ego
sum ds̄ abracham & ds̄ iacob & ds̄ isac
non est ds̄ mortuorum sed uiuentium
& audientes turbae mirabantur in doc
trina eius: Farissei autem audientes
quod silentium inpossuiset saduceis
conuenerunt in unum & inter
rogauit eum unus ex eis legis doctor
temtans eum magister quod est manda
tum magnum in lege ait illi ihs diliges
dn̄m dm̄ tuum in toto corde tuo & in to
ta anima tua in tota mente tua hoc

est maximum & primum mandatum
secundum autem simile est huic dile
ges proximum tuum sicut te ipsum in
his duobus mandatis uniuersa lex
pendet & profete ∴ Congregatis autem
farisseis interrogauit eos ihs dicens
quid uobis uidetur de xpo cuius filius
est dicunt ei dauid ait illis quomodo er
go dauid in spu uocat eum dnm dicens
dixit dns dno meo sede ad dextris meis do
nec ponam inimicos tuos scabillum pe
duum tuorum ∴ Si ergo dauid uocat eum
dnm quomodo filius eius est & nemo po
test respondere ei uerbum neque ausus
fuit quisquam ex illa die eum amplius in
viii terrogare ∴ Tunc ihs locutus est ad tur
bas & ad discipulos dicens super cathe
dram moisi sederunt scribe & farissei
omnia ergo quae cumque dixerint uobis
seruate & facite secundum opera uero

eorum nolite facere dicunt enim et non
faciunt: Alligant enim onera grauia
et inportabilia et inponunt in humeros
hominum digito autem suo nolunt ea
mouere: Omnia uero opera faciunt
ut uideantur ab hominibus dilatant
enim filacteria sua et magnificant fim
brias amant autem primos recubitos
in caenis et primas cathedras in sinago
gis et salutationes in foro et uocari ab
hominibus rabbi: Uos autem nolite
uocari rabbi unus enim est magister
uester omnes autem uos fratres estis
et patrem nolite uocare uobis super
terram unus enim est pater uester qui
in caelis est nec uocemini magistri quia
magister uester unus est xps: / ter. uer
Qui maior est uestrum erit minis
ter qui autem se exaltauerit humilia
bitur et qui se humiliauerit exaltar

uitur :· Uae autem uobis scribae &
farissei hippocritae quia claudistis reg
num caelorum ante homines uos autē
non intratis nec introeuntes sinitis intra
re :· Uae uobis scribae & farissei hi
pochritae quia circuitis mare & aridā
ut faciatis unum prosilitum & cum fue
rit factus facitis eum filium gechennae
duplo quam uos· uae uobis duces cae
quid dicitis qui cum que iurauerit in tem
plum nihil est qui autem iurauerit in
aurum templi debitor est stulti & cae
quid enim maius est aurum an templū
quod sc̄a ficat aurum & qui cum que iu
rauerit in altare nihil est qui autem iu
rauerit in dono quod est super illud
debitor est caeci quid enim maius est do
num an altare quod sc̄a ficat donum
qui ergo iurat in altare iurat in eo & in
omnibus quae super illud sunt & qui

iurauerit intemplo iurat inillo et ineo
qui habitat inipso et qui iurat incaelo
iurat inthrono di et ineo qui sedet super
eum: Uae uobis scribae et farissei hi
pochrite quia decimatis mentam et ane
tum et cyminum et reliquistis quae
grauiora sunt legis iudicium et misericor
diam et fidem haec oportuit facere et il
la non omittere: Duces caeci excolan
tes culicem camellum autem glutie
ntes· Uae uobis scribae et farissei
hippochrite quia mundatis quod de
foris est calicis et parabsidis intus h
pleni sunt rapina et inmunditia fa
risseae caece munda prius quod intus
est calicis et parabsidis ut fiat id quod
de foris est mundum: Uae uobis scri
bae et farissei hipochrite quia similes es
tis sepulchris dealbatis quae a foris
apparent hominibus speciosa intus uero

plena sunt ossibus mortuorum & om
ni spurcitia. sic & uos a foris paretis
quidem hominibus iusti intus autem
pleni estis hypochrisi & iniquitate
Uae uobis scribae & farissei hipochri
tae qui aedificatis sepulchra profeta
rum & ornatis monumenta iustorum
& dicitis quia si fuissemus in diebus pa
trum nostrorum non essemus socii eo
rum in sanguine profetarum itaque
testimonium estis uobis metipsis quia
filii estis eorum qui profetas occiderunt
& uos inplete mensuram patrum ues
trorum serpentes genimina uiperarum
quomodo fugietis a iudicio gehennae
Ideo ecce mitto ad uos profetas & sapi
entes & scribas & ex illis occidetis & cru
cifigetis & ex illis flagillabitis in sina
gogis uestris & persequemini de ciuita
te in ciuitatem ut ueniat super uos

omnis sanguis iustus qui effus
sus est super terram a sanguine
abel iusti usque ad sanguinem zacha
riae fili barachiae quem occidistis in
ter templum et altare amen dico uo
bis uenient haec omnia super genera
tionem istam :· Hirusalem quae occidis
profetas et lapidas eos qui ad te missi
sunt quotiens uolui congregare filios
tuos quem admodum gallina congre
gat pullos suos sub alas suas et nolui
isti ecce relinquetur uobis domus ues
tra deserta dico enim uobis non me ui
debitis amodo donec dicatis benedictus
qui uenit in nomine dni :· Et egressus
ihs de templo ibat et accesserunt disci
puli eius ut ostenderent ei aedificatio
nes templi ipse autem respondens dix
it illis uidetis haec omnia amen dico
uobis non relinquetur hic lapis super

lapidem qui non distruatur :· / ueru
Sedente autem illo super montem oli
accesserunt ad eum discipuli secre
to dicentes dic nobis quando haec erunt
& quod signum aduentus tui & consum
mationis saeculi & respondens ihs
dixit eis uidete ne quis uos seducat
multi enim uenient in nomine meo di
centes ego sum xps & multos seducent
audituri autem estis proelia & opinio
nes proeliorum uidete ne turbemini op
ortet enim haec fieri sed nondum est fi
nis consurget enim gens in gentem & reg
num in regnum & erunt pestilentiae &
fames & terrae motus per loca haec h
omnia initia sunt dolorum :· Tunc tra
dent uos in tribulationem & occident
uos & eritis omnibus gentibus propter
nomen meum Tunc scandalizabunt
multi & inuicem tradent & odio habe

bunt inuicem & multi seodo profetae sur
gent & seducent multos & quoniam ha
bundauit iniquitas refrigescet caritas
multorum qui autem permanserit usque
in finem hic saluus erit. Et praedicabi
tur hoc euangelium regni in uniuerso or
be in testimonium omnibus gentibus &
tunc ueniet consummatio: Cum ergo ui
deretis abhominationem desolationis
quae dicta est addanielo profeta stan
tem in loco sco qui legit intellegat: /tes
Tunc qui in iudia sunt fugient in mon
& qui in tecto non discendat tollere
aliquid de domu sua & qui in agro
non reuertatur tollere tonicam suā
Uae autem praegnantibus & nutrien
tibus in illis diebus. Orate autem ut
non fiat fuga uestra hieme uel sabba
to: Erit enim tunc tribulatio magna qua
lis non fuit ab initio mundi usque mo

do neque fiet · Et nisi breviati fuiss
ent dies illi non fieret salva omnis ca
ro sed propter electos breviabuntur
dies illi · Tunc siquis vobis dixerit
ecce hic xps aut illic nolite credere ·
Surgent enim pseudo xpi et pseudo proph
etae et dabunt signa magna et prodigia
ita ut in errorem inducantur si fieri pot
est etiam electi ecce praedixi vobis si er
go dixerint vobis ecce in deserto est no
lite exire ecce in penetrabilibus nolite
credere si cut ergo fulgor exit ab oriente
et apparet usque in occidente ita erit
et adventus filii hominis · ubi cum que
fuerit corpus illic congregabuntur et a
quilae · Statim autem post tribulatio
nem dierum illorum sol obscurabitur
et luna non dabit lumen suum et stellae
cadent de caelo et virtutes caelorum
commovebuntur et tunc parebit signum

fili hominis in caelo & tunc plan
gent se omnes tribus terrae & uidebunt
filium hominis uenientem in nubibus cae
li cum uirtute multa & maiestate
& mittet angelos suos cum tuba & uoce
magna & congregab[illegible] electos eius a quat
tuor uentis & a summis caelorum us[que]
ad terminos eorum. Ab arbore autem
fici discite parabulam cum iam ramus
eius tener fuerit & folia nata scitis quia
prope est aestas ita & uos cum uidere
tis haec omnia scitote quia prope
est in ianuis. amen dico uobis quia non
praeteribit haec generatio donec omnia
haec fiant caelum & terra transibu
nt uerba uero mea non praeteribunt.
De die autem illa & hora nemo scit
neque angeli caelorum nisi pater so
lus. Sicut autem in diebus noe [illegible]
[illegible] diluuium comedentes & bibentes

et nubentes et nuptum tradentes us
que ad eum diem quo intrauit in ar
cam noe et non cognouerunt donec ue
nit diluuium et tulit omnes ita erit
et aduentus filii hominis· Tunc duo
erunt in agro unus adsumetur et unus
relinquetur duae molentes in mola una
adsumetur et una relinquetur· Uigila
te ergo quia nescitis qua dns uester uen
turus sit· Illud autem scitote quoniam
si sciret pater familias qua hora fur
uenturus esset uigilaret utique et non si
neret perfodiri domum suam ideoque
et uos estote parati quia nescitis qua
hora filius hominis uenturus est·/quē
Quis nam fidelis est seruus et prudens
constituit dominus suus super famili
am suam ut det illis cibum in tempore·
Beatus ille seruus quem cum uenerit
dns eius inuenerit sic facientem· amen

dico uobis quoniam super omnia
bona sua constituet eum. Si autem
dixerit malus seruus ille in corde suo
moram facit dns meus uenire & coepe
rit percutere conseruos suos manducet
autem & bibet cum ebreis ueniet dns ser
ui illius in die qua non sperat & hora
qua ignorat & diuidet eum partemque
eius ponet cum hippochritis illic erit
fletus & stridor dentium. Tunc simile
erit regnum caelorum x. uirginibus qu
ae accipientes lampades suas exierunt
obiam sponso & sponsae quinque aute
ex eis erant fatuae & quinque pruden
tes sed quinque fatuae acceptis lampa
dibus non sumpserunt oleum secum
prudentes uero acceperunt oleum in
uassis suis cum lampadibus. mora
autem faciente sponso dormitaue
runt omnes & dormierunt media n

nocte clamor factus est ecce spon
sus uenit exite obiam ei tunc surrex
erunt omnes uirgines illae et ornaue
runt lampades suas fatuae autem sa
pientibus dixerunt date nobis deoleo
uestro quia lampades nostrae extin
guntur respondens autem prudentes
dicentes nonne forte non sufficiat nobis
et uobis ite potius ad eos uendentes et
emite uobis dum autem irent emere ue
nit sponsus et quae paratae erant intra
uerunt cum eo ad nuptias et clausa est
ianua nouissime ueniunt et reliquae uir
gines dicentes dne dne aperi nobis at ille
respondens ait amen dico uobis quod
nescio uos uigilate itaque quia nescitis
diem neque horam· Sicut homo peregre
proficiscens uocauit seruos suos et tra
didit illis bona sua·· Et uni dedit quin
que talenta alii autem duo alii uero

unum uni cuique secundum opera sua
& profectus est statim abit autem qui
quinque talenta acceperat & operatus
est in eis & lucratus est alia. duo qui
quinque similiter & qui duo acceperat
lucratus est alia duo qui autem unum
acceperat habens fodit in terram & ab
scondit pecuniam dn̄i sui post mul
tum uero temporis uenit dn̄s seruo
rum illorum & possuit rationem cū
eis & accedens qui quinque talenta
acceperat obtullit alia quinque tal
lenta dicens quinque talenta mihi tra
didisti ecce alia quinque super lucra
tus sum ait illi dn̄s eius euge serue bo
ne & fidelis quia super pauca fuisti
fidelis super multa constituam intra
in gaudium dn̄i tui accessit alter & qui
duo talenta acceperat & ait dn̄e duo ta
lenta tradidisti mihi ecce alia duo lu

cratus sum ait illi dns eius euge ser
ue bone et fidelis quia super pauca
fuisti fidelis super multa te constituam
intra in gaudium dni di tui accedens h
et qui unum tallentum acceperat ait
dne scio quia homo durus es metis ubi
non seminas et congregas ubi non spa
rsisti et timens ego abii et abscondi
tallentum tuum in terra ecce habes
quod tuum respondens autem dns dix
it ei serue male et piger sciebas quia
meto ubi non semino et congrego ubi non
sparsi oportuit ergo te committere
pecuniam meam nummulariis et ue
niens ego recipissem utique quod meū
est cum ussura tollite itaque abeo
tallentum et date ei qui habet decem
tallenta Omni habenti dabitur et ha
bundabit ei autem qui non habet et
quod uidetur habere auferetur iea

te in tenebras exteriores illic erit fle
tus et stridor dentium. Cum autem
uenerit filius hominis in maiestate
sua et omnes angeli cum eo tunc sedebit
super sedem maiestatis suae et congre
gabuntur ante eum omnes gentes et se
parabit eos ab inuicem sicut pastor
segregat oues ab hedis et statuet oues
quidem a dextris haedos autem a sinis
tris tunc dicet rex his qui a dextris eius
erunt. Uenite benedicti patris mei pos
sedite regnum paratum uobis a consti
tutione mundi essuriui enim et dedistis
mihi manducare sitiui et dedistis mihi
bibere hospes eram et collegistis me nu
dus et operuistis me infirmus et uisitas
tis me in carcere eram et uenistis ad me
Tunc respondebunt ei iusti dicentes
dñe quando te uidimus essurientem
et pauimus sitientem et dedimus tibi

potum quando autem te uidimus
hospitem et collegimus te aut nudum
et co operuimus aut quando te uidimus
infirmum aut in carcerem et uenimus
ad te et respondens rex dicit illis amen
dico uobis quamdiu fecistis uni de his
fratribus meis minimis mihi fecistis·
tunc dicet his qui a sinistris erunt dis
cedite a me maledicti in ignem aeternā
qui praeparatus est diabulo et angelis
eius essuriui enim et non dedistis mihi
manducare sitiui et non dedistis mihi
potum hospes eram et non colligistis
me nudus et non operuistis me infirm
us et in carcere et non uissitastis me ·/ ndo
Tunc respondebunt et ipsi dicentes qua
te uidimus essurientem aut sitientem aut
hospitem aut nudum aut infirmum uel
in carcerem et non ministrauimus tibi· tunc
respondebit illis dicens amen dico uobis

quandiu non fecistis uni de minoribus
his nec mihi fecistis Et ibunt hii in su
plicium aeternum iusti autem in uitam
aeternam :· Et factum est cum consum
masset ihs sermones hos omnes dixit
discipulis suis scitis quia post biduum
pascha fiet et filius hominis tradetur
ut crucifigatur tunc congregati sunt prin
cipes sacerdotum et seniores populi in a
trium principes sacerdotum qui dice
batur caiphas et consilium fecerunt ut
ihm dolo tenerent dicebant autem non
in die festo ne forte tumultus fieret in po
pulo :· Cum autem esset ihs in bethania
in domu simonis leprosi accessit ad eum
mulier habens olbastrum unguenti pre
tiosi et effudit super caput eius recumbe
nte ipso uidentes autem discipuli indig
nati sunt dicentes ut quid perditio haec
potuit enim istud uenundari pretio

multo et dari pauperibus sciens autem
ihs ait illis quid molesta estis mulieri
bonum opus operata est in me nam
semper pauperes habebitis uobis cum
me autem non semper habebitis cor
Mittens enim haec unguentum hoc in
pus meum ad sepeliendum me fecit
amen dico uobis ubi cum que praedi
catum fuerit hoc euangelium in toto
mundo dicetur et quod haec fecit in me
moriam eius Tunc abiit unus de duo
decim qui dicitur iudas scarioth ad
principes sacerdotum et ait illis quid
uultis mihi dare et ego uobis eum tra
dam at illi constituerunt ei triginta ar
genteos et exinde querebat oportunita
tem ut eum traderet Prima autem
die azemorum accesserunt discipuli ad
ihm dicentes ubi uis paremus comedere
pascha at ihs dixit ite in ciuitatem ad

quendam et dicite ei magister dicit tem
pus meum prope est apud te facio pas
cha cum discipulis meis et fecerunt dis
cipuli sicut constituit illis ihs et prepa
raverunt pascha :/ decim discipulis suis
Vespere autem facto discubuit cum duo
et manducantibus illis dixit amen dico
vobis quia unus vestrum me tradet :
Et contristati sunt nimis coeperunt sin
guli dicere numquid ego sum dne :- Qui
bus ille respondens dixit qui intinguit
mecum manum in parapside hic me
tradet filius quidem hominis vadit
sicut scriptum est de eo · vae autem illi
per quem filius hominis tradetur bo
num erat non nasci hominem · respon
dens autem iudas qui tradidit eum
erat dixit numquid ego sum rabbi ait
illi ihs tu dixisti ipsis autem mandu
cantibus accepit ihs panem et bene-

dixit ac fregit & dedit discipulis suis
dicens accipite & manducate hoc est
corpus meum & accipiens calicem gra
tias egit & dedit illis dicens bibite ex hoc
omnes hic est enim sanguis meus noui
testamenti qui pro multis effundetur
in remisionem peccatorum dico autem
uobis quia non bibam amodo de hoc
genimine uitis usque in illum diem
quo illud bibam uobiscum nouum in
regno patris mei & imno dicto exieru
nt in montem oliueti Tunc dixit ihs
discipulis suis omnes uos scandalū
patiemini in me in ista nocte scriptum
est percutiam pastorem & dispergent'
oues gregis sui sed cum resurrexero prae
cedam uos in galileam respondens au
tem petrus dixit & si omnes scandali
zati fuerint in te ego numquam scanda
lizabor dixit illi ihs amen dico tibi quod

in hac nocte ante quam gallus cantet
ter me negabis. ait illi petrus etiam si
oportuerit me mori tecum non te negabo
similiter et omnes discipuli dixerunt.
tunc uenit ihs cum illis in agrum quidi
citur gezamani et dicit discipulis suis
sedete hic donec eam illuc orare et ad
sumpto petro et duobus filis zebedei coe
pit contristari et meus esse. tunc dicit
illis tristis est anima mea usque ad mor
sustinete hic et uigelate mecum et progre
sus procedit in faciem suam orans et di
cens pater si fieri potest transeat a me
calix iste. uerum tamen non sicut ego uo
lo sed sicut tu uis et uenit ad discipulos
suos et inuenit eos dormientes et dicit
petro sic non potuistis una hora uigila
re mecum. uigilate et orate ne intretis
in temptationem. Sps quidem promptus
est caro autem infirma. iterum secun

do habiit et orauit dicens pater mihi
si non potest hic calix transire nisi
bibam illum fiat uoluntas tua. Et uenit
iterum. Et inuenit eos dormientes erant
enim oculi eorum grauati. Et relictis illis
iterum abiit et orauit tertio eundem ser
monem dicens. Tunc uenit ad discipulos
suos et dicit illis dormite iam et requies
cite ecce adpropinquauit hora et filius
hominis tradetur in manus peccatorum
surgite eamus ecce adpropinquauit
qui me tradet. Adhuc ipso loquente
ecce iudas unus de duodecim uenit et cum
eo turba multa cum gladiis et fustibus
missi a principibus sacerdotum et senio
ribus populi. Qui autem tradidit eum
dedit illis signum dicens quem cumque
osculatus fuero ipse est tenete eum et con
festim accedens ad ihm dixit aue rabbi
et osculatus est eum dixitque illi ihs amice

adquod uenisti· Tunc accesserunt
et manus iniecerunt in ihm et tenuerunt
Et ecce unus ex his qui erant cum ihu ex
tens manum et exemit gladium et percu
tiens seruum principis sacerdotum
amputauit auriculam eius Tunc ait il
li ihs conuerte gladium tuum inlocum
suum omnes enim qui acceperint gla
dium ingladio peribunt· anputas quia
non possum rogare patrem meum et
exhibebit mihi modo plus quam xii· legio
nes angelorum quomo ergo implebunt
scripturae quia sic oportet fieri· In illa
hora dixit ihs turbis tamqu ad latrone
uenistis cum gladis et fustibus conpre
hendere me cotidie aput uos sedebam
docens intemplo et nonme tenuistis hoc
autem totum factum est ut impleren
tur scripturae profetarum· Discipuli
omnes relicto eo fugerunt at illi te

tes ihm duxerunt ad caifan principem
sacerdotum ubi scribae & seniores
conuenerunt· petrus autem sequeba
tur eum alonge usque inatrium prin
cipes sacerdotum & ingressus inatrio
sedebat cum ministris ut uideret finē
rei·: Principes autem sacerdotum &
omne concilium querebant falsum
testimonium contra ihm ut eum morti
traderent & non inuenerunt eum & cum
multi falsi testes accesserent· Nouissi
me autem uenerunt duo falsi testes &
dixerunt hic dixit possum distruere
templum dī & post triduum aedifica
re illud surgens princeps sacerdotū
ait illi nihil respondes adea quae is
ti testificantur aduersum te ihs autem
tacebat & princeps sacerdotum ait
illi adiuro te per dm̄ uiuum ut dicas
nobis si tu es xps filius dī dicit illi ihs

tu dixisti:· Uerumtamen dico uobis
amodo uidebitis filium hominis se
dentem a dexteram uirtutis et uenien
entem in nubibus caeli· Tunc princeps
sacerdotum sacerdotum scidit uesti
menta sua ait blasfemauit quid ad
huc egemus testibus ecce nunc audistis
tis blasfemiam quid uobis uidetur
respondentes dixerunt reus est mor
tis:· Tunc expuerunt in faciem eius et co
laphis eum caeciderunt alii autem pal
mas in faciem eius dederunt dicentes pro
fetiza nobis xpe quis est qui te percus
sit:· Petrus uero sedebat foris in atrio
et accessit ad eum una ancilla dicens
et tu cum ihu galileo eras at ille nega
uit coram omnibus dicens nescio quid
dicis:· Exeunte autem illo ianuam uidit
eum alia et ait his qui erant ibi et hic
erat cum nazareo et iterum negauit

cum iuramento dicens quia non no
ui hominem & post pussillum acces
serunt qui stabant & dixerunt petro
uere tu ex illis es nam & loquella tua
manifestum te facit: Tunc caepit de
testari & iurare quia non nouissent
hominem & continuo gallus cantauit
& recordatus est petrus uerbi ihū quod
dixerat prius quam gallus cantet ter
me negabis & egressus foras amaris
sime fleuit: Mane autem facto consi
lium fecerunt omnes principes sacer
dotum & omnes populi aduersus ihm̄
ut morti traderent & uinctum addux
erunt eum · & tradiderunt pontio pila
to praesidi · Tunc uidit iudas qui eum
tradidit quia damnatus est pene
tentia ductus retulit trigenta argen
teos principibus sacerdotum & seni
oribus dicens peccaui tradens

sanguinem iustum. Et illi dixerunt
quid adnos tu uideris Et proiectis se-
suspendit: Tunc principes sacerdo
tum acceptis argenteis dixerunt non
licet eos mittere in corban quia prae-
tium sanguinis est: Consilio autem ini
to emerunt ex illis agrum figuli in se-
pulturam peregrinorum propter hoc
uocatus est ager ille achel demach id
est ager sanguinis usque in hodiernum
diem: Tunc impletum est quod dictum
est per hieremiam profetam dicentem
Et acceperunt triginta argenteos preti
um adpraetiati quem adpraetiauerunt
filii israhel Et dederunt eos in agrum
figuli sicut constituit mihi dns / inter
Ihs autem stetit ante praesidem Et
rogauit eum praeses dicens tu es
rex iudeorum dicit ei ihs tu dicis Et cum
accussaretur a principibus sacerdotum

Et senioribus nihil respondit. Dicit
illi pilatus non audis quanta aduer
sum te dicunt tesimonia Et non res
pondit ei ad ullum uerbum ita ut mi
raretur praeses uehementer. Per
diem autem sollempnem consuerat
praeses dimittere populo unum uinc
tum quem uoluissent habebant autem
tunc uinctum quem uoluissent insignē
qui dicebatur barabbas. Congregatis
ergo illis dixit pilatus quem uultis dimit
tam uobis barabban an ihm qui dicit
xps sciebat enim quod per inuidiam
tradidissent eum. Sedente autem illo pro
tribunali missit ad illum uxor eius di
cens nihil sit tibi et iusto illi multa enī
passa sum hodie per uisum per illum.
Principes autem sacerdotum et senio
res persuasserunt ut peterent barra
ban ihm uero perderent. respondens

autem praesis ait illis quem uultis
uobis de duobus demitti at illi dixer
unt barabban. Dicit illis pilatus quid
igitur faciam de ihū qui dicitur xp̄s di
cunt omnes crucifigatur ait illis prae
sis quid enim mali fecit at illi magis
clamabant dicentes crucifigatur. Uidens
autem pilatus quia nihil proficeret sed
magis tumultus fieret accepit aqua
lauit manus coram populo dicens inno
cens ego sum sanguine iusti huius uos ui
deretis. Et respondens omnis populus di
xit sanguis huius super nos et super
filios nostros. Tunc dimissit illis bara
ban ihm̄ autem flagellatum tradidit eis
ut crucifigeretur. Tunc milites praesi
dis suscipientes ihm̄ in praetorio con
gregauerunt ad eum uniuersam coor
tem̄. Et exeuntes eum calamidem coccine
am circum dederunt ei et plectentes co

ronam despinis possuerunt super
caput eius et arundinem indexteram
eius et genu flexo ante eum inludeba
nt dicentes haue rex iudeorum :./ dine
Et expuentes ineum acciperunt arun
et percutiebant caput eius et postquam
inlusserunt ei exuerunt eum clamidem
et induerunt eum uestimentis eius et in
duxerunt eum ut crucifigeretur. Exeun
tes autem inuenerunt hominem cirenium
uenientem obuiam sibi nomine simonem
hunc angarizauerunt ut tolleret cru
cem eius. Et uenerunt in locum qui dici
tur golgotha quod est caluariae locus
nominatus. Et dederunt ei uinum bibere
cum felle mixtum et cum gustasset no
luit bibere. Postquam autem crucifix
erunt eum diuisserunt uestimenta eius
sortem mittentes et sedentes seruabant
eum et inpossuerunt super caput eius

hic est ihs xps rex iudeorum· tunc
cruci fixerunt cum duos latrones un
us a dextris et unus a sinistris· prae
ter euntes autem blasfemabant eum
mouentes capita sua et dicentes ua qui
distruebas templum et in triduo illud
reaedificabas salua te ipsum si filius
di es discende de cruce· similiter et prin
cipes sacerdotum inludentes cum scri
bis et senioribus dicentes alios saluos
fecit se ipsum non potest saluum
facere· si rex israhel est discendat
nunc de cruce et credimus ei confidet
in do et nunc liberet eum si uult dixit
enim quia di filius sum· Id ipsum hr
et latrones qui crucifixerant cum eo
inproperabant ei· et postquam cru
cifixerunt· et sexta autem hora tene-
brae factae sunt super uniuersam
terram usque ad horam nonam et

cilline cinaeu

Circa horam nonam clamauit ihs uoce
magna dicens heli heli lamasabacthani
hoc est ds meus ds meus ut quid me de
reliquisti. Quidam autem illic stantes
et audientes dicebant heliam uocat iste
et continuo currens unus ex eis acceptam
spungiam impleuit aceto et inposuit
arundini et dabat ei bibere. Ceteri ue
ro dicebant sine uideamus an uidi
amus adueniet helias liberans eum
alius autem accepta lancea pupun
git latus eius et exiit aqua et sanguis.
ihs autem iterum clamauit uoce mag
na emisit spm. Et ecce uelum templi
scisum est in duas partes a summo us
que deorsum et terra mota est et petrae
scisae sunt et monumenta aperta su
nt et multa corpora scorum qui dormi
erunt surrexerunt et exeuntes de monum
mentis post resurrectionem eius uene

runt in scam ciuitatem & apparuerunt
multis: Centorio l r & qui cum eo erant
custodientes ihm uiso terrae motu & his
quae fiebant timuerunt ualde dicentes
uere di filius erat iste erant autem ibi
multae uidentes alonge quae secutae
erant ihm agalilea ministrantes ei inter
quas erat maria magdalene & maria
iacobi & ioseph mater filiorum zebedei·
Cum autem sero factum esset uenit qui
dam homo diues abarimathia nomine
ioseph qui & ipse erat discipulus ihu· hic
accessit ad pilatum & petiuit corpus ihu
Tunc pilatus iusit dari corpus & cum ac
cipisset ioseph corpus ihu inuoluit illud
in sindone munda & possuit eum in mo
numento suo nouo quod exciderat in pe
tra & aduoluit saxum magnum ad hos
tium monumenti & discessit erat autem
ibi maria magdalena & altera maria

sedentes contra sepulchrum · Altera
autem die quae est post parascenen conuene
runt principes sacerdotum et farissei
ad pilatum dicentes domine rememora
ti sumus quod seductor ille dixit adhuc
uiuens post tertium diem resurgam
iube ergo custodiri sepulchrum usque
in hodiertium diem ne forte ueniant dis
cipuli eius et furentur eum et dicant sur
rexit a mortuis et erit nouissimus error
peior priori · ait illis pilatus habetis
milites ite custodite · sicut scitis illi autem
abeuntes munierunt sepulchrum signan
tes lapidem cum custodibus :/ in prima

Vespere autem sabbati quae lucescit
sabbati uenit maria magdalenae et al
tera maria uidere sepulchrum et ecce
terrae motus factus est magnus angelus
enim dni discendit de caelo et accedens
reuoluit lapidem et sedebat super eum

Erat autem aspectus eius sicut ful
gor & uestimenta eius candida sicut
nix · prae timore autem eius exterriti su
nt custodes & facti sunt uelud mor
tui respondens autem angelus dixit
mulieribus nolite timere uos scio enim
quod ihm xpm qui crucifixus est quae
ritis non est hic surrexit enim sicut di
xit · uenite & uidete locum ubi possitus
erat dns & cito euntes dicite discipulis
eius quia surrexit a mortuis & ecce
praecedet uos in galileam ibi eum uide
bitis ecce dixi uobis & exierunt cito de mo
numento cum timore & gaudio magno
currentes nuntiare discipulis eius · &
ecce ihu occurrit illis dicens habete ·
Illae autem accesserunt & tenuerunt pe
des eius & adorauerunt eum · tunc ait il
lis ihs nolite timere sed ite nuntiate
fratribus meis ut eant in galileam

ibi me uidebunt quae abissent ecce
quidam decustodibus uenerunt inciui
tatem et nuntiauerunt principibus sa
cerdotum omnia quae facta fuerant
Et congregati cum senioribus consilio
accepto pecuniam copiosam dederunt
militibus dicentes dicite quia discipuli
eius nocte uenerunt et furati sunt eum
nobis dormientibus et si hoc auditum
fuerit a praeside nos suadebimus ei et se
curos uos faciemus at illi accepta pecu
nia fecerunt sicut erant instructi et diuul
gatum est uerbum istud apud iudeos us
que in hodiernum diem : in galileam in
Undecim autem discipuli eius abierunt
in montem ubi consuerat illis ihs : et uiden
tes eum eum adorauerunt quidam autē
dubitauerunt et accedens ihs locutus est
eis dicens data est mihi omnis potestas
in caelo et in terra · euntes ergo nunc do

[illegible] + [illegible]

+ Hunacit + bnegu[illegible] +

[illegible]idoni +

+ [illegible]

+ ohen[illegible]

Ostenditur hic quod emit gelhi filius arihtiud hoc euangelium de cingal et dedit illi pro illo equum optimum et dedit pro anima sua istum euangelium deo et sancto teliaui super altare

+ gelhi + filius arihtiud + et + cincenn + filius griphiud

Surexit tut bulc filius liuit hagener tutri dierchi tir telih haioid ilau elcu filius gelhig haluidt iuguret amgucant pel amtanndi ho diued diprotant gener tutri o guir imguodant ir degion guragon tagc rodesit elcu guetig equs tres uache tres uache nouidligi nam ir ribe ceus ir ni be cas igridu dimedichet guetig hit did braut grefiat guetig cit imguodant tutbulc hai cenedl in ois oisou

cete omnes gentes babtizan-
tes eos in nomine patris et filii
et spu sci docentes eos obser-
uare omnia quae cum que
mandaui uobis Et ecce ego uo-
bis cum sum omnibus dieb:
usque ad consummationem
+ saeculi Finit. Amen

A l ω

Apulf. aelfhelm. pulfmer. pulf[illegible] pulfric [illegible]
[illegible] INCOMENA [illegible]
+ pul[illegible] pul[illegible] pulf[illegible] pulfstan [illegible]
BRHT [illegible]
[illegible] pulfstan [illegible]
+ teliau [illegible]
numin [illegible]
[illegible] benedict [illegible]
[illegible] ouncegnit [illegible]
[illegible] pulfric. pulfhelm. pulfflaed [illegible]

143

tum est in essaia profeta ecce mitto ange-
lum meum ante faciem tuam qui praepa
rabit uiam tuam · Uox clamantis in deser
to parate uiam dn̄i rectas facite semitas eius
fuit iohannis in deserto babtizans et praedi
cans babtismum poenitentiae in remisionem
peccatorum et egrediebatur ad illum omnis
iudeae regio et hierusolimitae uniuersi et bab
tizabantur ab illo in iordane flumine confi
tentes peccata sua et erat iohannis uestitus
pilis cameli et zona pellicia circa lumbos
eius et lucustas et mel siluestre edebat et
praedicat dicens uenit fortior me post me
cuius non sum dignus procumbens soluere
corrigiam calciamentorum eius ego babtizaui
uos aqua ille uero babtizabit uos ·/· zareth
Et factum est in diebus illis uenit ih̄s a na
galilae et babtizatus est in iordane ab ioha
nne et statim ascendens de aqua uidit aper
tos caelos et sp̄m tamquam columbam dis

cendentem & manentem inipso & uox facta
est adeum decaelis tues filius meus dilectus
inte conplacui· & statim sp̄s expellit eū
indeserto quadragenta diebus & quadra
ginta noctibus & temptabatur asatana·
Erat que cumbestis & angeli ministraba
nt ei· Post quam autem traditus est io
hannis incarcerem uenit ih̄s ingalileam prae
dicans euangelium regni dī & dicens quoniam
impletum est tempus & propinquauit regnū
dī paenitemini & credite euangelio & praeteri
ens secus mare galilae uidit simonem & andriā
fratrem eius mittentes retia inmari erant
enim piscatores· & dixit eis ih̄s uenite post
me & faciam uos fieri piscatores hominum
& protinus relictis retibus secutisunt eum·
& progresus inde pussillum uidit iacobum
zebedei & iohannem fratrem eius & ipsos in
naui conponentes retia· & statim conuocau
it illos & relicto patre suo zebedeo innaui

cum mercinariis secuti sunt eum · Et egrediun
tur capharnaum Et statim sabbatis in sinago
gam docebat eos · Et stupebant super doctri
nam erat enim docens eos quasi potestatē
habens Et non sicut scribae · Et erat in sina
goga eorum homo in spū inmundo Et excla
mauit dicens quid nobis Et tibi ihs nazarene
uenisti perdere nos scio quia sis sc̄s dī Et
comminatus est ei ihs dicens obmutesce Et exi
de homine Et discerpens eum sp̄s inmundus
Et exclamans uoce magna exiit ab eo Et miri
rati sunt omnes ita ut conquirerent eum in
ter se dicentes quid nam est hoc quae doctri
na haec noua est quia in potestate Et spiri
tibus inmundis imperat Et obediunt ei Et pro
cessit rumor eius statim in omnem regionem ga
lilae · Et protinus egredientes de sinagoga ue
nerunt in domum simonis Et andriae cum iaco
bo Et iohanne discumbebat autem socrus si
monis febricitans Et statim dicunt ei de illa

& accedens leuauit eam & adpraechensa ma-
nu eius & continuo dimissit febris & minis-
trabat eis· uespere autem facto cum occidis
set sol adferebant adeum omnes male-
habentes uariis languoribus & demoniacos
& omnis ciuitas erat congregata adianuam
& curauit multos qui uexabantur uariis lan
goribus & demonia multa iciebat· / eum
& non sinebat loquiea quoniam sciebant
& deluculo ualde surgens & egresus abit
indesertum locum ibique orabat & consecu
tus est eum simon & qui cum illo erant &
cum inuenissent eum dixerunt ei quia ergo
omnes quaerunt te & ait illis ihs eamus in
proximos uicos & ciuitates ut & ibi praedi
cem adhoc enim ueni & erat praedicans insi
nagogis eorum & omni galileae & demonia icie
ciens· & uenit adeum leprosus depraecans
eum & genu flexo dixit siuis potes me munda
re· ihs autem misertus eius extendit manum

suam et tangens eum ait illi mundare et cum
dixisset statim discessit ab eo lepra mundatus
est et comminatus est ei statim et iecit illum et
dicit ei uide nemini dixeris sed uade ostende
te principi sacerdotum et offer pro emunda
tione tua quae praecipit moses in testimonium
illis at ille egresus coepit praedicare et diffa
mare sermonem ita ut non iam possit mani
feste in ciuitatem introire sed foris in deser
tis locis esse et conueniebant ad eum undique
|| Iterum intrauit cafarnaum post dies et audi
tum est quod in domo esset et conuenerunt
multi ad eum ita ut non caperet domus neque
ad ianuam et loquebatur eis uerbum et uene
runt ad eum offerentes paraliticum qui a quat
tuor portabatur et cum non possent offerre
eum illi prae turba nudauerunt tectum ubi er
at et pate facientes submiserunt grauattum
in quo paraliticus iacuerat cum uidisset au
tem ihs fidem illorum dixit paralitico fili di

mittentur tibi peccata tua. erant autem illic
quidam de scribis sedentes et cogitantes in cordi
bus suis quid hic sic loquitur blasfemat quis
potest dimittere peccata nisi solus ds quo sta
tim cognito ihs spu sco quia sic cogitarent in
tra se dicit illis quid ista cogitatis in cordibus
uestris quid est facilius dicere paralitico di
mittuntur tibi peccata tua aut dicere surge
et ambula tolle grauattum tuum in domum tuā
ut autem sciatis quia potestatem habet filius
hominis in terra dimittendi peccata ait paral
litico tibi dico surge et tolle grauattum tuum
et uade in domum tuam et statim ille surrexit
et sublato grauatto abiit coram omnibus ita
ut mirarentur omnes et honorificarent dm di
centes quia numquam sic uidimus. turba
Et egresus est rursus ad mare omnis que
ueniebat ad eum et docebat eos et cum praeteri
ret uidit leuin alfei sedentem ad teloneum et
ait illi sequere me et surgens secutus est eum

Et factum est cum accumberet in domo illius
multi puplicani et peccatores simul discum
bebant cum ihu et discipulis eius erant enim
multi qui et sequebantur eum et scribae et fa
rissei uidentes quia manducaret cum peccato
ribus et puplicanis dicebant discipulis eius
quare cum puplicanis et peccatoribus mandu
cat et bibit magister uester· Hoc audito ihs
ait illis non necesse habent sani medico sed q·
male habent non ueni uocare iustos sed pec
catores et erant discipuli iohannis et fari
ssei ieiunantes et ueniunt et dicunt ei qua
re discipuli iohannis et fariss eorum ieiun
ant tui autem discipuli non ieiunant et ait
illis ihs numquid possunt filii nuptiarum
quam diu sponsus cum illis est ieiunare quan
to tempore habent secum sponsum non pos
sunt ieiunare uenient autem dies cum aufe
retur ab ipsis sponsus et tunc ieiunabunt
in illis diebus nemo enim adsumentum panni

rudis adsuit uesti ueteri alioquin aufert
& supplimentum nouum a ueteri & maior scis
sura fit & nemo mittat uinum nouellum in u
tres ueteres alioquin disrumpit uinum ute
res & uinum effundeatur & utres peribunt
sed uinum nouum in utres nouos mittendebat
Et factum est iterum cum sabbatis ambula
ret ihs per sata discipuli eius ceperunt
praegredi & uellere spicas farissei autem
dicebant ei ecce quid faciunt discipuli tui
sabbatis quod non licet & ait illis numquam
legistis quid fecit dauid quando necessitate
habuit & essuit ipse & qui cum eo erant
quomodo intrauit in domum di sub abiath
ar principe sacerdotum & panes propos
sitionis manducauit quos non licebat man
ducare nisi solis sacerdotibus & dedit eis
qui cum erant. Et dicebat eis sabbatum
propter hominem factum est & non homo
propter sabbatum itaque dns est filius

III hominis etiam sabbati Et introiuit iterum
sinagogam Et erat ibi homo habens manum
aridam Et obseruabant eum si sabbatis cu
raret ut accussarent illum Et ait homini ha
benti manum aridam surge in medium Et dicit
eis licet sabbatis bene facere an male animã
saluam facere an perdere at illi tacebant et
circum speciens eos cum ira contristatus su
per caecitatem cordis eorum dicit homini exten
de manum tuam Et extendit Et restituta est
ei manus illius Exeuntes autem farissei cũ
herodianis consilium faciebant aduersus
quomodo eum perderent Et ihs cum discipulis
suis secessit ad mare Et multa turba a galilea
Et iudea secuta est eum Et ab hierusolimis Et
ab eduimea Et trans iordanen Et qui circa tirũ
Et sidonem multitudo magna audientes quae
faciebat uenerunt ad eum Et dixit discipulis
suis ut in nauicula sibi deseruiret propter
turbam ne conprimerent eum multos enim

sanabat ita ut inruerunt in eum ut illum tan
gerent quot quot habebant plagas et sps in
mundi cum illum uidebant procedebant ei et
clamabant dicentes tu es filius di et uechimen
ter comminabatur eis manifestarent illum.
Et ascendens in montem uocauit ad se quos
uoluit ipse et uenerunt ad eum et fecit ut
essent duodecim cum illo et ut mitteret eos
praedicare euangelium et dedit illis potes
tatem curandi infirmitates et eiciendi demo
nia et ut circum euntes praedicarent euange
lium et inposuit simoni nomen petrum et
iacobum zebedei et iohannem fratrem iaco
bi et inposuit eis nomina barnarches quod
est filii tonitrui et andream et philippum et
tholomeum et matheum et thoman et iaco
bum alphi et thaddeum et simonem cana
neum et iudam scarioth qui tradidit illum.
Et ueniunt ad domum et conuenit iterum tur
ba ita ut non possent neque panem man

ducare. Et cum audissent sui exrunt tenere eum
dicebant enim quoniam infurorem uersus est
Et scribae qui abhirusolimis discenderunt
dicebant bel zephbhabet et quia inprincipe
demoniorum eicit demonia. /modo pot est
Et conuocatis eis inparabulis dicebat eis quo
satanas satanan eicere. Et si regnum inse diuida
tur non poterit stare regnum illud Et si domus
super semet ipsam disperatiatur non poterit
domus illa stare. Et si satanas consurrexerit in
semet ipsum disperatus est et non potest sta
re sed finem habet nemo potest uassa fortis
ingresus indomum diripere nisi prius fortem
alliget et tunc domum eius diripiet. /tur
Amen dico uobis quoniam omnia dimitten
filiis hominum peccata et blasfemiae quibus
blasfemauerint qui autem blasfemauerit in
spm scm non habebit inse remisionem inaeter
num sed reus erit aeterni dilicti quoniam dic
ebant spm inmundum habet. Et ueniunt

mater eius ⁊ fratres ⁊ foris stantes miserunt
ad eum uocantes eum ⁊ sedebant circa eum
turba ⁊ dicunt ei ecce mater tua ⁊ fratres
tui foris quaerunt te uidere ⁊ respondens
eis ait quae est mater mea ⁊ fratres mei
⁊ circum spiciens eos qui in circuitu eius sede-
bant ait ecce mater mea ⁊ fratres mei qui
enim fecerit uoluntatem dī hic frater meus
⁊ soror mea ⁊ mater est ./ ta est ad eum
⁊ iterum coepit docere ad mare ⁊ congregat
turba multa ita ut in nauem ascenderet in
mari ⁊ omnis turba circa mare super terram
erat docebat eos in parabulis multa ⁊ dice
bat illis in doctrina sua audite ecce semina
ns ad seminandum ⁊ factum est dum semi
naret aliud cecidit circa uiam ⁊ uenerunt
uolucres ⁊ comederunt illud aliud uero
cadit super petrosa ubi non habuit ter
ram multam ⁊ statim exortum quoniam
non habebat altitudinem terrae ⁊ quando

ortus est sol aestuauit et eo quod non habuit
radicem exaruit et aliud cecidit in spinas et
ascenderunt spinae et suffocauerunt illud et
non dedit fructum et aliud cecidit in terram bo
nam et dabat fructum ascendentem et crescen
tem et adferebat unum triginta et unum sex
aginta et unum centum et dicebat qui habet au
res audiendi audiet et cum esset singularis inter
rogauerunt eum hii qui cum eo erant cum duo
decim parabulas et dicebat eis uobis datum est
nosse misterium regni dei illis autem qui foris
sunt in parabulis omnia fiunt ut uidentes ui
deant et non uideant et audientes audiant et
non intellegant ne quando conuertantur et dimi
tantur eis peccata et ait illis nescitis parabu
lam hanc et quomodo omnes parabulas cog
noscetis Qui seminat uerbum seminat hii sunt
autem qui circa uiam ubi seminatur uerbum et
cum audierint confestim uenit satanas et aufe
ret uerbum quod seminatum est in corda eorum

Et hi sunt qui similiter qui super petrosa semi
nantur qui cum audierint uerbum statim cum
gaudio accipiunt illud et non habent radicem
in se sed temporales sunt deinde orta tribula
tione et persecutione propter uerbum confestim
scandalizantur et alii sunt qui in spinis semi
nantur hii sunt qui uerbum audiunt et erum
nae saeculi et deceptio diuitiarum et circa reli
qua concupiscentiae introeuntes suffocant uer
bum et sine fructu efficiuntur et hii sunt qui su
pra terram bonam seminati sunt hi sunt qui uer
bum audiunt et suscipiunt et fructificant unum
xxx et unum lx et unum c Et dicebat illis num
quid uenit lucerna ut sub modio ponatur aut
sub lecto nonne ut supra candellabrum pona
tur Non est enim aliquid absconditum quod
non manifestetur nec factum est occultum sed ut
in palam ueniat si quis habet aures audien
di audiat Et dicebat illis uidete quid audia
tis in qua mensura mensi fueritis remetietur

nobis et adicietur uobis. Qui enim habet da
bitur illi et qui non habet etiam quod habet au
feretur ab eo. Et dicebat sic est regnum di qu
em admodum si homo iactat semen in terram
et dormiat et exsurgat nocte ac die et semen
germinet et increscat dum nescit ille. ultro enim
terra fructificat primum herbam deinde spi
cam deinde plenum frumentum in spica et cum
se produxerit fructus statim falcem quoniam
adest messis. Et dicebat cui adsimulabimus
regnum di aut cui parabulae conparabimus illud
sic est enim sicut granum sinapis quod cum se
minatum fuerit in terra et cum seminatum fue
rit ascendit et fit maior omnibus oleribus et fa
cit ramos magnos ita ut sint sub umbra eius
aues caeli habitare. Et talibus multis para
bulis loquebatur eis uerbum prout poterant
audire. sine parabula autem non loquebatur
eis. Seorsum autem discipulis suis disserebat
omnia. Et ait illis in illa die cum sero esset

factum transeamus contra et dimittentes tur-
bam adsumunt eum ita ut erat in naui et aliae
naues erant cum illo et facta est procella mag-
na uenti et fluctus mittebat in nauem ita ut
impleretur nauis et erat ipse in puppi nauis
supra ceruical dormiens et excitant eum et di-
cunt ei magister non ad te pertinet quia perimus
et exsurgens comminatus est uento et dixit ma-
ri tace et obmutesce et cessauit uentus et facta est
tranquillitas magna et ait illis quid timidi estis
nec dum habetis fidem et timuerunt magno ti-
more et dicebant ad alter utrum quis putas
est iste quia et uentus et mare obediunt ei et
uenerunt trans fretum maris in regionem ge-
rasenorum et exeunti ei de naui statim occur-
rit ei de monumentis homo in spiritu inmundo qui
domicilium habebat in monumentis et neque
catenis iam quisquam eum poterat ligare
quoniam sepe conpedibus et catenis uinc-
tus disruptas catenas et conpedes comminu

fuisset et nemo eum poterat domare et sem
per in nocte ac die in monumentis et in monti
bus erat clamans et concidens se lapidibus
Videns autem ihm a longe cocurrit et adora
uit eum et clamans uoce magna dicit quid mi
hi et tibi ihs fili di summi adiuro te per dm ne
me torqueas dicebat enim illi ihs exi sps in
munde ab homine et interrogabat eum quod
tibi nomen est et dicit ei legio mihi nomen est
quia multi sumus deprecabatur eum multu
ne se expelleret extra regionem erat autem ibi
circa montem grex porcorum magnus pascens
et deprecabantur eum sps dicentes mitte nos
in porcos ut in eos introeamus et concessit eis
statim ihs et exeuntes sps inmundi introieru
nt in porcos et magno impetu grex praecipitatu
est in mare ad duo milia et soffocati sunt in ma.
qui autem pascebant eos fugerunt et nuntiaue
runt in ciuitate et agros et egresi sunt uidere fac
tu quid esset et ueniunt ad ihm et uident illum

qui a demonio uexabatur sedentem uestitum
et sanae mentis et timuerunt et narrauerunt
illis qui uiderant qualiter factum est et de eo
qui demonium habuerat et de porcis et rogare
eum coeperunt ut discederet a finibus eorum
Cum que ascenderet in nauem coepit illum de-
precari qui demonio uexatus fuerat ut es-
set cum illo et non admissit eum sed ait illi
uade in domum tuam ad tuos et adnuntia il-
lis quanta tibi dn̄s fecerit et missertus sit tui
et abiit et coepit praedicare in decapoli quan-
ta sibi fecisset ih̄s et omnes mirabantur / pre
Et cum transcendisset ih̄s in naui rursus trans
tum conuenit turba multa ad illum et erat
circa mare et uenit quidam de archi sinagogis
nomin iarus et uidens eum procedit ad pedes
eius et depraecabatur eum multum dicens
quoniam filia mea in extrimis est ueni inpo
ne manus super eam ut salua sit et uiuat
et abiit cum et sequebatur eum turba multa

Et conprimebant illum Et mulier quae erat
in profluio sanguinis annis duodecim fue-
rat multa perpessa a conpluribus medicis
Et erogauerat omnia sua quicquam profice
rat sed magis deterius habebat cum audis
set de ihu uenit in turba retro Et tetigit uesti
mentum eius dicebat enim intra se quia si
uel uestimentum eius tetigero salua ero Et con
festim siccatus est fons sanguinis illius Et sen
sit corpore quod sanata esset a plaga Et stati
tim ihs cognoscens in semet ipso uirtutemq;
exierat de eo conuersus ad turbam ait quis
se tetigit uestimenta mea Et dicebant ei discipu
li illius uides turbam conprementem te Et di
cis quis me tetigit Et circum spiciebat uidere
eam quae hoc fecerat mulier autem timens Et
tremiens sciens quod factum esset in se uenit et
procedit ante eum Et dixit ei omnem ueritatem il
le autem dixit ei filia fides tua te saluam fecit
uade in pace Et esto sana a plaga tua adhuc

eo loquente ueniunt ab archi sinagogo dicen
tes quia filia tua mortua est quid ultra uex
as magistrum ihs autem uerbo quod dicebat
audito ait archi sinagogo noli timere tantum
modo crede et non admissit quem quam sequi
se nisi petrum et iacobum et iohannem fratrē
iacobi et ueniunt in domum archi sinagogi et ui
dit tumultum et flentes et heiulantes multum
et ingresus ait eis quid turbamini et ploratis pu
ella non est mortua sed dormit et inridebant
eum ipse uero iectis omnibus adsumpsit pa
trem et matrem puellae et qui secum erant et in
greditur ubi erat puella iacens et tenens manū
puellae ait illi tabitha cumi quod est tibi di
co surge et confestim surrexit puella et ambula
bat erat autem annorum xii· et obstupuerunt
omnes stupore maximo et praecepit illis uehi
menter ut nemo id sciret et dixit dari illi mandu
VI care et egresus inde abit in patriam suam et se
quebantur illum discipuli eius et facto sab

bato coepit in sinagoga docere et multi audien
tes admirabantur in doctrina eius dicentes unde
huic haec omnia quae est sapientia quae data
est illi et uirtutes tales quae per manus eius ef
ficiuntur nonne iste est filius fabri et mari
ae frater iacobi et ioseph et iudae et simonis
nonne sorores hic nobis cum sunt et scanda
lizabantur in illo et dicebat illis ihs quia non
est profeta sine honore nisi in patria sua
et in cognatione sua et in domo sua et non po
terat ibi uirtutem multam facere nisi pau
cos infirmos inpositis manibus curauit et
mirabatur propter incredulitatem eorum et
circumibat castella in circuitu docens/da.
Et conuocauit xii. et coepit eos mittere binos et
dabat eis potestatem spūm inmundorum et prae
cipit eis ne quid tollerent in uia nisi uirgam tan
tum non peram non panem neque in zona aes
sed calciatos sandalis et ne induerentur dua
bus tunicis. Et dicebat eis quo cum que intro

ieritis in domum illic manete donec exeatis inde
Et quicumque locus non receperit uos nec
audierint uos exeuntes inde excutite puluerem
de pedibus uestris in testimonium illis / rent
Exeuntes praedicabant ut poenitentiam age
Et daemonia multa eiciebant et unguebant oleo
multos aegros et sanabant Et audiuit hiro
dis rex manifestum est enim factum nomen eius
Et dicebat quia iohannis babtiza surrexit a
mortuis et propter ea operantur uirtutes in il
lo alii autem dicebant quia helias est alii ue
ro dicebant profeta est quasi unus ex prophe
tis Quo audito hirodis ait quem ego iohan
nem hic a mortuis surrexit Ipse autem hiro
dis missit ac tenuit iohannem et uinxit eum
in carcere propter hirodiadem uxorem phi
lipi fratris sui quia duxerat eam / habere
Dicebat enim iohannis hirodi non licet tibi
eam uxorem fratris tui hirodiadis autem in
sidiabatur illi et uolebat occidere eum nec

poterat hirodis enim metuebat iohannem
sciens eum uirum sctm et custodiebat eum et
audito eo quod multa faciebat et libenter eum
audiebat et cum dies oportunus accedisset
hirodis natalis sui caenam fecit principib;
et tribunis et primis galileae cumque introis
set filia ipsius hirodiadis et saltasset et pl
acuisset hirodi simul et recumbentibus rex
ait puellae pete a me quod uis et dabo tibi et iu
rauit illi multa quia quic quid petieris dabo
tibi licet demedium regni mei quae cum exisset
dixit matri suae quid petam et illa dixit caput
iohannis babtistae cumque introisset statim cū
festinatione ad regem petiuit dicens uolo ut pro
tinus des mihi in disco caput iohannis babtis
tae et contristatus est rex propter iurandum et
propter simul recumbentes noluit contristare
eam sed sibi misso confestim speculatore prae
cipit adferri caput eius in disco et decolauit eū
in carcere et adtulit caput eius in disco et de

dit illud puellae et puella dedit matri suae-
quo audito discipuli eius uenerunt et tulle-
runt corpus eius et possuerunt illud inmo-
numento· Et conuenientes apostoli adihm
renuntiauerunt illi omnia quae egerunt et do
cuerunt· Et ait illis uenite seorsum indesertū
locum et requiescite pussillum erant enim qui
uenebant et redibant multi et nec manducandi
spatium habebant· Et ascendentes innauiabi
erunt indesertum locum seorsum et uiderunt
eos abeuntes et cognouerunt multi et pedestres
et deomnibus cucurrerunt illuc et praeuenerunt
eos exiens uidit turbam multam ihs et misser-
tus est super eos qui erant sicut oues non haben
tes pastorem et caepit docere illos multa et cū
iam hora multa fieret accesserunt discipuli ei
us dicentes· Desertus est locus hic et iam prae-
terit hora dimitte illos ut euntes inproximos
uillas et uicos emant sibi cibos quos mandu
carent et respondens ait illis date illis-

108

manducare Et dixerunt ei euntes emamus
denariis ducentis panes et dabimus eis man
ducare Et dicit eis quot panes habetis ite
et uidete Et cum cognouissent dicunt ei quin
que panes et duos pisces Et praecepit illis
ut accumbent omnes secundum contuber
nia super uiride fenum Et discubuerunt
per singulas areas per centenos et per quin
quagenos Et acceptis quinque panibus et duo
bus piscibus intuens in caelum benedixit et
fregit panes et discipulis suis ut ponerent an
te eos et duos pisces diuisit omnibus et man
ducauerunt omnes et saturati sunt et sustu
lerunt reliquias fragmentorum duodecim co
finos plenos et de piscibus erant autem qui
manducauerunt quinque milia uirorum / na
Et statim cogit suos discipulos ascendere in
uem ut praecederent eum trans fretum ad be
zaidam dum ipse dimitteret populum / re
Et cum dimisisset eos abiit in montem ora

Et cum sero esset erat nauis in medio ma
ri et ipse solus in terra et uidens eos labora
ntes in remigando erat enim uentus contrari
us eis et circa quartam uigiliam noctis uenit
ad eos ambulans super mare et uolebat prae
terire eos at illi ut uiderunt eum ambulantē
super mare putauerunt fantasma esse et ex
clamauerunt omnes qui eum uiderunt et con
turbati sunt et statim locutus est cum eis et
dixit illis confidete ego sum nolite timere / tus
Et ascendit ad illos in nauem et cessauit uen
et plus magis intra se stupebant non enim in
tellexerunt de panibus erat autem cor illorū
obcecatum et cum transfretassent peruener
unt in terram genzareth et adplicuerunt cum
que egressent de naui continuo cognouerunt eum
et percurrentes uniuersam regionem illam
coeperunt in grabattis eos qui se male habe
bant circum ferre ubi audiebant eum esse
et quocumque introibat in uicos uel in uillas

aut in ciuitates in plateis ponebant infir
mos & deprecabantur eum ut uel fimbriam
uestimenta eius tangerent & quotquot tange
bant eum salui fiebant. Et conueniunt ad
farissei & quidam de scribis uenientes abhi
rusolimis & cum uidissent quosdam ex disci
pulis eius communibus manibus id est non lo
tis manducare panes uituperauerunt farri
ssei enim & omnes iudei nisi crebro lauerint ma
nus suas non manducant tenentes tradition
em seniorum & a foro nisi babtizentur non co
medunt & alia multa sunt quae tradita sunt
illis seruare babtismata calicum & urceorum
& aeramentorum & lectorum. Et interrogaba
nt eum farissei & scribae dicentes quare dis
cipuli tui non ambulant iuxta traditionem seni
orum sed communibus manducant manibus
panem at ille respondens dixit eis bene profe
tauit esaias de uobis hipochritis sicut scriptum
est populus hic labis me honorat cor autem

eorum longe est a me inuanum autem me co
lunt docentes doctrinas et praecepta homin-
um relinquentes enim mandatum di tenentes
traditionem hominum babtismata urceorum
et calicum et alia similia his facitis multa
et dicebat illis bene inritum facitis praeceptum
di ut traditionem uestram seruetis moyses
enim dixit honora patrem tuum et matrem tuam
et qui maledixerit patri aut matri morte mori
atur uos autem dicitis si dixerit homo patri
aut matri corban quod est donum quod cum
que ex me tibi proderit et ultra non dimittitis
eum quicquam facere patri suo aut matri re
scindentes uerbum di per traditionem uestram
quam tradidistis et similia uestro huius modi
multa facitis et uocans iterum turbam dice
bat illis audite me omnes et intellegite nihil
est extra hominem introiens in eum quod pos
set eum coinquinare sed quae de homine pro
cedunt hominem illa sunt quae comonicant

coinent siquis habet aures audiendi audiat
Et cum introisset in domum a turba interro
gabant eum discipuli eius parabulam Et ait
illis sic et uos prudentes estis non intellegitis
quia omne extrin secus introiens in hominē
non potest eum coinquinare commonicare quo
niam non intrauit in cor eius sed in uentrem
et secessum exit purgans omnes escas diceba
autem quoniam quae de homine exeunt illa co
inquinant homin ab intus enim de corde homin
um cogitationes malae procedunt adulteria
fornicationes homicidia furta auaritiae nea
tiae dolos inpudicitia oculus malus blasfemi
ae superbia stultitia omnia haec mala ab in
tus procedunt et commonicant hominem Et in
de surgens abiit in fines tyri et sidonis et ingre
sus domum neminem uoluit scire et non po
tuit latere mulier in statim ut audiuit de eo cu
ius habet filia spm in mundum intrauit et p
cidit ad pedes eius erat enim mulier gentilis

sero poenisa genere. Et rogabat eum ut de-
monium iceret de filia eius qui dixit illi sine
prius saturari filios non est enim bonum
sumere panem filiorum et mittere canibus
at illa respondit et dicit ei utique dñe nam
et catulli sub mensa comedunt de micis puero
rum et ait illi propter hunc sermonem uade
exit demonium de filia tua. Et cum abisset ad
domum suam inuenit puellam iacentem su
pra lectum et demonium exisset. Et iterū
exiens de finibus tiri uenit per sidonem ad
mare galileae inter medios fines decapulis
et adducunt ei surdum et mutum et deprae-
cabantur eum ut inponet illi manum et ad
prahendens eum de turba eorum misit di
gitos suos in auriculas eius et expuens te-
tigit linguam eius et suspiciens in caelum in
gemuit et ait illi effeta quod est adaperire
et statim apertae sunt aures eius solutū
est uinculum linguae eius et loquebatur

recte & praecipit illis ne cui dicerent / gis plu
Quanto autem eis praecipiebat tanto ma
praedicabant & eo amplius admirabantur
dicentes Bene omnia facit & surdos facit au
dire & mutos loqui in illis diebus iterum cum
turba multa esset & nec haberent quod ma
nducarent conuocatis discipulis ait misse
rior super turbam quia eccam triduo susti
nent me nec habent quod manducent & si de
missero eos ieiunos in domum suam deficient
in uia quidam enim ex eis de longe uenerunt
& responderunt ei discipuli sui unde ipsos
poterit quis hic saturare panibus in solitu
dine & interrogauit eos quot panes habetis
qui dixerunt septem & praecipit turbae dis
cumbere super terram & accipiens septem
panes gratias agens fregit dedit que discipu
lis suis ut adponerent & adpossuerunt
turbae & habebant pisciculos paucos &
ipsos benedixit & iusit adponi illis & man

ducauerunt & saturati sunt & sustulerū
nt quod super erat defragmentis septem
sportas plenas erant autem qui manduca
uerunt quasi quattuor milia hominum &
dimisit eos & statim ascendens innauem cum
discipulis suis uenit in partes dalmanutha
Et exierunt farisei adeum & coeperunt con
quirere cum eo querentes abillo signum decae
lo temptantes eum & ingemescens spū scō ait
Quid generatio ista querit signum amen dico
uobis non dabitur generationi isti signum & di
demittens eos ascendens iterum nauem abiit
trans fretum & obliti sunt discipuli eius su
mire panes & nisi unum panem non habe
bant secum innaui & praecipiebat eis dicens
uidete & cauete afirmento fariseorum & he
rodis & cogitabant adalter utrum dicen
tes quia panes non habemus quo cognito
ihs ait illis quid cogitatis incordibus ues
tris quia panem non habetis nondum cog

nosceitis nec intellegitis caecatum adhuc ha
betis cor uestrum oculos habentes non ui
dentes et aures habentes non audientes nec
recordamini quando quinque panes fregi in
quinque milia hominum et quot cofinos frag
mentorum plenos sustulistis dicunt ei duode
cim quando et septem panes in quattuor milia
hominum quot dispossitis fragmentorum
tulistis et dicunt ei septem et dicebat eis quo
modo nondum intellegitis. Et rogant eum
Et uenerunt bethzaida et adducunt ei caecū
ut illum tangeret et adpraehensa manu eius
ceci deferens eduxit eum extra uicum et expuuns
in oculos eius inpossitis manibus suis inter
rogauit eum si aliquid uideret et aspiciens
uideo homines uelud arbores ambulantes et
iterum inpossuit manus super oculos eius
et coepit uidere et restitutus est ita ut uideret
clare omnia et misit illum in domum suam
dicens uade in domum tuam et si in uicum

introieris nemini dixeris / cessariae philippi
Et egresus est ihs et discipuli eius in castella
Et in uia interrogabat discipulos suos dicens
eis quem me dicunt esse homines qui respon
derunt illi dicentes iohannem babtistam alii
heliam alii uero quassi unum de profetis tunc
dicit illis uos uero quem me dicitis esse / na
Respondens petrus ait tu es xps et commi
tus eis ne cui dicerent de illo et coepit docere
illos quoniam oportet filium hominis mul
ta pati et reprobari a senioribus et a sum
mis sacerdotibus et scribis et occidi post tres
dies resurgere et palam uerbum loquebatur
Et adprehendens eum petrus coepit incre
pare eum qui conuersus et uidens discipulos
suos comminatus est petro dicens uade retro
me satanas quoniam non sapis quae di sunt
sed quae sunt hominum / eis si quis uult
Et conuocata turba cum discipulis suis dixit
post me sequi abneget se ipsum et tollat cru

cem suam et [illegible] enim uoluerit
animam suam saluam facere perdet eam
qui autem perdiderit animam suam propter
me et propter euangelium saluam eam faciet
quid enim proderit homini si lucretur mun
dum totum et detrimentum faciat animae su
ae aut quid dabit homo commotationem pro
anima sua. Qui enim me confussus fuerit
et mea uerba in generatione ista adultera et
peccatrice et filius hominis confundet eum cū
uenerit in gloria patris sui cum angelis sc̄is
Et dicebat illis amen dico uobis quia sunt
quidam de hic stantibus qui non gustabunt
mortem donec uidiant regnum dī ueniens in ui
rtute sua. Et post dies sex adsumpsit ih̄s pe
trum et iacobum et iohannem et ducit illos in
montem excelsum seorsum solus et transfi
guratus est coram ipsis et uestimenta eius
factas splendentia candida nimis uelud nix.
qualia fullo super terram non potest candi

da facere & apparuit illis helias cum moise

& erant loquentes cum ihu & ait petrus rab

bbi bonum est hic esse & faciamus tria ta

bernacula tibi unum & mosi unum & heliae

unum non enim sciebat quid diceret erant enim ti

more exterriti & facta est nubs obumbrans

eos & uenit uox de nube dicens hic filius

meus carissimus audite illum & statim cir

cum spicientes neminem amplius uiderunt

nisi ihm tantum secum & discendentibus

illis de monte praecipit illis ne cui quae ui

dissent narrarent nisi cum filius hominis

a mortuis resurrexerit / tes quid esset cum a

& uerbum continuerunt apud se conquiren

mortuis resurrexerit / nt farissei & scribae

& interrogabant eum dicentes qui enim dicu

quia heliam oportet uenire primum qui res

pondens ait illis helias cum uenerit primo

restituet omnia & quomodo scribtum est in

filium hominis ut multa patiatur & contemp

10r

natur sed dico uobis quia et helias uenit et fe
cerunt illi quae cumque uoluerunt sicut scrip
tum est de eo / magnam circa eos et scribas con
Et ueniens ad discipulos suos uidit turbam
quirentes cum illis et confestim omnis popu
lus uidens eum stupefactus est et expauerunt
et adcurrentes ei salutabant eum et interroga
bat eos quid inter uos conquiritis / ter adtuli
Et respondens unus de turba dixit magis-
filium meum ad te habentem spm inmundum
qui cum que eum adpraehenderit adlidit eum
et spumat et stridet dentibus et arescit et dixi
discipulis tuis ut eicerent illum et non potue
runt qui respondens eis dixit o generatio ma
la incredula quam diu apud uos ero quam
diu uos patiar adferte illum ad me et adtul
lerunt eum et cum uidisset eum statim sps
conturbauit eum et elisus in terra uolutaba
tur spumans et interrogauit patrem eius quan
tum temporis est ex quo hoc ei accedit et ille ait

abinfantia et frequenter eum et in ignem et
quas missit ut eum perderet sed quidpotes
adiuua nos et miserere nostri ihs autem ait
illi sipotes credere omnia possibilia cred
enti et continuo exclamans pater pueri cum
lacrimis aiebat credo adiuua incredulita
tem meam· Et cum uideret ihs currentem tur·
bam comminatus est spiritui inmundo dicens
illi surde et mute sps ego tibi praecipio exi a
beo et amplius ne introias ineum et clamans
et multum discerpens eum exiit abeo et fac
tus est sicut mortuus ita ut multi dicerent
quia mortuus est ihs autem tenens manum
eius eleuauit illum et surrexit et cum introis
set domum discipuli eius secreto interroga
bant eum quare nos non potuimus iecere eū
et ait illis ihs hoc genus innullo potest exi
re nisi in oratione et ieiunio / et neuolebat
Et inde profecti praetergrediebantur galileam
quem quam scire docebat autem discipulos

suos et dicebat illis quoniam filius hominis
traditur in manus hominum et occident eum
et occisus tertia die resurget at illi ignoraba
nt uerbum et timebant eum interrogare / ut
Et uenerunt cafarnaum qui cum domi esse
interrogabat eos quid in uia tractabatis / pu
At illi tacebant siquidem inter se in uia dis
tauerunt quis esset illorum maior et resid
ens uocauit xii et ait illis siquis uult primũ
esse erit omnium nouissimus et omnium mi
nister et accipiens puerum statuit eum in
medio eorum quem cum plexus esset ait il
lis quis quis unum ex huius modi pueris re
receperit in nomine meo me recipit et quicum
que me susceperit non me suscipit sed eum
qui me misit Respondit illi iohannis dice
ns magister uidimus quendam in nomine tuo
eicientem demonia qui non sequitur nos et
prohibuimus eum ihs autem ait nolite prõ
hibere eum nemo est enim qui faciat uirtutẽ

meo Et posit cito male loqui de me qui enim
non est aduersus uos pro uobis est quisquis
enim potum dederit uobis calicem aquae in
nomine meo quia xpi estis amen dico uobis
non perdet mercedem suam / pussillis cred
Et quic quis scandalizauerit unum ex his
enabus in me bonum est ei magis si circum
daretur mola assinaria collo eius Et in ma
re mitteretur Et si scandalizauerit te ma
nus tua abscide eam bonum est tibi debi
lem introire in uitam quam duas manus
habentem ire in gehennam ignis non extin
guitur Et si pes tuus scandalizauerit te am
puta illum bonum est tibi cludem introire
in uitam aeternam quam duos pedes ha
bentem mitti in gehennam ignis inextingui bi
lis Ubi uermis eorum non moritur Et ignis
non extinguitur quod si oculus tuus scandaliza
uit te iece eum bonum est tibi luscum introi
re in regnum di quam duos oculos haben

tem ingehennam ignis ubi uermis eorumnon
moritur et ignis non extinguitur. omnis igni
salietur et omnis uictima salietur / rit
Bonum est sal quodsisal insulsum fue
inquo illud condietis habete inuobis salem
et pacem habete interuos / tra iordanen et
X Et inde exsurgens uenit infines iudeae ul
conuenerunt iterum turbae adeum et sicut
consuerat iterum docebat eos et accedentes fa
rissei interrogabant eum silicet uiro uxorem
dimittere temptantes eum at ille respondens
dixit eis quiduobis precepit moises permissit
libellum repudi scribere et dimittere quibus
respondens ihs ait ad duritiam cordis ues
tri scripsit uobis praeceptum istud abini
tio autem masculum et feminam fecit ds
et dixit propter hoc relinquet patrem et ma
trem et adherebit uxorisuae et erunt duo
incarne una itaque nonsunt duo sed una
caro quodergo ds coniungat homo nonsepa
ret

Et in domu iterum discipuli eius de eodem
interrogauerunt / suam et aliam duxerit ad
Et dicit illis quicumque dimiserit uxorem
ulterium committit super eam et si uxor dimis
serit uirum suum et alii nubs erit mechatur
Et offerebant illi paruulos ut tangeret il
los discipuli autem comminabantur offeren
tibus quos cum uideret ihs indigne tulit et ait
illis sinite paruulos uenire ad me et ne pro
ibueritis eos talium est enim regnum cae
lorum amen dico uobis quisque non recipe
rit regnum di uelud paruus non intrabit
in illud et conplexans eos et inponens man
um super illos benedicebat eos / quidam
Et cum egresus esset in uiam procurrens
ingenu flexo ante eum rogabat eum dicens
magister bone quid faciam ut habeam ui
tam aeternam ihs autem dicit ei quid me dicis
bonum nemo bonus nisi unus ds praecepta
nosti ne furoris ne falsum testimonium

110b

[illegible]s honora patrem tuum & matrem tuam
Et ille respondens ait illi magister omnia haec
obseruaui a iuuentute mea / ubi de est uade
Ihs autem intuitus est eum & dixit illi unum
quae cum que habes uende & da pauperib;
& habebis thesaurum in caelo & ueni sequere
Qui contristatus in uerbo hoc abit merens
erat habens possessiones multas & circum
spiciens ihs ait discipulis suis quam difficile
est confidentes in pecuniis regnum di introire
facilius est camellum per foramen acus trans
ire quam diuitem in regnum di qui magis admi
rabantur dicentes ad semet ipsos & quis pot
est saluus fieri & intuens illos ihs ait apud ho
mines quidem inpossibile est sed non apud dm
omnia enim possibilia sunt apud dm & coepit pe
trus ei dicere Ecce nos dimisimus omnia & se
cuti sumus te respondit ihs amen dico uob
is nemo est qui reliquerit domum aut fratr
es aut sorores aut matrem aut patrem aut

filios aut agros propter me et propter euan
gelium qui non accipiat centies tantum. nunc
in tempore hoc domus et fratres et sorores
et matres et filios et agros cum persecutionib:
et in saeculo futuro uitam aeternam / simi pri
Multi autem erunt primi nouissimi et nouis
mi: Erant autem in uia ascendentes in hirusoli
ma et praedicabat illis ihs et stupebant et osu
mens iterum illos duodecim coepit illis dicere
quae essent ei futura ecce ascendimus
in hirusolima et filius hominis tradetur prin
cipis sacerdotum et scribis et senioribus et dam
nabunt multa eum et tradent eum gentibus et in
ludent ei et conspuent eum et flagillabunt eum
et interficient eum et tertia die resurget / bedei di
Et accedunt ad illum iacob et iohannis filii ze
centes magister uolumus ut quodcumque petieri
mus facias nobis at ille dixit eis quid uultis ut
faciam uobis et dixerunt da nobis ut unus ad
exteram tuam et alius ad sinistram tuam sed

eamus in gloria tua ihs autem ait eis nesci
tis quid petatis potestis bibere calicem que
ego babtizari at illi dixerunt ei possumus
ihs autem ait eis calicem quidem quem ego
bibo bibetis et babtismum quo ego babtizor
babtizamini sedere autem ad dexteram uel
ad sinistram meam non est meum dare uo
bis sed quibus paratum est / iacobo et ioh
Et audientes decem coeperunt indignari de
ioanne ihs autem uocans eos ait illis scitis qui
hi qui uidentur principari gentibus dominan
tur eis et principes eorum potestatem habe
nt ipsorum non ita est autem in uobis sed q
uicumque uoluerit fieri maior erit uester mi
nister quicumque autem uoluerit in uobis pri
mus esse erit omnium seruus / recur ei sed
Nam et filius hominis non uenit ut ministrara
ut ministraret et daret animam suam redem
ptionem pro multis / richo et discipuli eius et
Et uenerunt hiericho et proficiscente eo de he

plurima multitudo filius timei cuiusdam·
bartimeus caecus sedebat iuxta uiam men
dicans quicum audisset quia ihs nazarenus
est caepit clamare et dicere fili dauid ihs mis
serere mei et comminabantur illi multi ut ta
ceret at ille multo magis clamabat fili dauid
misserere mei et stans ihs praecipit illum uo
cari et uocant caecum dicentes ei animae equior
esto surge uocat te qui proiecto uestimento suo
exiliens uenit ad eum et respondens illi ihs dix
it quid uis tibi faciam caecus autem dixit ei ra
bbi ut uideam ihs autem ait illi uade fides
tua te saluum fecit et confestim uidit et sequ
ebatur eum in uia thaniae ad montem oliue
Et cum adpropinquarent hierusolimae et be
ti mittit duos ex discipulis suis et ait illis ite in
castellum quod contra uos est et statim intro
euntes illuc inuenietis pullum asinae ligatum
super quem adhuc nemo hominum sedit sol
uite illum et adducite et si quis uobis dixerit

quidfacitis hoc dicite quia dño necessarius est
Et continuo dimittet / ad ianuam foris inbiuio
Et abeuntes inuenerunt pullum ligatum an
et soluunt eum et quidam de illic stantibus di
cebant illis quidfacitis soluentes pullum qui
dixerunt eis sicut praeceper illis ihs et dimisse
runt eis et duxerunt pullum ad ihm et inponu
nt illi uestimenta sua et sedit super eum mul
ti autem uestimenta sua strauerunt inuia ali
autem frundones caedebant dearboribus et st
ernebant inuia / dicentes os anna benedictus
Et quipraeibant et quisequebantur clamabant
quiuenit innomine dñi benedictus quoduenit
regnum patris nostri dauid os anna inexcelsis
Et introiuit inhirusolimam intemplum et cir
cum spectis omnibus cum iam uespera esset
hora exiuit inbethaniam cum xii discipulis suis
Et alia die cum exirent abethania esuriit cum
que uidisset alonge ficum habentem folia ue
nit uidere siquid forte inueniret in ea et cum

uenisset ad eam nihil inuenit praeter folia
non enim erat tempus ficorum Et respondens
dixit ei iam non amplius in aeternum quisquã
ex te fructus manducet Et audiebant discipu
li eius· Et ueniunt hierusolimam Et cum intro
isset templum coepit eicere uendentes Et emen
tes in templo Et mensas nummulariorum Et ca
thedras uendentium columbas euertit Et non
sinebat ut quisquam uas transferret per
templum Et docebat dicens illis nonne scrip
tum est quia domus mea domus orationis
uocabitur omnibus gentibus uos autem fe
cistis eam speluncam latronum· / querebant
Quo audito principes sacerdotum Et scribe
quomodo eum perderent timebant enim eum
quoniam uniuersa turba admirabatur super
doctrinam eius / aridam factam a radicibus
Et Et cum mane transiret uiderunt ficum
Et recordatus petrus dicit ei rabbi ecce ficus cui
maledixisti aruit Et respondens ihs ait illis

amen dico uobis quia quicumque
dixerit huic monti tollere et mittere in ma-
re et non haesitauerit in corde suo sed credi-
derit quia quodcumque dixerit fiat fiet ei.
Propterea dico uobis omnia quaecumque
orantes petitis credite quia accipietis et ue-
niet uobis. Et cum stabitis ad orandum dimi-
ttite si quid habetis aduersus aliquem
ut et pater uester qui in caelis est dimittat
uobis peccata uestra / ambularet in templo.
Et ueniunt rursus hierusolimam. Et cum
accedunt ad eum summi sacerdotes et scribae
et seniores et dicunt illi in qua potestate
haec facis et quis tibi dedit hanc potestatem
ut ista facias. ihs autem respondens ait
illis interrogabo uos et ego unum uerbum
et respondete mihi et dicam uobis in qua po-
testate haec facio baptismum iohannis de
caelo erat an ex hominibus respondete mihi
at illi cogitabant secum dicentes si dixerimus

de caelo dicit ergo quare non credidistis ei
et si dixerimus ex hominibus timemus populum
omnes enim habebant iohannem quia uere
profeta esset et respondentes ihesu dicunt
nescimus et respondens ihesus ait illis nec ego
dico uobis in qua potestate haec facio
XII Et coepit illis in parabolis loqui uineam pas
tinauit homo et circumdedit saepem et fodit lacum
et aedificauit turrem et locauit eam agricolis
et peregre profectus est et misit ad agricolas in
tempore seruum ut ab agricolis acciperet de fructu
uineae qui adprehensum eum ceciderunt
et dimiserunt uacuum et iterum misit ad
illos alium seruum et illum in capite uulnera
uerunt et illum occiderunt et plures alios quos
dam caedentes alios uero occidentes adhuc ergo
unum habens filium carissimum et illum mi
sit ad eos nouissimum dicens quia reuerebun
tur filium meum coloni autem dixerunt ad in
uicem hic est heres uenite occidamus eum et nostra

erit hereditas et adprachendentes eum occide-
runt et iecerunt extra uineam quid ergo faciet
dns uineae ueniet perdet colonos et dabit ui-
neam aliis nec scripturam hanc legistis la-
pis quem reprobauerunt aedificantes hic fac-
tus est in caput anguli a dno factus est iste
et est mirabile in oculis nostris / cognuerunt
Et quaerebant eum tenere timuerunt turbam
enim quoniam ad eos parabulam hanc dixe-
rat et relicto eo abierunt et mittunt ad eum aliqu
os dam et farisaeis et hirudianis ut eum cape-
rent in uerbo qui uenientes dicunt ei magister
scimus quoniam uerax es et non curas quem
quam nec enim uides in faciem hominum sed
in ueritate uiam di doces dic ergo nobis licet da-
ri tributum cessari an non dabimus qui sciens
uersutias eorum ait illis quid me temptatis
adferte mihi denarium ut uidiam at illi obtu-
lerunt ei et ait illis cuius est imago haec et in-
scriptio dicunt illi cessaris respondens autem

ihs dixit illis reddite ergo quae sunt caessaris
caessari et quae di do et mirabantur super eum
et uenerunt ad eum sadducaei qui dicunt resur
rectionem non esse et interrogabant eum dicen
tes magister moises scripsit nobis ut si cuius
frater mortuus fuerit et demiserit uxorem et
et filios non reliquerit accipiat frater eius ux
orem ipsius et resuscitet semen fratri suo sep
tem ergo fratres fuerant apud nos et primus
accepit uxorem et mortuus est non relicto semi
ne et secundus accepit eam et mortuus est et
nec iste reliquit semen et tertius similiter / li
et acceperunt eam similiter septem et non re
querunt semen nouissima autem omnium de
functa est mulier in resurrectione ergo cum re
surrexerint cuius de his erit uxor septem enim
habuerunt eam uxorem et respondens ihs
ait illis non ne ideo erratis nescientes scrip
turas neque uirtutem di cum enim a mortuis
resurrexerint neque nubunt neque nuben

tur sederunt sicut angeli in caelis
de mortuis autem quod resurgant non legis-
tis in libro moisi super rubum quomodo dix
erit illi ds inquiens ego sum ds abraham et
ds issac et iacob non est mortuorum sed uiuorum
uos ergo multum erratis et accessit unus ex
scribis qui audierat illos conquirentes et ui
dens quoniam bene illis responderit interro
gauit eum dicens quod est primum omnium ma
ndatum ihs autem respondit ei quia primum
omnium mandatum est audi israhel dns ds
tuus ds unus est et diliges dnm dm tuum ex
toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota
mente tua et ex tota uirtute tua hoc est pri
mum mandatum secundum autem simile illi
diliges proximum tuum tamquam te ipsum
maius horum aliud mandatum non est ita
Et ait illi scriba bene magister in ueritate dix
quia unus est et non est alius praeter eum
Et ut diligatur ex toto corde et toto intellectu

⁊ex tota anima ⁊ex tota fortitudine ⁊dilege
re proximum tamquam se ipsum maius est
omnibus holocaustomatibus ⁊sacrificiis ihs
autem uid eus quod sapienter respondisset
dixit illi nones longe aregno dī /spond eius ihs
⁊nemo iam audebat eum interrogare ⁊re
dicebat in templo quomodo dicunt scribae
xpm filium esse dauid ipse enim dauid dicit
in spu sco dixit dns dno meo sede adexteris me
is donec ponam inimicos tuos scabellum pedū
tuorum ipse ergo dauid dicit dnm ⁊unde est
filius eius ⁊multa turba eum libenter audiebat
⁊dicebat eis in doctrina sua cauete ascribis
qui uolunt in stolis ambulare ⁊salutari in
foro ⁊in primis cathedris sedere in sinagogis
⁊primos discubitos in cenis /tu prolixa ora
Qui deuorant domus uiduarum sub obten
tionis hii accipiunt prolixius iudicium ⁊se
dens ihs contra gazophilacium aspiciebat
quomodo turba iactaret aes in gazophilaciū

Et multa diuites iactabant multa cum ue-
nisset autem una uidua paupercula misit
aera duo minuta quod est quadrans et con
uocans discipulos suos ait illis amen dico
uobis quoniam uidua haec paupercula pl
us omnibus misit qui miserunt in gazofilaci
um omnes enim quod habundabant illis
misserunt haec uero de penuria sua omnia
quae habuit missit totum uictum suum / et
XIII Et cum egrederetur de templo ait illi unus
discipulis suis magister aspice quales lapides
et quales structurae templi et respondens ihs
ait illi uides has magnas aedificationes non re-
linquetur lapis super lapidem qui non distru
atur. Et cum sederet in monte oliueti contra
templum interrogabant eum seperatim petrus
et iacobus et iohannis et andreas dic nobis
quando ista fiat et quod signum erit quan
do haec omnia incipient consummari et re
spondens ihs cepit dicere illis uidete autem

ne quis uos seducat multa enim uenient in no
mine meo dicentes quia ego sum & multos se
ducent cum autem audieritis bella & opinion
is bellorum ne timueritis oportet enim fieri
sed nondum est finis exsurget autem gens su
per gentem & regnum super regnum & erunt
terrae motus per loca & fames initium dolo
rum haec / uos in concilis & sinagogis uapu
Uidete autem uos metipsos tradent enim
labitis & ante praesides & reges stabitis
propter me in testimonium illis / praedicari
& in omnes gentes primum autem oportet
ri euangelium / cogitare qui loquamini sed
& cum duxerint uos tradentes nolite prae
quod datum uobis fuerit in illa hora id loque
mini non enim eritis uos loquentes sed sp̄s sc̄s
qui loquitur in uobis tradet autem frater fra
trem in mortem & pater filium & consurgent
filii in parentes & morte adficient eos & eritis
odio omnibus propter nomen meum qui autem

sustinuerit usque in finem hic saluus erit
Cum ergo uideritis abominationem desola
tionis tradictam ubi non debet qui legit intelle
gat. Tunc qui in iudea sunt fugiant in montes
Et qui super tectum non descendet in domum
nec intro eat ut tollat aliquid de domu sua Et
qui in agro erit non reuertatur retro tollere
uestimentum suum. Uae autem pregnantibus
Et nutrientibus in illis diebus. / uel sabbato
Orate uero ut hiemae non fiat fuga uestra
Erunt enim dies illi tribulationes tales quales
non fuerunt ab initio creaturae quam condidit ds
usque nunc neque fiet / omnis caro: sed prop
Et nisi breuiasset dns dies non fuisset salua
ter electos quos elegit breuiabit dies. / ce illi
Et tunc siquis uobis dixerit ecce hic est xps ac
ne credideritis. Exsurgent enim seudoxpi et se
udo profetae et dabunt signa et portenta ad
seducendos si pot est fieri etiam electos uos
ergo uidete ecce praedixi uobis omnia... Sed

illis diebus post tribulationem illam sol
contenebrabitur et luna non dabit splendo
rem suum et erunt stellae caeli discenden
tes et uirtutes quae sunt in caelis mouebuntur
Et tunc uidebunt filium hominis uenientem
in nubibus caeli cum uirtute multa et gloria
Et tunc mittet angelos suos et congregabit ele
ctos suos a quattuor uentis a summo terrae
usque ad summum caeli a ficu autem arbore
discite parabulam cum iam ramus eius tener
fuerit et folia nata fuerint cognoscitis quia in
proximo sit aestas sic et uos cum uideritis ha
ec omnia fieri scitote quod in proximo sit in hos
tis amen dico uobis quoniam non transiet ge
neratio haec donec omnia ista fiant caelum
autem et terra transibunt uerba autem mea
non transibunt / geli in caelo neque filius nisi
De die autem illo uel hora nemo scit neque an
pater. Uidete uigilate et orate nescitis enim qu
ando tempus sit. Sicut homo qui peregre pro

fectis reliquit domum suam et dedit seruis
suis potestatem cuius que operis et ianuatori
praecipit ut uiglet / uarum sero an media
Uiglate ergo nescitis enim quando dñs ueniat
nocte an galli cantu an mane ne cum uenire re
pente inueniat uos dormientes quod autem uo
bis dico omnibus dico uiglate / querebant sum
XIV Erat autem pascha et azyma post biduum et
mi sacerdotes et scribae quomodo eum dolo
tenerent et occiderent dicebant enim non in die
festo ne forte tumultus fieret populi / prosi
Et cum esset bethaniae in domu simonis le
et recumberet ueniens mulier habens alabas
trum ungenti nardi pretiosi et fracto alabas
tro effudit super capud eius erant autem qui
dam indigne ferentes intra semet ipsos de disci
pulis et dicentes ut quid perditio haec ungenti
facta est poterat enim ungentum istud uenun
dari plus quam tricentis denariis et dari pau
peribus et fremebant in eam ihs autem dixit

ihs sinite eam quid illi molesti estis bonum opus
operata est in me semper enim pauperes habe-
bitis uobis cum et cum uolueritis potestis illis
bene facere me autem non semper habebitis.
Quod habuit haec fecit praeuenit enim unguen
to unguere corpus meum in sepulturam amen di
co uobis ubi cumque praedicatum fuerit euan
gelium istud in uniuersum mundum et quod
fecit haec narrabitur in memoriam eius ad
Et iudas scarioth is unus de duodecim abiit
summos sacerdotes ut proderet eum ihs qui
audientes gauisi sunt et promisserunt ei pecu
niam se daturos et exeo quaerebat quomodo il
lum oportune traderet et primo die azemorum
quando pascha immolab dicunt discipuli quo
uis eamus et paremus tibi ut manduces pas
cha et mittit duos ex discipulis suis et dicit eis
ite in ciuitatem et occurret uobis homo lagonam
aquae baiolans sequimini eum et quo cumq:
introierit dicite dno domus quia magister di

ait [illegible] est refectio mea ubi pascha cum disci
pulis meis manducem Et ipse vobis demons
trabit cenaculum stratum Et illic parate no
bis Et abierunt discipuli eius Et venerunt in ci
vitatem Et invenerunt sicut dixerat illis Et
praeparaverunt pascha / Et discumbentibus eis
Vespere autem facto venit cum duodecim
Et manducantibus ait ihs amen dico vobis quia
unus ex vobis me tradet qui manducat mecum
At illi coeperunt contristari Et dicere ei singul
atim numquid ego sum [illegible] / cum in catino Et filiu
Qui ait illis unus ex xii qui intinguit manum me
us hominis vadit sicut scriptum est de eo vae
autem homini illi per quem filius hominis tra
ditur Bonum enim erat ei non nasci / benedixit
Et manducantibus illis accepit ihs panem Et
fregit Et dedit eis Et ait sumite hoc est corpus
meum Et accepto calice gratias agens dedit
eis Et biberunt ex illo omnes Et ait illis hic est
sanguis meus novi Et aeterni testamenti qui

promultis effundetur amen dico vobis quia
non bibam de genimine vitis usque in diem illum
cum illud bibam novum eum in regno di
Et hymno dicto exierunt in montem oliveti. Et ait
ihs omnes scandalum patiemini in me in ista
nocte. Quia scriptum est percutiam pastorem
et dispergentur oves gregis mei sed postea quam
surrexero praecedam vos in galileam. Ait
petrus autem ei et si omnes scandalizati fue
sed non ego. Et ait illi ihs amen dico tibi quia tu
hodie in nocte hac prius quam gallus canta
bis ter me negaturus. me simul commori tibi
At ille amplius loquebatur et si oportuerit
non te negabo. similiter autem et omnes dixerunt.
Et veniunt in praedium cui nomen est gethsamani
et ait discipulis suis sedete hic donec orem. Et ad
sumpsit petrum et iacobum et iohannem secum
et coepit pavere et taedere. sustinete hic et vig
Et ait illis tristis est anima mea usque ad mor
tem. Et cum processisset paululum procidit

infaciem super terram et orabat ut si fieri
posset transiret ab eo hora et dixit abba pa
ter omnia possibilia sunt tibi transfer cali
cem hunc a me sed non quod ego uolo sed quod
tu uis. Et uenit et inuenit eos dormientes et ait
petro simon domis nonpotuisti una hora
uigilare. Uigilate et orate ut ne intretis in tem
ptationem sps quidem prumtus est caro ue
ro autem infirma. Et iterum abiens orauit eun
dem sermonem dicens. Et reuersus denuo inue
nit eos dormientes erant enim oculi eorum ingra
uati asumno et ignorabant quid responderent
nei. Et uenit tertio et ait illis dormite iam et re
quiescite. Sufficit uenit hora ecce traditur fi
lius hominis in manus peccatorum surgite ea
mus ecce qui me tradet prope est. Et adhuc eo
loquente uenit iudas scarioth unus ex xii. et cum
illo turba cum gladiis et fustibus a summis sa
cerdotibus et scribis et a senioribus/ quem cum
Dederat autem traditor eis signum eis dicens

quem cum que osculatus fuero ipse est tene
re eum et ducite cum monitione et cum uenisset
statim accessit ad eum aue rabbi et osculat
tus est eum at illi manus iniecerunt in eum
et tenuerunt eum. Unus autem quidam de
circum stantibus educens gladium percussit ser
uum summi sacerdotis et amputauit illi auri
culam et respondens ihs ait illis tamquam ad
latronem existis cum gladiis et fustibus conpra
hendere me cotidie eram apud uos in templo
docens et non me tenuistis sed ut impleretur
scripturae. Tunc discipuli eius relinquentes
eum omnes fugerunt adolescens autem quidam
sequebatur illum amictus sindone super nudo
et tenuerunt eum at ille reiecta sindone nudus
profugit ab eis. Et adduxerunt ihm ad summum
sacerdotem et conueniunt omnes sacerdotes et
scribae et seniores / que in atrium summi sacer
Petrus autem a longe satis secutus est eum us
dotes et sedebat cum ministris et cale faciebat

sē adignem· Summi uero sacerdotes et omne
concilium quaerebant aduersus ihm̄ testimo
nium falsum dicebant aduersus eum et con
uenientia testimonia non erant· Et quidam
surgentes falsum testimonium ferebant ad
uersus eum dicentes quoniam nos audiuimus
eum dicentem ego dissoluam templum hoc ma
nu factum et in triduum aliud manu factum
aedificabo et non erat conueniens testimonium
illorum Et exsurgens summus sacerdos in me
dium interrogauit ihm̄ dicens non respondis
quicquam ad ea quae tibi obiciuntur ab his
ille autem tacebat et nihil respondit. Rursū
summus sacerdos interrogabat eum et dicit
Et tu es xp̄s filius dī benedicti ·/· hominis seden
IHs autem dixit illi Ego sum et uidebitis filium
a dextris uirtutis et uenientem cum nubibus cae
li· Summus sacerdos scidit uestimenta sua
at· Quid adhuc desideramus testes audistis
blasfemiam eius quid uobis uidetur quionme

condempnauerunt eum esse reum mortis / re
Et coeperunt quidam conspuere et uide-
eum et uelare faciem eius colophis eum cede-
re et dicere ei profetiza et ministri alaphis-
eum cedebant: Et cum esset petrus in atrio de
orsum uenit una ex ancellis summi sacerdo
tis Et cum uidisset petrum cale facientem se
aspiciens illum ait et tu cum ihu nazareno
eras at ille negauit dicens neque scio neque
noui quid dicas: Et exiit foras ante atrium
Et gallus cantauit rursus autem cum uidisset
illum ancilla coepit dicere circum stantibus
quia hic ex illis est at ille iterum negauit Et
post pussillum rursus qui adstabant dice-
bant in petro uere ex illis es nam et galileus es
ille autem coepit anathematizare et iurare quia
nescio hominem istum quem dicis Et statim ite-
rum gallus cantauit: Et recordatus est pe-
trus uerbi quod dixerat ei ihs prius quam gal-
lus cantet bis ter me negabis Et coepit flere

vi Et confestim mane consilium facientes sum
mi sacerdotes cum senioribus et scribis et
uni uersa concilio uincientes ihm duxerunt
Et tradiderunt pilato et interrogauit eum
pilatus tu es rex iudeorum at ille respon
dens ait illi tu dicis. Et accussabant eum
summi sacerdotes in multis ipse uero nihil
respondit pilatus autem interrogabat eum
dicens non respondis quicquam uides in qua
ntis te accussant ihs autem amplius nihil
respondit ita ut miraretur pilatus·· / ex
Per diem festum solebat dimittere illis unu
uinctis quem cumque peti[s]sent / bas quicu
Erat autem in carcere qui dicebatur barab.
sediciosis erat uinctus qui in sedicione fe
cerat homicidium Et cum ascendisset turba·
coepit rogare sicut semper faciebat illis per
diem sollemnem ut dimitteret unum uinctum pi
latus autem respondit eis Et dixit uultis dim
ittam uobis regem iudeorum sciebat enim

quod per inuidiam tradidissent eum summi
sacerdotes… Pontifices autem concitauerunt
turbam ut magis barabban dimitteret eis
Pilatus autem iterum respondens ait illis
quid ergo uultis ut faciam regi illi quem dici
tis iudeorum at illi iterum clamauerunt di
centes crucifige eum. Pilatus autem uolens po
pulo satis facere dimisit illis barabban et
tradidit ihm flagillis cesum ut crucifigeretur.
Milites autem duxerunt eum intro in atrium
praetorii et conuocant totam cohortem et indu
unt eum purporam et inponunt ei plectan
tes spineam coronam et coeperunt saluta
re eum aue rex iudeorum et percutierunt ca
put eius arundine et conspuebant eum et po
nentes genua adorabant eum / purpora et
Et postquam inlusserunt ei exuerunt illum
induerunt uestimentas eius et educunt illum
ut crucifigerent eum. Et angarizaunt prae
teris euntem quempiam simonem cirineum ue

nientem de uilla patrem alexandri et rufi
ut tolleret crucem eius. Et perducunt illum
in golgotha locum quod interpraetatur cal
uariae locus. Et dabant ei murratum uinum
bibere. Et non accepit. / ta eius mittentes sor
Et crucifigentes eum diuiserunt uestimen
tem super ea quis quid tolleret / eum
Erat autem hora tertia et crucifixerunt
Et erat titulus causae eius inscriptus rex
iudeorum. Et cum eo crucifigunt duos latro
nes unum a dextris et alium a sinistris eius.
Et adimpleta est scriptura quae dicit
Et cum iniquis reputatus est. Et prae
ter euntes blasphemabant eum mouentes ca
pita sua et dicentes ua qui distrues templū
Et in tribus diebus aedificas saluum factem
et ipsum discendens de cruce / alter utrum
Similiter et summi sacerdotes inludentes ad
cum scribis dicebant alios saluos facere
fecit se ipsum non potest saluum xps rex

israhel discendat nunc de cruce ut uideamus
et credamus ei· Et qui cum eo crucifixerant con
uitiabantur ei· Et facta hora sexta tenebrae
factae sunt per totam terram usque in ho
ram nonam· Et hora nona exclamauit dicens
ihs heli heli lamasabacthani quod interpre
tatum ds meus ds meus ut quid dereliquisti
me· Et quidam de circumstantibus audientes di
cebant ecce heliam uocat iste· Currens autem
unus et implens spungiam aceto circum po
nens calamo potum dabat ei dicens nendum
Sinite uideamus si ueniet helias ad depo
eum ihs autem emissa uoce magna expirauit·
Et uelum templi scisum est in duas par
tes a summo usque deorsum· Uidens autem
centorio et qui ex aduerso stabant quia sic
clamans expirasset et ait uere homo hic fili
us di erat· Erant autem et mulieres de lon
ge aspicientes inter quas erat et maria mag
dalenae et maria iacobi minoris et ioseph

mater & solome & cum esset in galilia seque
bantur eum & ministrabant ei & aliae mul
tae quae simul cum eo ascenderant hieru
solimam. Et cum iam sero esset factum
quia erat parasceue quod est ante sa
batum uenit ioseph abarimathia nobilis
decorio qui & ipse erat expectans regnum
dī & audacter introit ad pilatum & petit cor
pus ihū pilatus autem mirabatur se iam
cum obisset & accersito centorione interroga
uit eum si iam mortuus esset & cum cognoui
sset centorione donauit corpus ioseph./eius
Mercauit autem ioseph sindonem & depon
eum inuoluit sindonem & possuit eum in mo
numentum quod erat exasum de petra & ad
uoluit lapidem ad hostium monumenta/seph
Ubi autem maria magdalena & maria io
XVI aspiciebant ubi poneretur. Et cum transisis
et sabbatum mariae magdalene & maria
iacobi & solome emerunt aromata ut uenien

entes ungerent eum. Et ualde mane una
sabbatorum ueniunt admonumentum hor
te iam sole et dicebant adinuicem quis re
uoluit nobis lapidem abhostio monomenti
erat autem magnus nimis et respicientes ui
dent reuolutum lapidem erat quippe magn
us ualde et introeuntes inmonomento uident
iuuenem sedentem indextris co opertus stola
candida et obstipuerunt qui dicit illi nol
te expauescere ihm quaeritis nazarenum cru
cifixum surrexit non est hic ecce locus ubi pos
suerunt eum sed ite et dicite discipulis eius et
petro quia ecce praecedit uos ingalileam ibi eum
uidebitis sicut dixit uobis. At illae exeuntes
fugerunt demonumento inuasserat enim eas
tremor et pauor et nemini quicquam dixerunt
timebant enim surgens autem mane prima sab
bati apparuit ihs primo mariae magdalenae
de qua iecerat septem demonia. At illa uadens
nuntiauit his qui cum eo fuerant loquentibus

[illegible]ntibus & illi audientes quia uiuit & uisus
esset ab ea non crediderunt. ostensus est in al
Post haec autem duobus ex his ambulantib;
in effigie euntibus illis in uillam & illi euntes
nuntiauerunt ceteris sed nec illis crediderunt
nouissime recumbentibus illis undecim
apparuit & exprobrauit incredulitatem illo
rum & duritiam cordis illorum quia his
qui uiderant eum resurrexisse non credide
runt & dixit eis euntes in mun
dum uniuersum praedicate euangelium om
ni creaturae qui crediderit & babtizatus fue
rit saluus erit qui uero non crediderit condem
nabitur. signa autem eos qui crediderint haec
et sequentur in nomine meo demonia eicient lin
guis loquentur nouis serpentes tollent & si
mortiferum quid biberint non eos noce
bit super aegrotos manus inponent & bene
habebunt & dns quidem ihs postquam lo
cutus est eis adsumptus est in caelum & se

[illegible] nobilitate [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] illi autem profecti prae[illegible]
[illegible] ubique domino cooperante et [illegible]
sequentibus signis [illegible] finit

Pater noster qui es in cae
lis sanctificetur nomen tuum
adveniat regnum tuum fiat
voluntas tua sicut in caelo
et in terra panem nostrum
super suum substantialem da no
bis odie et dimitte nobis
debita nostra sicut et nos
dimissimus debitoribus nos
tris et ne nos inducas
in temptationem sed libera
nos a malo [illegible]

+ teuclun + [illegible] mol +

[illegible]

218

[illegible] m f. salus · artian f. cimulch · iudri f. iudnerth · Decleuuc f. Nobis · episcopus [illegible]
[illegible] ingulid sacerdos teiliav · Dubrino · et cuhelin · filii episcopi · Sadurnui cam ihan · et sulgen
[illegible]; q̄ h fidelit̄ persuppsit .. q custodierint hi decretum libertatis bleidiud filius [illegible]
[illegible] n custodierit · sit maledictus a d̄o et a teiliav · in eti evangelio sempit̄ ÷ [illegible]
[illegible] pl̄s fuit [illegible]

re narrationem quae in nobis conpletae
sunt rerum sicut tradiderunt nobis qui ab
initio ipsi uiderunt & ministri fuerunt ser
monis uisum est & mihi adsecuto a principio
omnibus diligenter ex ordine tibi scribere obti
me theophile ut cognoscas eorum uerborum
de quibus eruditus es ueritatem ·· Fuit in dieb:
herodis regis iudae sacerdos quidam nomine
zacharias de uice abia & uxor illi de filiabus a
ron & nomen eius elizabeth · Erant autem ius
ti ambo ante dm̄ incedentes in omnibus manda
tis & iustificationibus dn̄i sine querella &
non erat illis filius eo quod esset elizabeth
sterilis & ambo processissent in diebus suis
factum est autem cum sacerdotio fungeretur
zacharias in ordine uicis suae ante dm̄ sae
cundum consuetudinem sacerdotii sorte exiit ut
incensum poneret ingressus in templum dn̄i
& omnis multitudo erat populi orantis foris
hora incensi apparuit autem illi angelus dn̄i

stans adextris altaris incensi· Et zacharias
turbatus est uidens et timor inruit super eum
ait autem adillum angelus dicens ne timeas za
charia: Quoniam ecce audita est deprecatio
tua et uxor tua elizabeth pariet tibi filium·
Et uocabis nomen eius iohannem et erit tibi
gaudium et exsultatio· et multi innatiuitate eius
gaudebunt· Erit enim magnus coram dño et
uinum et siceram non bibet et spu sco replebi
tur replebitur adhuc exutero matris suae
et multos filiorum israhel conuertet ad dñm
dm ipsorum et ipse praecedet ante illum in
spu et uirtute heliae ut conuertat corda pa
trum infilios et incredibiles adprudentiam iu
storum· Parare dño plebem perfectam et
dixit zacharias adangelum unde hoc sciam ego
enim sum senex et uxor mea processit indieb;
suis et respondit angelus dixit ei ego sum gabri
hel quiadsto ante dm et missus sum loqui ad
te et haec tibi euangelizare et ecce eris tacens

+ bledgint bledcuurit dimnme de ... poturbiu

Et non poteris loqui usque in diem quo haec
fiant pro eo quod non credidisti uerbis meis
quae implebuntur in tempore suo· Et erat
plebs exspectans zachariam et mirabantur
quod tardaret ipse in templo· Egressus au
tem non poterat loqui ad illos et cognouerunt
quod uissionem uidisset in templo et ipse erat
innuens illis et permansit mutus et factum
est ut impleti sunt dies officii eius· abiit in do
mum suam post hos autem dies concepit eli
sabeth uxor eius et occultabat se mensibus
quinque dicens quia sic mihi fecit dn̄s in die
bus quibus respexit auferre obprobrium meū
inter homines in mense autem sexto missus est
angelus gabrihel a deo in ciuitatem galilaeae ·/sc
Cui nomen nazareth ad uirginem dispon
satam uiro cui nomen erat ioseph de domo da
uid et nomen uirginis maria et ingresus ange
lus ad eam benedixit aue gratia plena dn̄s
tecum benedicta tu inter mulieres· Quae cum

audisset turbata est in sermone eius et co
gitabat qualis esset ista locutio et ait an
gelus ei ne timeas maria ipsa autem cum ui
disset mirata est in introitu eius et erat cogita
ns quid sic benedixisset eam et dixit ei angelus
dni noli timere maria inuenisti enim gratiam
apud dm et ecce concipiens in utero et paries
filium et uocabis nomen eius ihm. Hic erit
magnus et filius altissimi uocabitur et dabit
illi dns ds sedem dauid patris sui et regna
bit in domo iacob in aeternum et regni eius non
erit finis. Dixit autem maria ad angelum quo
modo fiet istud quoniam uirum non cognosco
et respondit angelus et dixit ei sps scs super
ueniet in te et uirtus altissimi obumbrabit
tibi ideoque et quod nascatur scm uocabi
tur filius di et ecce elizabeth cognata tua
et ipsa concepit filium in senectute sua et
hic mensis est sextus illi quae uocatur ste
rilis quia non erit inpossibile apud dm

omne uerbum dixit autem maria ecce an
cella dni fiat mihi secundum uerbum tuum·
Et discessit ab illa angelus exsurgens autem
maria in diebus illis abiit in montana cum
festinatione in ciuitatem iuda Et intrauit in
domum zachariae Et salutauit elizabeth / rie
Et factum est ut audiuit salutationem ma
elizabeth exsultauit infans in utero eius Et
repleta est spu sco elizabeth Et clamauit
uoce magna Et dixit benedicta inter mulieres
Et benedictus fructus uentris tui· Et unde hoc
mihi ut ueniat mater dni mei ad me ecce ut
facta est uox salutationis tuae in auribus
meis exsultauit in gaudio infans in utero meo·
Et beata quae credidit quoniam perficientur
ea quae dicta sunt ei a dno Et ait maria / sps
Magnificat anima mea dnm Et exsultauit
meus in do salutari meo quia respexit humi
litatem ancillae suae ecce enim ex hoc beatam
me dicent omnes generationes quia fecit mihi

magna qui potens est et scm nomen eius et
misericordia eius inprogenies et progenies
timentibus eum fecit potentiam inbrachio
suo dispersit superbos mente cordis sui
deposuit potentes desede et exaltauit hu
miles essurientes impleuit bonis et diuites
dimissit inanes· suscipit israhel puerum
suum memorari misericordiae suae sicut
locutus est adpatres nostros abracham et
semini eius insaecula·· Mansit autem ma
ria cum illa quassi mensibus tribus et re
uersa est indomum suam elizabeth autẽ
impletum est tempus pariendi et peperit
filium et audierunt uicini et cognati eius
quia magnificauit dn̄s missericordiam suã
cum illa et congratulabantur ei· et factum
est in die octauo uenerunt circumcidere pue
rum et uocabant eum zachariam nomine
patris sui· Et respondens mater eius dix
it nequaquam sed uocabitur iohannis·

Et dixerunt ad illam nemo est in cogna
tione qui uocatur hoc nomine innuebant
patri eius quem uellet uocari eum Et pos
tulans pugillarem scripsit dicens iohan
nis est nomen eius Et mirati sunt uniuersi.
Apertum est autem ilico os eius Et lingua
eius Et loquebatur benedicens dm̄ Et factus
est timor super omnes uicinos eorum Et su
per omnia montana iudaeae deuulgabantur
omnia uerba haec Et posuerunt omnes qui
audierunt in corde suo dicentes quid putas
puer iste erit Et enim manus dn̄i erat cum il
lo. Et zacharias pater eius inpleatus est
spu sc̄o Et profetauit dicens. Benedictus dn̄s
ds̄ israhel quia uissitauit Et fecit redemptio
nem plebis suae Et erexit cornu salutis nobis
in domu dauid pueri sui. sicut locutus est p
os scorum quia saeculo sunt profetarum
eius salutem ex inimicis nostris Et de manu om
nium qui nos oderunt ad faciendam misseri

cordiam cum patribus nostris et memorari
testamenta sui sc̄i ius iurandum quod iurat
uit ad abracham patrem nostrum daturum
se nobis ut sine timore de manibus inimico
rum nostrorum liberati seruiamus illi in
sc̄itate et iustitia coram ipso omnibus dieb;
nostris et tu puer propheta altissimi uocabe
ris praeibis enim ante faciem dn̄i parare
uias eius ad dandam scientiam salutis plebi
eius in remissionem peccatorum eorum per
uiscera misericordiae dei nostri in quibus uissi
tauit nos oriens ex alto et inluminare his
qui in tenebris et in umbra mortis sedent ad
dirigendos pedes nostros in uiam pacis;
Puer autem crescebat et confortabatur
in sp̄u et erat in desertis usque in diem os
II tensionis suae ad israhel· Factum est autē
in diebus illis exiit edictum a caesare agus
to ut discriberetur uniuersus orbis haec dis
criptio prima facta est a praeside siriae·

quirino nomine & ibant omnes ut profete-
rentur singuli in suam ciuitatem ascendit autē
ioseph a galilaeae de ciuitate nazareth in iudeā
ciuitatem dauid quae uocatur bethlem/pro
eo quod esset de domo & familia dauid ut
feteretur cum maria disponsata sibi uxore
praegnante desp̄usco factum est autem cum
essent impleti sunt dies ut pariret & peperit
filium suum primogenitum & pannis eum in
uoluit & reclinauit eum & possuit in praesepio
quia non erat ei locus in diuersorio & pas
tores erant in regione eadem uigilantes & cus
todientes uigilias noctis super gregem suum
& ecce angelus dn̄i stetit iuxta illos & clari
tas dī circum fulsit illos & timuerunt timore
magno & dixit illis angelus nolite timere ecce
enim euangelizo uobis gaudium magnum
quod erit omni populo quia natus est uobis
hodie saluator qui est xp̄s dn̄i in ciuitate
dauid quae uocatur bethlem & hoc uobis

signum inuenietis infantem pannis inuolu
tum et possitum in praesepio. et subito fac
ta est cum angelo multitudo militiae exer
citus caelestis laudantium dnm et dicentium
gloria in excelsis do et in terra pax homini
bus bonae uoluntatis. Et factum est ut
descesserunt ab eis angeli in caelum pas
tores loquebantur et ad inuicem dicentes
Transeamus usque bethlem et uideam
us hoc uerbum quod fecit dns et ostendit
nobis et uenerunt festinantes et inuenerunt
mariam et ioseph et infantem possitum in
praesepio uidentes autem cognouerunt de
uerbo quod dictum erat illis de puero hoc
et omnes qui audierunt mirati sunt et de his
quae dicta erant a pastoribus ad ipsos ma
ria autem conseruabat omnia haec uerba
conferens in corde suo. Et reuersi sunt pas
tores glorificantes et laudantes dnm in omni
bus quae audierant et uiderant sicut dic

tum est ad illos ·· Et postquam consummati
sunt dies octo ut circumcideretur puer et
uocatum est nomen eius ihs quod uocatum ÷
ab angelo prius quam in utero conciperetur
Et postquam impleti sunt dies purgationis
eius secundum legem mosi tulerunt illum
in hierusalem ut adsisterent eum dno sicut
scriptum est in lege dni · Quia omne mascu
linum adaperiens uuluam scm dno uocabi
tur · Et ut darent hostiam secundum quod
dictum est in lege dni par turturum aut
duos pullos columbarum · Et ecce homo er
at in hierusalem cui nomen erat simeon et
homo iste iustus et timoratus expectans
consulationem israhel et sps scs erat in eo
Et responsum acceperat a spu sco non uisu
rum se mortem nisi prius uideret xpm dni
Et uenit in spu in templum et cum inducerent
puerum ihm parentes eius ut facerent ea
quae secundum consuetudinem legis pro

eo et ipse accipit eum inulnas suas et benedi
xit eum et dixit nunc dimitte seruum tuum
dne secundum uerbum tuum inpace quia
uiderunt oculi mei salutare tuum quod prepa
rasti ante faciem omnium populorum lumen
ad reuelationem gentium et gloriam plebis tuae
israhel. Et erat ioseph et mater eius mirantes
super quae dicebantur de illo. Et benedixit il
lis simeon et dixit ad mariam matrem eius ec
ce hic possitus est inruinam et resurrectionē
multorum inisrahel. Et insignum cui contra
dicitur et tuam ipsius animam pertransibit
gladius ut reuelentur ex multis cordibus cog
itationes Et erat anna profetiza filia phanu
el detribu aser. Haec processerat indiebus
multis et uixerat cum uiro suo annis septē
a uirginitate sua et haec uidua usque ad
annos octoginta quattuor quae non disceden
debat detemplo ieiuniis et obsecrationibus
seruiens dō nocte ac die et haec ipsa hora

[illegible] ueniens confitebatur dno et loque-
batur de illo omnibus qui exspectabant re-
demptionem israhelem Et ut perfecerunt om
nia secundum legem dni reuersi sunt in gali
leam in ciuitatem suam nazareth Puer autem
crescebat et confortabatur plenus sapientia
et gratia di erat in illo Et ibant parentes eius
per omnes annos in hierusalem in die sollem
nis paschae Et cum factus fuisset ihs an
norum duodecim ascendentibus illis in hie-
rusolimam secundum consuetudinem di
ei festi consummatis que diebus cum reuer
terentur remansit puer ihs in hierusalem
et non cognouerunt parentes eius existiman
tes autem illum esse in comitatu Uenerunt
iter diei et requirebant eum inter cognatos et
notos Et non inuenientes reuersi sunt in hieru
salem requirentes eum Et factum est post
triduum inuenerunt illum in templo seden
tem in medio doctorum audientem illos et in

terrogantem stupebant autem omnes qui eum
audiebant super prudentia et responsis
eius et uidentes admirati sunt et cum uidis
sent eum expauerunt et dixit mater eius ad
illum fili quid fecisti nobis ecce pater tuus
et ego dolentes et tristes quaerebamus te
et ait ad illos quid est quod me quaerebati
tis nesciebatis quia in his quae patris mei
sunt oportet me esse et ipsi non intellexe
runt uerbum quod locutus est ad illos et
discendit cum eis et uenit in nazareth et erat
subditus illis et mater eius conseruabat
omnia uerba haec in corde suo et ihs pro
ficiebat aetate et sapientia et gratia apud
III et hominem Anno autem quinto decimo
imperii tiberi cessaris procurante pontio
pelato in iudeam tetrarche autem galileae
rode philippo autem fratre eius tetrarchi
ha ituraee et traconitidis regionis et lisaniae
abiliniae tetrarchae sub principibus sacer

Bibliotheca Lichfeldensis [illegible]

dotum annae et caiphae factum est uerbum
dñi super iohannem zachariae filium inde-
serto et uenit inomnem regionem iordanis
praedicans babtismum penitentiae inremissi
onem peccatorum sicut scriptum est inlibro
sermonum essaiae profetae Uox clamantis
indeserto parate uiam dñi rectas facite sem
itas eius omnis uallis inplebitur et omnis
mons et collis humiliabitur et erunt omnia
praua indirecta et aspera inuias planas et ui
debit omnis caro salutare dī dicebat ergo ad
turbas quae exiebant ut babtizarentur ab
ipso generatio uiperarum quod ostendit uo
bis fugere auentura ira facite ergo fructus dig
nus penitentiae et ne coeperitis dicere patrem
habemus abracham Dico autem uobis qui
a potest ds delapidibus istis suscitare fi
lios abrachae iam enim securis adradi
ces arborum possita est omnis ergo arbor
quae non faciens fructum bonum excidetur

hic [illegible] capitis 3tii Evangelii secundum Lucam [illegible]
[illegible]

[illegible] uel quasi [illegible] [illegible] ngus ū color quem dulcedo uel amaritudo non sol[illegible] qua [illegible] sed sedm id q[illegible] sit ē si[illegible] sed q[illegible]
dum p[illegible] passiones affectionū nōe uocabamus hac q[illegible] lon
questio [illegible] ū q̄d passio ab affectionib: discrepat. uidet
quam [illegible] corpora ita calefacta sit ut [illegible] qq ipsa aliquē colorē [illegible]
[illegible] mutare [illegible] illa ad colorē effecta nuncupantur [illegible]
[illegible] tum [illegible] ore [illegible] momentaneū [illegible] passiones dicunt ab effi
tib [illegible] integrū passionū affec[illegible] [illegible]q: et habitu
[illegible] facta passio in affectionē transeat [illegible]
[illegible] permutatur. Quartū ū genꝰ qualitatis ē: form
[illegible] figura. Quarta species qualitatis quę sedm
[illegible] for[illegible] [illegible] ē aū figura uel triangulū uel qu
[illegible] triangu li uel quattra quędā qualitas und
[illegible] cum figura [illegible] quędā uel pulchrior t medior;
[illegible] do constituta qualitas formaq: nominat hac
[illegible] dubitet. quidē ea figura dr̄ figuratus. et a forma
formatus [illegible] qq [illegible] ngulū erit. a triangulatione nominatū et qua
[illegible] illę [illegible] qualitates sedm quas quale aliqu[illegible]
nominet [illegible] forma figuraq: ē qualitates. qm quę [illegible]
[illegible] qualia [illegible] sed qm in ctinue quantitatis speci [illegible]
[illegible] superficie [illegible] ipsa quidē superficies quantitas ē;
[illegible] figura ut geometrę diffiniunt. quę
[illegible] quidē ut circulus. sub aliqb: ū uero
[illegible] gulū t quatr[illegible] qm in dilatione quadā et spa[illegible] ē
[illegible] quantitas ē [illegible] qualitas. Nā qm tres lineę [illegible]
[illegible] triangul[illegible] [illegible] tribus angulis et tribus lineis
[illegible] ho[illegible] [illegible] adquantitatē referri potes.
[illegible] tribus lineis [illegible] figura enī ē triang[illegible] hoc quidē dici
[illegible] sine latitudine ē ad [illegible]
[illegible] rursus ad qualitatem.
[illegible] quidē qualitatē significare.
[illegible] aliqua denominatio dr̄
[illegible] aspitate. spissū et rarū si
[illegible] in qualitatib: posse

[illegible] tetragoni solus sit [illegible]
ponat [illegible] q̄ m · n · creuit quidē tetragonus et maiorē fact̄
sed nō comutat̄ ł omis enī [illegible] sibi sunt p̄ p̄ qualitate ē similes.

Quod sic cōmutatio huius modi mot̄ eēt ut n̄ omnino a superiorib;
separaret̄ nulla eēt dubitatio quin semp̄ oporteret q̄ q̄d comutat̄
sc̄dm aliquē priorū motuū cōmutari ut aut generaret aut cor
rūperet̄ aut minueret̄ aut cresceret̄ aut sc̄dm locū fieret p̄mutatio
Aristotiles dubitari comotui id comunioni q̄ p̄ possit eē in c̄trariū
sed ex similitudinē motuū c̄trarietates q̄q̄ n̄aq̄m superi⁹
sc̄dm locū atq; c̄trariū repperit sc̄dm locū p̄ p̄etate quoq; duplex
mutatio que sc̄dm aliquā passionē fit sc̄dm qualitatē cōmutat̄ atq; mot̄
eēt eis c̄trarietatē posuit sc̄dm qualitatē ut si t lapis cū frigidus ē sit a
p̄maneat qualitas illa mansit et ingeuit q̄d sit p̄eat qualitas illa eēt
comutatae. et ipsa comutatio maxime uideat̄ sc̄dm locū questio est
c̄trariorū n̄ sc̄dm solū translatio sedet tā in contraria locū translatio
sc̄dm qualitatē q̄q̄ q̄ēā n̄ c̄trarietas sc̄dm qualitatē translatio · sc̄dm ma
xime enī in c̄traria qualitatē cō mutatio · ut si q̄d cū ē albū siue rubeū
fiat quieti q̄dē ei que in quo colore poterat p̄manere · c̄traria fuit qua
litatis ipsa mutatio ut ex albo in rubeū mutaret̄ si q̄d enī ex albo uertat̄ in
nigrū illud maxime p̄mutat̄ et illud superiori q̄ eā c̄trariū est.

Habere sc̄dm plures modos dr̄. aut enī ut habitū · e · d · t · a · q · Quocū
eē habendi p̄ [illegible] manifestū ē sed fore quis dubitet cur eū haberet
superius in genere numerauit nunc ul ipsū equocū ponat sed hec
questio soluit̄ ut superius quidē eā speciē rū p̄posuit ut ē calciatū
ee ut [illegible] hominē [illegible] gen̄e q̄d [illegible] aliquas p̄mas
species [illegible] · d̄r [illegible] ecipsit [illegible]
[illegible] adde [illegible]
habendi [illegible] aliquas partes [illegible]

quare nec iuuiū [illegible]
una · adfirmationes ē multe [illegible]
dialectica interrogatio responsionis ē p[illegible]
partis c̄tradictionis · Propositionū unius
ponsio ad hec nec una interrogatio si s[illegible]
Similit̄ aū manifestū ē q̄m nec hoc ipsū q̄d
enī datū eē cū interrogatione hec eligere [illegible]
ennunciare · Quia oportet interrogantē [illegible]
hoc q̄m ū hoc q̄dē p̄dicat̄ cōpositi [illegible]
tra p̄dicat̄ · Alia uero n̄ q; differentia ē [illegible]
tia animale et pectabiles · et utrunū [illegible]
sed n̄ sic itarē bonus · sicuti q̄m alterū u[illegible]
nientia ē · De homine enī et homine [illegible]
rursus si albū et hominē quare erit hom[illegible]
alb; ā balius · Et hec eadē frequent̄ [illegible]
et biper et homo biper · Quoniā [illegible]
plurima incueniencia ē [illegible]
ponenda ē n̄ e dicim̄ [illegible] igit̄ que p̄[illegible]
ut de eodē ut alterū de altero · Hec n̄ [illegible]
idē music̄ et alb; Accidentalis utraq; i[illegible]
cum n̄ erit albū musicū unū aliq̄d sc̄d[illegible]
Quare n̄ erit albū musicū quocirca nec [illegible]
biper n̄ erit sc̄dm accidens · ip[illegible] neque [illegible]
frequent̄ neq; homo · homo homo homo · [illegible]
biper uerū ē aut dicere de aliquo [illegible]
aut quendi · albū homē · albū n̄ [illegible]
positione · que c̄ [illegible] c̄tradictio inueni[illegible]
dicere · Quando u[illegible] n̄ [illegible] uerū ut [illegible]
Quando uero n̄ [illegible] uer[illegible]
uerū sc̄dm accid[illegible]
n̄ s[illegible]
[illegible]
[illegible] sc̄dm accid[illegible]
q̄m op[illegible] [illegible]

Quæ ad Finem Codicis hujus venerabilis annotaverat vir doctus S. Smalbroke, servanda omninò videntur. Sunt autem quæ sequuntur.

"Hic Liber Evangeliorum MS. antiquissimus, ad Bibliothecam Ecclæ Lichfeldensis pertinet, hodie vulgò dictus Codex Sti Ceaddæ, sed olim Landavii in Wallia Cambrorum Australium, in altari, ad Jusjuranda et donationes confirmandas [illegible], id quod ex marginibus liquet.. A Sto Gildâ † conscriptus ante A.D 720; magna ex parte mira fortuna reservatus, ne uno quidem folio, usque ad Lucæ caput tertium amisso, in hunc usque annum 1750, [immo 1783] inter tot Clades Civium illæsus. Ita constat mihi S. Smalbroke."—

— Addiderat idem v. d. curis senioribus q. s.

"Scriptionis ætatem autem prope conjecturis assecutus est (ut jam video) ante me, Vir doctiss. Ed. Lluydd, in Archæologiâ Brit. (ne quid de H. Wanleii ineptiis dicam, apud Hickesii Thesaurum) — Tu Lector, diutius illæsum præstare memineris, nam

Charior est salvâ parva tabella rate."

[illegible]

† Vid. Usheri Primordia Britann.

immo sanctior est hæc tabula, cùm Versio sit
vetustior Hieronymianâ (dicta vulgatâ) Italâ;
id quod R. Bentleius forte noverat, quum hunc
MS. diu in manibus detinuerit. # Ne totus
hic Liber pereat Lectiones (quas vocant) varian-
-tes omnes exscripsi. L.L. 1758. —